BİR EKMEK
BİR Politika
(İlkesinden de vazgeçilmez)

Politika

Savaşsız sömürüsüz bir dünya için

Cuma
24
Şubat 1978
250 Kuruş

ADRES
(İstanbul): Yerebatan Caddesi
Taşsavaklar Sokak No: 5- Cağaloğlu
(Ankara): İzmir Cad No: 20/27 - Kızılay

TELEFONLAR
(İstanbul): 27 77 12 27 69 09
(Ankara): 17 65 36 18 36 88

YABANCI HEYET SAYISI REKOR DÜZEYE ULAŞTI

Uluslararası tekeller ile pazarlık kızıştı

Türkiye-Libya resmi görüşmeleri dün Ankara'da başladı. Görüşmelere Ecevit ve Callud başkanlığındaki Türk ve Libya heyetleri katılıyor. Öte yandan Başbakan Ecevit önceki gece Callud onuruna verdiği yemekte yaptığı konuşmada FKÖ'yu tanıyacaklarını söyledi.

- ABD ve AET , Türkiye' nin söz dinlemesini istiyor
- ABD Dış Yardım Programından Türkiye' ye hibe yoluyla askeri yardım öngörüyor
- Citycorp , 500 milyon dolarlık kredi önerdi
- Amerikan teknik heyeti ve Norveç ile görüşmeler sürüyor

■ (Haberi 4. Sayfada)

Türkiye, Libya resmi görüşmeleri başladı

ECEVİT "FKÖ'YÜ TANIMAYA HAZIRIZ,, DEDİ

- Ecevit,Ortadoğu' da barışın sağlanması için Filistin topraklarındaki israil işgalinin sona ermesini istedi
- Barıştan söz ettiğimiz zaman bunun halkların kendi kaderlerini kendilerinin tayin etme esasına dayanması gerektiğini söyleyen Callud " Türkiye' nin ihracat gücü 3. Dünyanın kendisini desteklemesine dayanır " dedi
- SSCB ve Bulgaristan heyetleriyle olumlu görüşmelere devam ediliyor

ANKARA, (İSTA)

Başbakan Bülent Ecevit adaletli bir dünya ekonomik düzeninin kurulabilmesi için gelişmekte olan ülkelerin işbirliği içinde olmaları gerektiğini söylemiş **«Biz, Türkiye ile Libya Arap Sosyalist Cemahiriyesi arasındaki işbirliği ve dayanışmanın kalkınma çabası içindeki bütün ülkelere bu bakımdan örnek olmasını istiyoruz»** demiştir.

(Devamı Say. 7 Sü. 1'de)

İGD Genel Sekreteri " işçilerin üretimi durdurmaları onurlu bır davranıştır"

İSTANBUL, (İSTA)

İlerici Gençler Derneği Genel Sekreteri **Baki Temel Saçlı** İzmir'de İGD Genel Başkanı **Tarık Demirkan**'ın maocular tarafından saldırıya uğraması üzerine İzmir'de DİSK'e bağlı işçilerin üretimi durdurmalarını Türkiye Devrimci Hareketinde eşine ender rastlanan yüce ve onurlu bir davranış olarak nitelemiştir.

İKD ve Genel-Der , EGO ve ASU' da kreş açılmasını istedi

ANKARA, (İSTA)

İlerici Kadınlar Derneği (İKD) Çankaya Şubesi ile Tüm Belediyeler Genel Hizmetlileri Birleşme ve Dayanışma Derneği **(GENEL-DER)** tarafından yapılan açıklamada Ankara Belediyesine bağlı Elektrik ve Gaz Otobüsleri İşletmesi ile Ankara Sular İdaresinde çalışan kadınların sorunlarının giderilmesi açısından bir kreş açılmasının zorunluluk olduğu belirtilmiş bu kanuda yapılan çalışmalara tüm

(Devamı Say. 7 Sü 2'de)

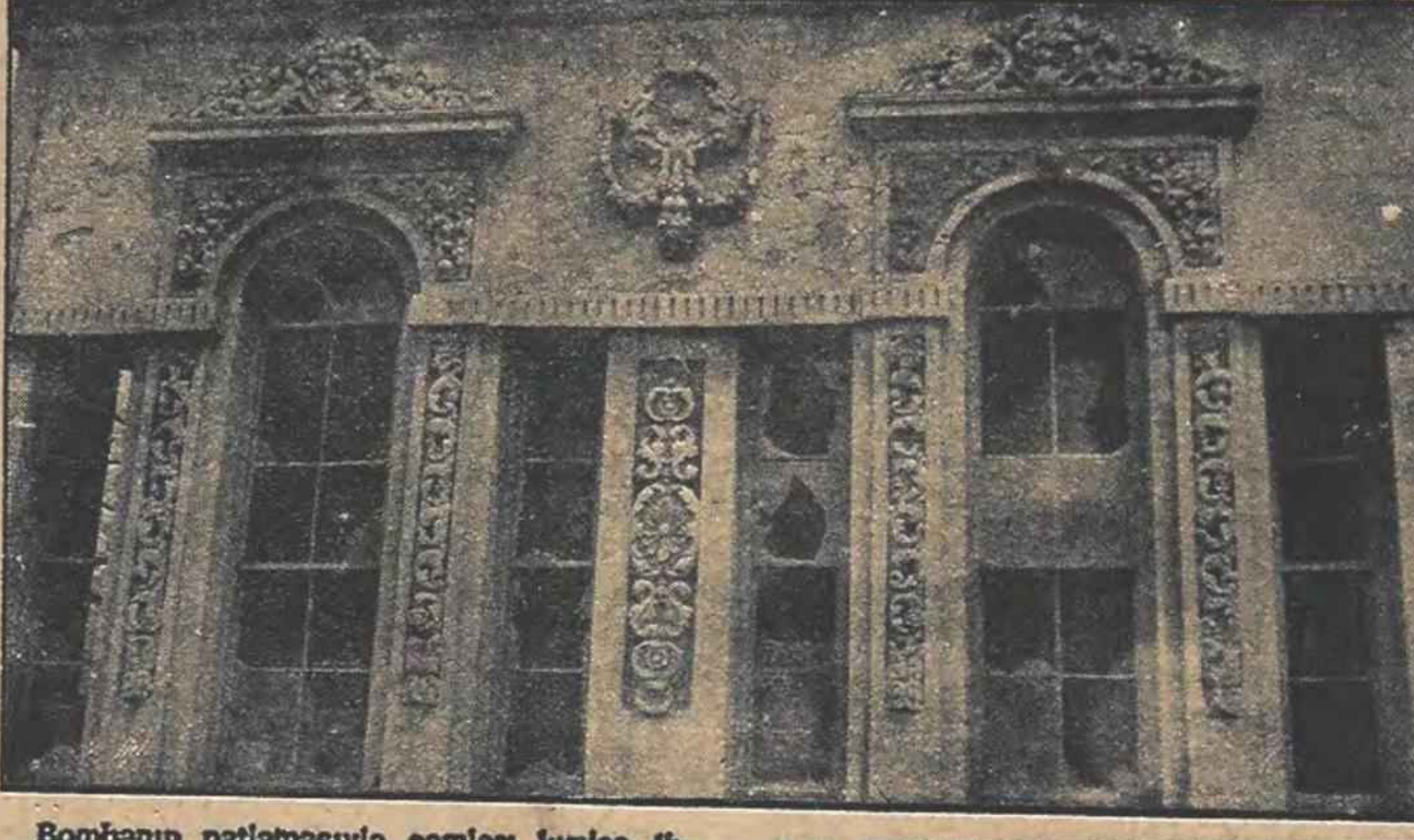

Bombanın patlamasıyla camları kırılan Ihlamur Sarayı...

Maocular bir İGD üyesini daha kurşunladı

HABER MERKEZİ

İlerici demokrat kişi ve kuruluşlara yönelik saldırılara önceki gün yenileri eklenmiş ve bir İGD üyesi daha maocular tarafından kurşunlanmıştır. Olaydan sonra İGD Yenişehir Şubesi polis tarafından aranmıştır.

Öte yandan önceki gün Siteler' de vurulan işçi tedavi görmekte ol-

(Devamı Say. 7 Sü. 5'de)

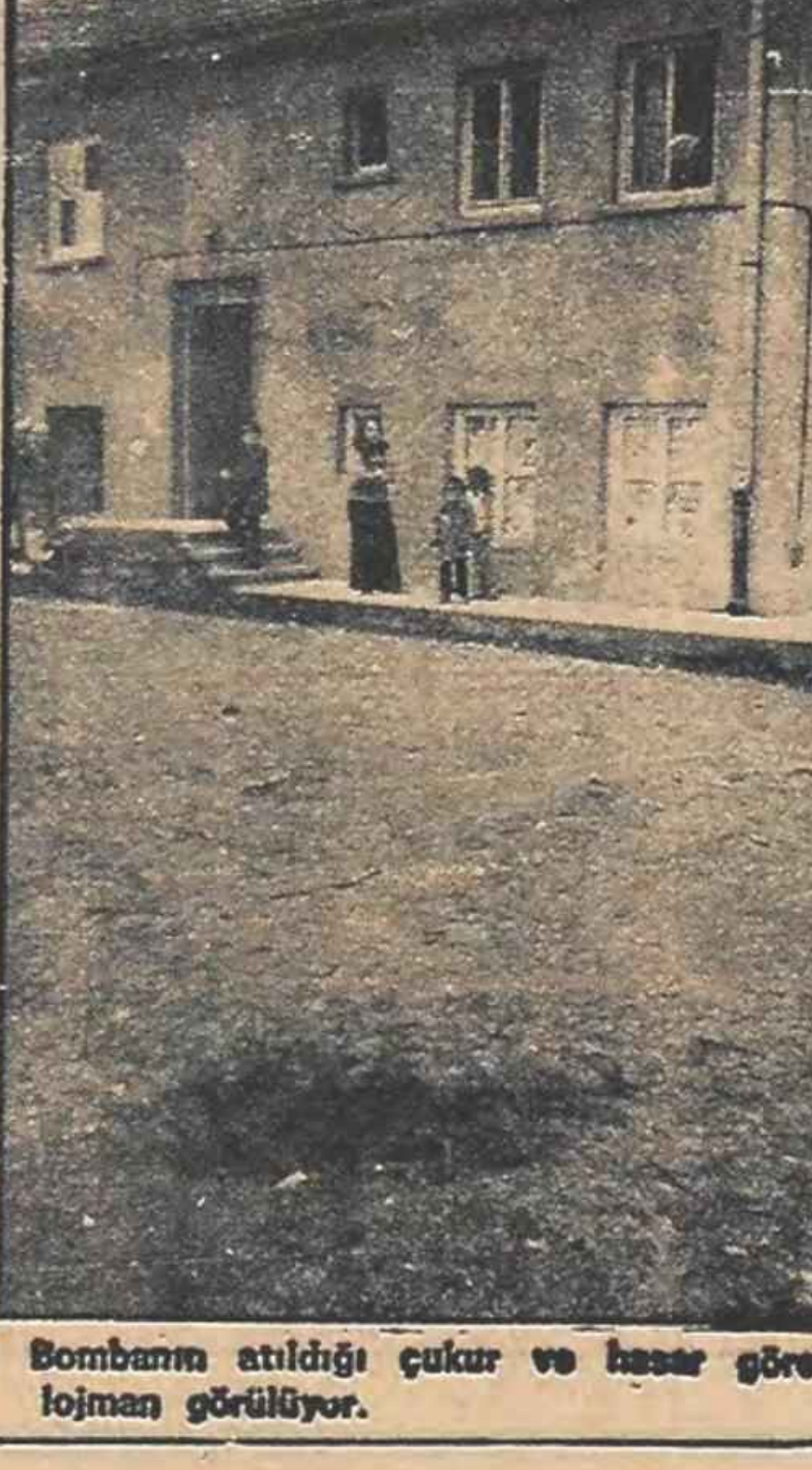

Bombanın atıldığı çukur ve hasar gören lojman görülüyor.

CHP' liler , Kültür Bakanlığı Bütçesi' nin yeniden görüşülmesini istiyorlar

HABER MERKEZİ

Millet Meclisi'nin önceki günkü oturumunda Kültür Bakanlığı Bütçesi görüşülürken çıkan tartışma arasında oylanan Kültür Bakanlığı

(Devamı Say. 7 Sü. 4'de)

MİT görevlisi Savaşman,bugün idam talebiyle yargılanıyor

ANKARA, (ANKA)

MİT yöneticilerinden **Sabahattin Savaşman** bugün siyasi ve askeri casusluk suçundan idam talebi ile yargılanacaktır.

Genel Kurmay Askeri Savcılığından alınan bilgiye göre. **Savaşman,** Türk Ceza Kanununun 133. maddesine göre yargılanacaktır. Genel Kurmay Askeri Savcısı albay **Mehmet Turan** tarafından hazırlanan iddianamede Savaşman'ın askeri ve siyasi casusluk yaptığı savunulmuş ve idamı istenmistir.

Denktaş, gerici Sedat rejimini destekliyor

- **KTFD BAŞKANI, MISIR'IN KUZEY KIBRIS'DA BÜYÜKELÇİLİK AÇABİLECEĞİNİ SÖYLEDİ**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

KTFD Başkanı **Rauf Denktaş,** yabancı ülkelerin büyükelçiliklerinin Kuzey Kıbrıs'da bulunması için yeni bir

(Devamı Say. 7 Sü. 5'de)

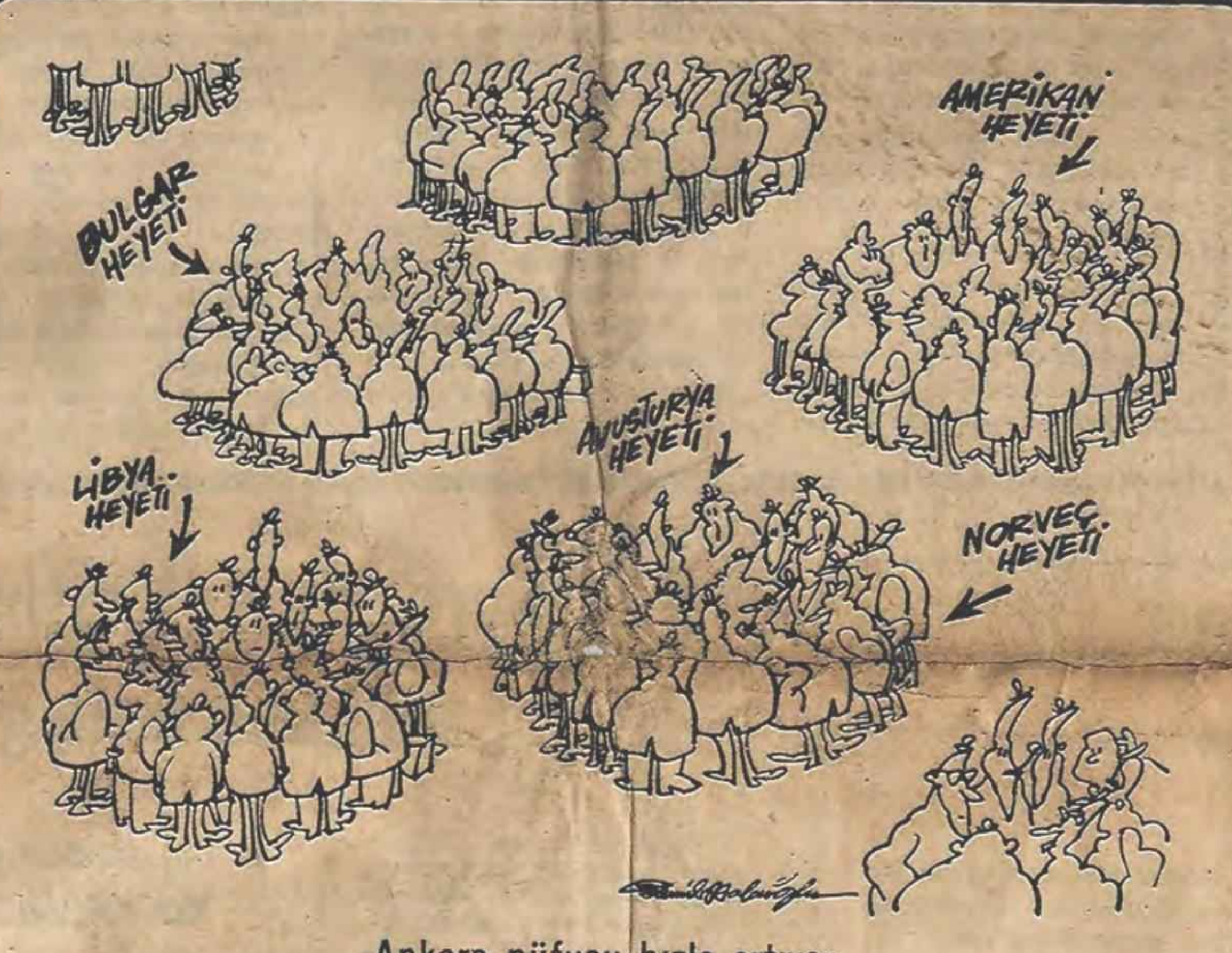

-Ankara nüfusu hızla artıyor...

AP'DE HUZURSUZLUK BÜYÜYOR

Demirel yönetiminin değişmesi için açık mücadele başlıyor

- Bazı il örgütleri Genel Merkez' e cephe aldı
- MHP' ye yakınlığı bilinen Bilgiç, ilk hedeflerden biri
- Kamran inan ile Demirel basın önünde ilke tartışmasına başladılar

■ (Haberi 4. Sayfada)

Birgit"Demirel anarşinin önlenmesinden memnun olmuyor"

CHP Genel Sekreter Yardımcısı **Orhan Birgit** AP Genel Başkanı **Süleyman Demirel**'in ülkede anarşinin önlenemesinden memnunluk duyduğunu söylemiş

(Devamı Say. 7 Sü. 8'de)

TÜS-DER ilaç şirketlerinin devletleştirilmelerini istedi

ADANA, (İSTA)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı **Mete Tan**'ın incelemeler yapmaü üzere Adana'ya gelmesi üzerine bir açıklama yapan **Tüm Sağlık Personell**

(Devamı Say. 7 Sü. 3'de)

Dışa bağımlı sanayi kuruluşları üretimi yüzde 35 geriledi

- 1977' de döviz sıkıntısı nedeniyle ithalat yapılamayınca,sanayide kapasite kullanım yüzde 54 dolaylarında kaldı
- Döviz sıkıntısından ençok etkilenen firmaların,montajcı otomotiv kuruluşları olduğu saptandı

Mehmet GÜRKAN

İSTANBUL — İstanbul Sanayi Odası tarafından 181 firma arasında yapılan bir araştırma, **1977 yılı içinde başgösteren döviz sıkıntısının dışa bağımlı sanayi üzerinde büyük etki yaptığını, bu dönemde söz konusu firmaların ancak yüzde 54'lük bir kapasite ile üretim yaparken toplam sanayi üretiminin yüzde 35 oranında düştüğünü** ortaya koymuştur.

İstanbul Sanayi Odasına üye 181 kuruluş arasında yapılan bu araştırmanın 1977 yılı içindeki döviz sıkıntısının firmalar üzerinde yaptığı etkiyi ortaya çıkarmayı amaçladığı belirtilmiştir. Araştırma özel sektör imalât sanayiinde faaliyet gösteren firmaların yüzde 40'ını kapsamıştır. Söz konu

(Devamı Say.7 Sü. 4'de)

Çelik -iş sendikasının son çırpınışlar içinde olduğu belirtildi

İSKENDERUN, (İSTA)

İskenderun'da kurulu Demir Çelik fabrikalarında çalışan 18 bin işçiyi temsil edecek sendikanın belirlenmesini sağlayacak irade beyanının yaklaşması, İsdemir'deki havayı gerginleştirmektedir. Öte yandan dün uygulanması gereken irade beyanının Çalışma Bakanlığı tarafından bir hafta ertelenerek 2.3 Mart 1978 tarihlerine alınmasının gerekçesi de açıklanmış, açıklamada gerekli güvenlik önlemlerinin alınabilmesi ve yeterli bir organizasyonun yapılabil-

(Devamı Say.7 Sü. 3'de)

NATO tesisleri yakınında 10 milyon liralık kaçak eşya ele geçirildi

İSKENDERUN, (ANKA)

İskenderun jandarması Adana'dan İskenderun'a gelmekte olan bir kamyonda, 10 milyon lira değerinde 124 balya kaçak elektronik cihaz ve kumaş ele geçirmiştir.

Önceki gece saat 24 sıralarında Adana istikametinden İskenderun'a gelmekte olan 33 EF 620 plakalı kamyon, Demir Çelik

(Devamı Say. 7 Sü. 3'de)

Yeni faiz oranları belli oldu

- Krediler için uygulanacak faiz oranı yüzde 16' ya kadar çıkabilecek

ANKARA, (ANKA)

Bankaların mevduat alma ve ödünç para vermede uyugulayacakları faiz oranlarını belirleyen kararname son şeklini almış, en yüksek mevduat faiz oranı yüzde 20'den yüksek, kredi faiz oranı da yüzde 16 olarak belirlenmiştir.

Son yıllarda ortaya çıkan fiyat artışları karşısında 1974 yılında hazırlanan faiz oranları tablosunun geçerliliğini yitirmesi karşısında, Merkez Bankası Banka Meclisi'nin önerisi, yüksek Planlama kurulu'nca uygun görülmüş ve Bakanlar Kurulu'nun kararı ile faiz oranları yeniden belirlenmiştir.

Önümüzdeki günlerde açıklanması beklenen yeni faiz o-

(Devamı Say. 7 Sü. 8'de)

Akaryakıt yokluğu önemli boyutlara ulaştı.

Son günlerde havaların soğuması üzerine akaryakıt yokluğu önemli boyutlara erişmiştir. Genellikle mazotla çalışan ağır vasıtaların yakıt bulamadığı bildirilmektedir. Fotoğrafta yakıt almak için kuyruğa girmiş arabalar görülmektedir.

Öğretmenler eşit işe eşit ücret istiyor

- **ÖĞRETMENLER ARASINDA ÜCRET EŞİTLİĞİNİN SAĞLANMASI İÇİN MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA 5 BİN İMZALI DİLEKÇE VERİLDİ...**

ANKARA, (İSTA)

Bütün öğretmenlere 15 saatin üzerinde girecekleri dersler için ücret verilmesi ve öğretmenler arasındaki ücret eşitsizliğinin giderilmesi için Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur'a bugün 5 bin imzalı bir dilekçe verilmiştir. CHP'li 23 parlamenter tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÖB-DER) genel merkezi yöneticileri tarafından dernekten ihraç edilen İstanbul'lu öğretmenlerden Talip Öztürk,

(Devamı Say. 7 Sü. 6'da)

Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç, Tek Gıda-İş Sendikası toplantı salonunda toplanan Türk-İş Yönetim Kurulu'nda bir konuşma yapmıştır. Fotoğrafta Halil Tunç, toplantıda görülüyor.

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU TOPLANTIŞI İSTANBUL' DA BAŞLADI

Halil Tunç yine sınıf uzlaşmacılığını savundu

İSTANBUL, (İSTA)

Türk-İş Yönetim Kurulu dün İstanbul'da toplanmıştır. Toplantının açış konuşmasını yapan Türk-İş Genel Başkanı **Halil Tunç,** konuşması süresince sınıf uzlaşmacılığını savunmuş ve «işçi ve işverenlerin menfaat çatışması halinde **değil,** menfaat dayanışması halinde **hizmet edebileceklerini»** söylemiştir.

Halil Tunç, yeni hükümeti bazı kararların-

(Devamı Say. 7 Sü. 7'de)

"Türk Nazileri ve 1960 darbe girişimi"

"Türk Nazileri ve 1944 olayı"

yazı dizimizin ikinci ve en ilginç bölümü

Bugün 6. Sayfamızda

haftalık

Onat Kutlar

İlkesizlik

Toplumsal yaşamımızın hemen her alanında, ilkesizlik, keyfilik, başlıca ilke durumunda. Çarşı pazarda dolaşırken bakıyorsunuz şuradaki manavda onbeş liraya satılan domates az ilerde, kalitesi aynı olduğu halde yirmi lira. Niçin? Sorsanız, bazı nedenler söyliyecek size manav. Ama gerçek neden şudur: «Tutturduğuma satıyorum...» Milliyet Sanat Dergisi, Sayın Cumhurbaşkanı'nın kabul resmine çağırdığı sanatçı ve basın üyelerinin adlarını yayınladı. Hiç kuşkusuz uygar ve olumlu bir girişim olan bu çağrıda, Sayın Cumhurbaşkanı'nın protokol müdürlüğü hangi ilkeye göre seçim yapmıştır diye soruyorsunuz kendi kendinize, doğrusu kesin bir yanıt alamıyorsunuz. Sorsanız, kültür ve sanatla ilgili şu bakanlık ve genel müdürlüklerden liste istedik, ona göre çağırdık diyecekler. Ama o bakanlık ve genel müdürlüğün çağrı ilkesi ne? Yok... Sokakta, elektrik şebekesindeki bir arızayı bulmak için ortalığı köstebek yuvasına çeviren işçiler görüyorsunuz. Ekip başına soruyorsunuz, **«Arıza tam o kazdığınız yerde mi? Nereden anladınız?»** Adam, Prof. İlhan Postacıoğlu gibi tuhaf tuhaf yüzünüze bakıyor. **«Olamaz mı?»** diye soruyor, sonra da ekliyor: **«Burada değilse öteyi de kazarız...»** Geçenlerde, Antalya Şenliği, **«Tiyatro Oyunları Yarışması»** ödüllerinin dağıtım töreni yapılırken, seçiciler kurulu üyelerinden Sayın Orhan Barlas, Antalya Belediye Başkanı'na bir zarf uzattı. Ve şunları söyledi: **«Bir yapıtı seçiyorsak, bu seçimin gerekçesini hemen o anda belirtmek zorundayız. Bunu yapmamak, alaturkalık, keyfiliktir. Bu zarftaki gerekçenin yazılıp size verilmesi için haftalardır uğraşıyorum. Sonunda bu işi kendim yapmak zorunda kaldım...»**

Haftalardır Ankara'da bürokratik çevrelerde kan gövdeyi götürüyor. **«Kim nereye atanacak?»** Kolay iş değil hiç kuşkusuz, koca devlet yapısının yıllardır yozlaştırılmış, altüst edilmiş organlarını yenilemek, çağdaş, demokratik kadrolar oluşturmak. Ancak tüm atamaların, ortak ve tutarlı bir ilkesi var mı diye düşünüyorsunuz. Doğrusu inandırıcı bir kanıt bulmanız kolay değil. Siz de rahatlıkla, bakan ve milletvekili kulislerinin, dostluk ve çocukluk arkadaşlıklarının, etkili ve yetkili hanımların ve beylerin, üniversite, fakülte, meslek yakınlıklarının, kulağa fısıldanan birkaç cümlenin, falan basın organında çıkan yazının bu işlerde rol oynadığını düşünebilirsiniz. Gelen eleştirilerin üst düzeydeki yöneticileri üzdüğünü, güç durumda bıraktığını izliyoruz hep birlikte. Ama üzülmemenin en kestirme yolu, atama ve icraatta sağlam ilkelere dayanmak olduğunu nasıl gözden kaçırabilirler?

Bu ilkeleri bulmak, işlere uygun kadroları oluşturmak sanıldığı kadar zor ve olanaksız değil. Hiç bir yönetici, varolmayan «dehalar» ve «değerler» bulup çıkaramaz. Ama her devlet organı, her iş alanı, her kurum, her meslek, kendi içinde, sahip olduğu «görece en iyi kadrolara» sahiptir. Ülkemizin çeşitli alanları, iyi kötü örgütlüdür. Tutarlı kişiler, yılların deneylerinden geçmiş olarak, beş aşağı beş yukarı kamuoyunca tanınmaktadır. Amerikayı yeniden keşfetmek gerekmiyor artık. Belirli ilkeler edinip, dürüstlük ve yeterliliklerini kanıtlamış kişilerden oluşan kadroları, «kulis ve ince denge hesaplarını» bir yana bırakıp, kulaklara fısıldananlara aldırmayarak işbaşına getirmek olanaksız değil. Ancak bu yapılmazsa, devlet yapısının reorganizasyonu, küçük hesapların ve keyfiliklerin; kişisel tutku ve düşmanlıkların; pis bir kulisin pençesine bırakılmış olur. İlkeler, tek tek olaylarda, tek tek seçimlerde az sayıda da olsa isabetsizlikler doğurabilir. Ama hiç olmazsa «icraatı» savunmak olanağı verir.

Bu konuda, kamuoyunun en çok ilgilendiği bir atama olayını, örnek olarak ele almak istiyorum. TRT Genel Müdürlüğü'ne yapılacak atama, haftalardır gazetelerin birinci sayfasında yer alıyor. Bu konuda, konulabilecek ilk ilke, Danıştay kararını uygulamak, böylece Sayın İsmail Cem'i yeniden görevinin başına getirmekti. Diyelim ki bu ilke benimsenmedi. Bu durumda başka bir ilke benimsenebilirdi. TRT-Der'in açıklamasında yer aldığı gibi, kurumu tanıyan, alanında uzman, dürüst bir kişilik getirilebilirdi TRT'nin başına. Böyle kişilikler yok değil. Sayın Mahmut Tali Öngören'den Sayın Hıfzı Topuz'a kadar, kamuoyunun tanıdığı yetenekli ve dürüst yöneticiler var. Bu iş nasıl çözümlenecek bilmiyorum. Ama yapılan kulis öyle tuhaf noktalara ulaşıyor ki, sağlıklı bir yolun bulunması gittikçe güçleşiyor. Örneğin, Cumhuriyet gibi bir gazete'nin TV sayfasında, Bay Hıncal Uluç, imzasız bir yazıda, Mahmut Tali Öngören'in bu görevi kabul etmeyeceğini açıkladığını, Hıfzı Topuz'un da koşullara uymadığını, buna karşılık TRT-Der yöneticilerinin yaptıkları açıklama ile Turgut Özakman'ın Genel Müdür olmasını istediklerini bildiriyor. Sonra soruyoruz Öngören'e. Böyle bir açıklama yapmadığını söylüyor. TRT-Der yöneticileri, koydukları ilkelerle kimseyi kastetmediklerini, Cumhuriyet'in yanlış bir yorum yaptığını söylüyorlar. Böylece, ilkesi belirlenmeyen bir atama konusu, sorumsuz ve ardniyetli birçok kişinin elinde yozlaşıyor.

Kadroları kavun gibi seçmek mümkün değil. Kaldı ki kavun seçiminin bile artık bir ilkesi kalmadı pazarda.

Kamu görevlilerinin grevli toplusözleşmeli sendika hakkı

Kemal KIRLANGIÇ

Öğretmen Avukat

Bu hakkın verilmesi ya da alınması günü çoktan geçmiştir. İktidardan acilen çözüm bekliyor Bunun programa alınmamış olmasını şimdilik sadece kınıyoruz

Dünyada kamu emekçilerinin, bizdeki uyduruk adıyla memurların grevli, toplusözleşmeli sendika hakkına sahip olmadığı 8 ülkeden biri Türkiye. 1961 Anayasasıyla verilen güdük hak da 12 Mart faşizminin isterisi altında boğuldu, gasbedildi. Evrende pek örneği görülmeyen bir geriye dönüş, bir kazanılmış hakkın geri alınmasıydı. Gerçi o zaman kurulan sendikaların grev ve toplusözleşme hakkı yoktu. Yani ölü doğmuş sendikalardı. Ama gene de dernekmlerden bir göbek ileriydiler.

Şu anda kamu emekçileri 1630 sayılı dernekler yasasına göre hak arıyorlar. Bu yasa baştan sona anti-demokratik. Dünyada bir örneği daha olduğunu sanmıyoruz. O yasayla çalışanların haklarını aramak çok olanaksız. Olsa olsa «Kanarya Sevenler Derneği» yönetilir bu yasayla. İşveren durumundaki yürütmenin bu dernekleri denetleme, eylemden alıkoyma, kuruluşlarını geciktirme, yöneticilerini cezalandırma, sürme, sicil vermeme gibi hakları var. Yani, yürütme hem emniyet görevlisi, hem savcı, hem yargıç, hem de işveren. Buyurun hak arayın. Dernek yöneticileri üyeleri adına işlem yapma, husumete ehil olma hakkına bile sahip değiller. Üstesi sicil üstlerinin her türlü baskı ve haksızlığı karşısında silahsız, savunmasızdırlar. Bu örgütlerin biraz sesi gür çıkıyorsa örgüt üyelerinin çoğunun bilinçli ve aydın oluşu ile yöneticilerin yürekliliğinden ve de başta işçi sınıfının sınıfsal demokratik kitle örgütü DİSK ve diğer örgütlerle dayanışma içinde oluşlarından.

Yasalarla kıskıvrak bağlanmış, kapıkulu derecesine indirgenmiş ve kendilerine memur adı yakıştırılarak işçi sınıfından koparılmak istenmiş, zaman zaman işçi sınıfına karşı şamar oğlanı olarak kullanılmış kamu emekçilerinin bir kesimi. Türkiye'deki gelir dağılımı adaletsizliğinin bir örneği de de bu kesime yansımıştır. Bir kısım uygun ve kullanılabilecek kişi üst görevlere atanmış, bunlara ekonomik ve sosyal bazı ayrıcalıklar tanınarak astlarını ezmekte bunlardan yoğun biçimde yararlanılmıştır. Yasaların vermediği yetkiler, yönetmeliklerle verilmiş, bu da yetmeyince genelgelerle özgürlükleri sınırlama hakkı genişletilmiş, o da yetmeyince emirlerle bu yapılarak yetkili bir avuç bürokratın yetkisi genişletilirken geniş tabanın özgürlükleri yok edilmiştir.

Bunda gelir dağılımının bu kesimdeki adaletsizliği kullanılmıştır. Ulusal gelirden kamu emekçilerine ayrılan payı yüzde yüz kabul edersek ve kamu emekçilerini de beş dilime ayırarak bunu birer kişiyle kişileştirirsek: Gelirin yüzde 6,6 sını birinci kişi, yüzde 9,7'sini ikinci kişi ya da dilim, yüzde 4,4'ünü üçüncü kişi, yüzde 21,8'ini dördüncü kişi, yüzde 47,5'ini beşinci dilim ya da kişi almaktadır. Yani ilk beş dilimin aldığı kadar sadece bir dilime, üst kademe bürokratlara verilmektedir. Bu olanağı bir kez eline geçiren bürokrat da yerine kara sakızla yapışmışca yapışmakta yerinden olmamak için elinden geleni yapmaktadır.

Tüm bu adaletsizlikleri kısmen giderebilmek için kamu görevlisi olan kamu emekçilerine de grevli, toplu iş sözleşmeli sendika hakkı tanınmalıdır. Bu hakkın tanınması adaletsizlikleri azaltacak sömürüyü sınırlama uğraşına ve giderek sömürüyü yok etme savaşımına güç katacaktır. Demokratik kitle ve meslek örgütlerinin en önemli istemlerinden biri haklı olarak grevli, toplu iş sözleşmeli sendika hakkıdır. Bu örgütler bu konudaki çaba ve eylemlerini büyük boyutlarda, bilinçli, sabırlı, en geniş kitleyi kucaklayacak biçimde gündeme almalı, haklarını almak için uğraşlarını yükseltmelidirler. Başta işçi sınıfının sınıf ve kitle sendikası DİSK olmak üzere diğer demokratik örgütler de bugüne dek olduğu gibi bu hakkın koparılmasına yardımcı olmalıdır.

Burada en büyük engel belki tekeller denli önemli bir engel üst kademe bürokratlar olacaktır. Oynamak istemeyen gelin benzeri yerim dar diyeceklerdir. Şimdiden fısıltıları dolaşıyor. «Efendim, bu hak verilsin. Ama bu Anayasa değişikliği işidir.» O da olanaksızdır. Özde karşı olan bu kesim kendileri karşısında süklüm püklüm insancıklar görme histerisi içinde kıvrandıklarından böyle konuşmaktadırlar. Kanımızca bu Anayasa sorunu değildir. Anayasanın 46/1 maddesi açıktır. «Çalışanlar ve işverenler önceden izin almadan sendikalar ve sendika birlikleri kurma, bunlara serbestçe üye olma hakkına sahiptirler.» Kamu görevlileri de çalışanların sadece bir kesimidir. Bu kavram onları da kucaklar biçimdedir. Hatta bir bakıma eşen düşmüş, 12 Martçılar 46/2 maddeyi çıkararak Anayasa'nın ayırıcı ve bölücü bir maddesini kaldırmışlardır. «...kuramazlar.» biçiminde bir madde de olmadığına göre sendika kurma hakkı ve serbestçe üye olma hakkı tüm çalışanlar gibi kamu görevlilerine de tanınmıştır.

Bu durumda kısıtlayıcı Anayasa değil, 657 sayılı yasa ve değiştirgeleri ile iş hayatını düzenleyen İş Yasası, Toplu iş sözleşmesi, grev ve lokavt yasası, sendikalar yasasıdır. Bunlarda biribirine koşut olarak yapılacak bir yasa değişikliği bu hakkın verilmesi için yeterlidir.

Bu durum gerek Anayasa'ya gerek uluslararası bildirgelere, ki başta 1966 yılında imzalanan o zamanki TC hükümemalıdırlar. tinin de onayladığı öğretmen hakları bildirgesine, gerek ülkemizin anti-demokratik olarak nitelenmesine neden olan durumlardan birini kaldırarak uluslararası etkinlik kazanmaya yarar.

Anayasa sorunu olarak göstermek isteyenler tersinden bakarak işi yokuşa sürmek isteyenler, tekeller ve onların yandaşlarıdır. Onların değişik hesapları ve içten pazarlıkları olabilir. Bu hakkın verilmesi ya da alınması günü çoktan geçmiştir. İktidardan acilen çözüm bekliyor, bunun programa alınmamış olmasını şimdilik sadece kınıyoruz.

YORUM

Oya Baydar

Kimler bir küçük dükkanla başlamadılar ki

Önce köşeyi döndüren, sonra da köşeyi döndürmeyi az görüp «düze çıkaran» bir büyük gazetemizin son kupon reklamlarının sloganlarından biri, oldukça ilginç. «Küçümsemeyin, küçükten başlamayı». «Kim bir küçük dükkânla başlamadı ki?» deniliyor.

Eh. Türkiye'nin parababalarının en büyüğünün, tekelci sermayenin simgeleşmiş çehresi Vehbi Koç'un Ankara'da işe bir küçük bakkal dükkânıyla başladığını bilenlere hemen bir şeyler anımsatıyor bu sözler; ve kişinin kafacığının, yürekçiğinin bir köşesinde, «olur mu olur, ben de bir Vehbi Koç olurum belki, Ankara'da bir bakkal dükkânıyla işe başladığı zaman onun benden fazla neyi vardı ki» umudu yeşermeye başlıyor.

Sömürü düzeninin sahipleri, toplumdaki adaletsizlikleri, bizzat sömürü düzeninin eseri olan sömüren-sömürülen uçurumunu sömürülen kitlelerin gözlerinden saklamak veya bir «kader» olarak yutturmak için çeşitli yollar bulmuştur çağlar boyunca. Atasözlerimizi hatırlayalım: «Beş parmağın beşi de bir mi», «Bu dünyada bir lokma bir hırka yeter», «Fakirin rızkını Allah verir», türünden atasözlerimizi... Bu atasözleri, bu halk deyişleri, çoğunluğuyla kapalı ekonomi düzeninin, kapitalizm öncesi düzenin eşitsizlik, adaletsizlik ve sömürüsünü kitlelerin bilincine kazımayı hedefleyen propaganda araçlarıdır. Meta üretimine, kapitalist düzene doğru geçildikçe; üretim biçimi değişikliğine koşut olarak kitlelerin bilinci de değişip geliştikçe, kapalı ekonominin atasözleri yetersiz kalmaya, propaganda hedefine varmamaya, aşınmaya başlar. İşte kapitalizmin ideolojik saldırısının başlıca öğelerinden biri olan reklamcılık tümüyle bu hedefe, emekçi kitleleri yeni yol ve yöntemlerle afyonlamaya, uyutmaya, düzenin parçası haline getirmeye, başkaldırmalarını, bilinçlerini etkileyerek engellemeye yöneliktir.

Emperyalist kapitalizmin günümüzdeki en saf temsilcisi ABD'de bir dev endüstri halini almış bulunan reklamcılık, bir yönüyle tüketimi artırmaya yönelikse, genel propaganda yönüyle de bilinçleri saptırmaya ve kişilerde, özellikle de bu düzende hep sömürülen olarak kalacak kişilerde bir hayali ve kof «köşeyi dönme» umudu yaratmaya yöneliktir. Örneğin hepimizin bildiği, tanıdığı, hatta sevdiği ünlü çizgi film kahramanı Miki Fare'yi ele alalım. Bir zamanlar Miki'nin sosyalist ülkelerde yasaklanması, kapitalist dünyada şaşkınlık yaratmış, kapitalist dünyanın kendine özgü ve insanların aç kalması hürriyeti ile pekala bağdaşan «hürriyet» anlayışına göre yerilmişti. Ama biraz derinine gidecek olursak, Miki, ikibuçuktan milyoner olmanın, bulaşıkçılıktan milyarderliğe yükselmenin tipik örneğidir. Çoğu macerasında, sokakta işsiz ve sefil dolaşırken bir lüks lokantaya bulaşıkçı olarak girer; orada çalışır, para biriktirir, milyoner olur; aynı lokantaya yanında uzatmalı sevgilisi Mini ile simokinler içinde, milyarder Miki bey olarak gelir ve garsonlar (her biri yakında milyoner olabilecek garsonlar!) önünde saygı ile eğilirler. Tıpkı yukarda sözünü ettiğimiz kupon toplayarak düze çıkma hayallerini yaygınlaştırmaya çalışan gazete reklamında olduğu gibi.

Amaçlanan nedir? Amaçlanan, bir avuç azınlığın milyonları sömürdükleri bir düzende, o milyonları topla tüfekle susturmanın ve baskı altında tutmanın bedelinin ağır ve astarı yüzünden pahalı olduğu bir durumda, sömürülen kitleleri düzenin gönüllü savunucuları haline getirmek, yani bilinçlerini çarpıtmaktır. Bunun en etkili yollarından biri de, kişileri, toplumdaki sınıf farklılıklarının «aşılabilir» farklılıklar olduğuna, ikibuçuktan milyoner olunabileceğine, her küçük dükkân sahibinin Vehbi Koç veya Rockefeller olabileceğine inandırmak, bu boş umutla yaşatıp öldürmektir.

Türkiye'de de, kapitalizm öncesi kapalı ekonominin sınırları aşıldıkça, artık eski «kuzu kuzu boyun eğme» atasözleri geçersiz olmaya başlıyor; kitleler yoksulluğun, ezilmişliğin, sömürülmenin kader olmadığına, Allah emri olmadığına inanmaya başlıyorlar. O zaman kapitalist reklamcılık ve propaganda yetişiyor imdada ve bu defa kitleleri sömürü, yoksulluk, sefalet, sınıf duvarlarını aşmanın kendi kişisel gayretlerine, kişisel becerilerine, kişisel şanslarına ve işbilirliklerine bağlı olduğuna inandırmaya çalışıyor. Amerika'da Rockefeller'in, Türkiye'de Vehbi Koç'ların, yani tekelci sermayenin en büyüklerinin de sıfırdan başladıkları masalı yayılıyor, yaygınlaştırılıyor ve böylece her emekçinin kendini geleceğin Rockefeller'i veya Koç'u sayması, bu umutla sömürülmeye devam edip, bu umutla sömürüle sömürüle ölmesi sağlanıyor.

Haydi bakalım ikibuçuktan milyoner adayları! Hadi kesin kuponları, kesin toplayın, tekelci sermayenin sözcüsü basına kulak verin. Can çıkmadıkça umut vardır. İkibuçuktan milyoner olursunuz, ola ki.

İLAN

Sendikamız aşağıda isim ve ünvanı yazılı işyerinde işyeri seviyesinde toplu iş sözleşmesi aktedecektir. Keyfiyet 275 sayılı yasanın ilgili 12/1 maddesi uyarınca ilgililere duyurulur.

Toplu sözleşme yapılacak işyeri

SARIYER KÖYLERİ ELEKTRİK BİRLİĞİ KİLYOS — SARIYER

TEK GES-İŞ Sendikası İstanbul Şube Başkanlığı

(Basın — 1372 — 231)

6000 Adet V Kayışı Satın Alınacaktır

Şartnameleri Ankara'da Genel Müdürlük Malzeme Satınalma ve İkmal İstanbul'da Malzeme Şube ile İzmir'de Bölge Müdürdüklerimizden temin edilebilir. En geç 8.3.1978 günü saat 14.00'e kadar Ankara'da Genel Müdürlük Haberleşme Müdürlüğüne verilecek teklifler ayni gün saat 14.30'da açılacaktır.

Kuruluşumuz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜK

(Basın — 1996 — 216)

Kandıra Asliye Hukuk Mahkemesinden

1978/28

Davacı Kandıra Akdurak Mahallesinden Hadiye Yalçıntekin tarafından davalı Hasan Yalçıntekin aleyhine açılan geçimsizlik nedeniyle boşanma davasının yapılan duruşmasında:

Davalı adres bırakmadan ayrıldığından kendisine dava dilekçesinin ilanen tebliğine karar verilmiş olduğundan davacı tarafından davalı aleyhine açılan geçimsizlik nedeniyle boşanma davasının Duruşma Günü davalıya gazete ile ilanen tebliğine karar verilmiş olduğundan Duruşma Günü olan 30/3/1978 Perşembe günü saat 9.30 da davalı Hasan Yalçıntekin Duruşmaya gelmediği veya bir vekil ile temsil ettirmediği takdirde hakkında gıyap kararı tebliğ edileceğine dair ilan kendisine davetiye yerine kaim olmak üzere ilanen tebliğ olunur.

16/2/1978

(Basın — 1334) — 228

TIP ve SAĞLIK

DÜNYAYI KORKUTAN HASTALIK

Dünya Sağlık Örgütü "hiper tansiyon" konusunda tüm ülkelerde halkın uyarılmasını istedi

İZMİR, (AA)

Halk arasında yüksek tansiyon olarak bilinen «hiper tansiyon»un tüm dünya ülkeleri için giderek daha da büyük bir tehlike haline geldiği bildirilmiştir.

Birleşmiş Milletler'e bağlı bir ihtisas teşekkülü olan Dünya Sağlık Teşkilatı, topluluğa üye ülkelere çağrıda bulunarak hiper tansiyonun insan sağlığını ilgilendiren yaygın bir sorun haline geldiğini belirtmiş, konu üzerine kamuoyunun dikkatinin çekilmesini istemiştir.

Hiper tansiyondan «başlangıçta farkedilmeyen, ancak yaptığı komplikasyonlar nedeniyle dünyanın her yerinde çok sayıda ölümlere yolaçan» hastalık olarak sözedilen Dünya Sağlık Teşkilatı çağrısında özetle şöyle denilmiştir:

«Oysa başlangıçta teşhis edilip kontrol altına alındığında binlerce kişinin hayatı kurtarılabilir. Bunun için de sadece yaygın bir sağlık servisi yeterli olmayıp, kamuoyunun bu konuda uyanık davranması gerekmektedir.»

7 NİSAN DÜNYA SAĞLIK GÜNÜ

Öte yandan çağrıda 7 Nisan Dünya Sağlık günü'nde «yüksek tansiyonu altetmeliyiz» sloganıyla kutlanacağı ifade edilmiş, aynı uygulamanın tüm ülkelerde de yapılması istenmiştir.

Astım tedavisinde en etkili ilaç tuz

«Pharma-İnformation» dergisinin yeni sayısında, Sovyet doktorlarının astımın en iyi tedavi yolunun tuz olduğunu buldukları belirtilmiştir.

İsviçre'deki üç büyük ilaç fabrikasınca çıkarılan dergi, Sovyetler Birliği'nde, Ukrayna'daki eski bir tuzlada astımlıları tedavi için 300 yataklı bir hastane kurulduğunu bildirmiştir.

Doğum kontrol hapları zararlı mı?

Gebeliğin önlenmesinde en etkin yöntemlerin rahim içi araçlar (spiraller) ve doğum kontrol hapları olduğunun anlaşılmasından ve hapların yaygın olarak kullanılmasından sonra, bu hapların sağlığa zararlı olup olmadığı, sık sık tartışılagelmiştir. «Haplar kanser yapıyor» haberleri gazetelerde zaman zaman boy göstermiştir. Kimi yetkililer doğum kontrol haplarının hiç kullanılmaması gerektiğini ileri sürmüşler, kimileri ise hiç bir zararı olmadığını savunmuşlardır.

Aslında en zararsız gibi görünen ilaçların bile yan etkileri vardır. Ancak, hiç bir ilaç yan etkisi var diye kullanılmamazlık edilemez. Önemli olan yan etkinin sağlığı ciddi olarak etkileyip etkilemediğidir.

Doğum kontrol haplarının yan etkileri nelerdir?

Memelerde ilk aylarda ağrılı şişmeler olabilir. Bunun kanserle ilgisi yoktur ve genellikle geçicidir. Kanın pıhtılaşma özelliği artar. (Bu en önemli yan etkilerinden biridir) Sinirlilik başağrısı, başdönmesi görülebilir. Cinsel istek genellikle artar. Bazı kadınlarda tansiyon biraz yükselebilir. İlk üç ayda bulantı, kusma olabilir, sonra geçer. Vücutta kızarıklıklar ve kaşıntılar ortaya çıkabilir. Sık idrara çıkma ve yorgunluk da görülebilir.

Anlaşılacağı gibi, hapların yan etkileri kabarık görünmektedir. Ama bu görülebilecek olan yan etkilerin tam listesidir. Oysa genellikle birçok kadında bu belirtilerden hiç biri olmamaktadır, veya bir-ikisi görülmektedir. Çoğunlukla ortaya çıkan belirtiler ilacın kesilmesini gerektirecek kadar önemli değildir. Oldukça az oranda, ilacın kesilmesini zorunlu kılacak önemli yan etkiler çıkabilmektedir. Basında zaman zaman yayınlanan kanser yapıyor iddiaları ispatlanamamıştır. Ama meme ve cinsel organ kanserlerinde ilerletici rol oynadığı bilinmektedir.

Doğum kontrol haplarının kesin olarak yasaklanacağı durumlar da vardır. Şu durumlarda hap kullanılmamalıdır:

— Damar hastalıkları olanlarda,

— Yüksek tansiyonlularda,

— Karaciğer hastalığı olanlarda,

— Meme ve cinsel organ kanseri olanlarda, larda,

— Çok genç (18-19 yaşından küçük) kadınlarda,

— Gebelerde (yanlışlıkla kullanılmamalı). Bazı durumlarda ise ya çok dikkatle kullanılması veya hiç kullanılmaması gerekir. Bu tür hastalıklar ise:

— Hafif tansiyon yüksekliği,

— Migren,

— Şeker hastalığı,

— Sar'a,

— Varis,

— Adet görememe,

— 45 yaşından büyüklerde.

Bu kadınlarda başka gebeliği önleyici yöntemlere yönelinmelidir.

Doğum kontrolünü yalnızca nüfus artışını kısıtlamak olarak anlamamak gerekir. Doğum kontrolü kadın ve çocuk sağlığı açısından mutlaka gereklidir. Çünkü çok çocuk isteyen bir aile de, doğumlar arasını, ikinci çocuğun, birinci çocuğun yetişmesini engellemiyecek bir sürede ayarlamak isteyecektir. Böylece çocukların sağlıklı büyümesini doğum kontrolu ile sağlayacaktır. Ayrıca çok ve sık doğum yapmanın çocuk sağlığını olduğu kadar, anne sağlığını da kötü yönde etkilediği bir gerçektir.

Bu açıdan bakılınca, yukarıda sayılan hastalıklar dışında, yan etkilerine karşın hapların kullanılması önerilebilir. Ancak yine de hekim kontrolünde kullanılması, çok dikkatli olunması ve sık sık tıbbi kontrollerden geçilmesi gereklidir.

Bulgaristan'da şifalı otlardan elde edilen ilaçlar

Sofya İlaç Fabrikası Gelişme ve Uygulama Merkezinin "Galenika" laboratuvarı uzmanları, Tıp Akademisi, Devlet İlaç Denetim Enstitüsü ve akademinin İlaç Fakültesi uzmanlarıyla işbirliği halinde yeni ilaçlar üzerinde çalışmaktadırlar.

Laboratuvar uzmanları doğa ürünlerinden yararlanmak suretiyle tedavi gücü daha büyük yeni ilaçlar yaratma alanında çalışmaktadırlar.

Tıp Akademisiyle birlikte yapılan çalışmalar sonucunda Pimadin adlı yeni bir ilaç bulunmuş ve kullanılmaya başlanmıştır. Yapılan denemelerden, bu ilacın, yan etki doğurmaksızın, kas felci rahatsızlıklarını gidermede son derece faydalı olduğu anlaşılmıştır.

Şifalı otlardan yararlanılarak Dibazol, Verbaskan gibi kasılmaları gideren ve damar genişleten yeni ilaçlar ve şeker hastalığının tedavisinde kullanılan bir grup ilaç da yapılmıştır.

Ayrıca hasta çocukların tedavisine yarayan yeni ilaçlar oluşturulmaktadır. Örneğin Rinoleks Ungvent, üst solunum organlarında şiddetli iltihapları başarıyla gidermektedir. Birçok vitamin ve mikro eleman türleri içeren Biotonin de kuvvet verici yeni bir ilaçtır.

Kilo vermek isteyenler için 1978'de Antigrasin adlı ilaç üretilecektir.

Bütün bu ilaçların temelinde, öteden beri "şifalı" oldukları bilinen bazı bitkiler vardır.

Yurdumuzda sıtma salgını tehlikeli hale geliyor

- **Bir zamanlar gerilemiş olan hastalık bazı bölgelerde salgın halini aldı**
- Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı sıtma ile kesin mücadelenin başladığını belirtti

Geçtiğimiz yıllarda gerileyen sıtma hastalığının, ülkemizde yeni bir salgın istidadı gösterdiği 1974 yılında 2877 sıtma vak'asına karşılık 1975'de 9828 vak'anın, 1976'da 37 bin 320 vak'anın ve 1977'de 113 bin 502 vak'anın resmen kaydedildiği Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Mete Tan tarafından açıklanmıştır.

Sıtma'nın özellikle Güney Doğu illerimizde yaygın olduğu bildirilmektedir.

METE TAN'IN SÖZLERİ:

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Mete Tan, sıtma ile savaşta kesin ve aralıksız bir mücadelenin başlatıldığını söylemiştir. Tan, Güney Doğu illerinin Vali,, Belediye Başkanları, Sağlık Müdürleri ve Sıtma Savaş Başkanlarının katıldığı geniş kapsamlı toplantının açış konuşmasında «bugün ülkemizi tehdit eden yeni bir sıtma epidemisi ile karşılaşmış bulunmaktayız. 1974 yılında 2877 vak'a ile standart görünümünü muhafaza eden hastalık 1975 yılında 9828 vak'aya 1976'da 37 bin 320 vak'aya ve 1977 yılında 113 bin 502 vak'aya yükselmiş durumdadır. Bu endişe verici gelişme karşısında erken bir mücadele şansına sahip olmadığımızı önemle belirtmek isterim» demiştir.

Tan özetle şunları söylemiştir:

«Özellikle Güney Doğu illerimizde iklim, tarım ve yaşama koşulları sürekli izleme ve önlemler zincirinde bazı kopuklukların olması halinde hastalığın yeniden yayılmasına uygun bir ortamda bulunmaktadır. Hastalık tehdidi düşünülerek ülkemizin ekonomik alandaki önemli kaynaklarından elbetteki vazgeçilemez. Elbetteki barajlar inşaa edilecek, sulama kanalları açılacak, kanaletlerle sular tarım alanlarına yayılacaktır. Ancak bu çalışmaların gerekli ölçüde titizlikle ve düzen içinde yürütülmesi, kanallarda ve kanaletlerde çatlamalara ve sızmalara meydan verilmemesi, yolların inşaasından sonra oluşan çukurların jil ve batakhâne dönüşmeden kapatılması, durgun suların ve küçük su birikintilerinin ilaçlanma veya kurutulmasında ihmal gösterilmemesi gerekmektedir.

Her yıl 300-500 bin kişilik bir tarım işçisi Çukurova'ya gelmektedir. Bu işçilerin çalışma yerlerindeki koşullar, iklim şartları ve diğer faktörler sıtmada olduğu gibi diğer bulaşıcı hastalıkların yayılmasında da uygun bir ortam yaratmaktadır.»

ÇUKUROVA'DA BAŞLAYACAK SITMA MÜCADELESİNE ASKERİ BİRLİKLER DE KATILACAK.

Adana'da kışın ılık geçmesi nedeni ile günde 150 kişinin sıtma Eradikasyon Bölge Başkanlığına müracaat ederek kontrolden geçtiği açıklanmıştır.

Çukurova Bölgesi'nde kış aylarının ılık seyretmesi, sıtma parazitini almış olan hastaların ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Sıtma Eradikasyon Başkanlığına her gün başvuran 150 kişiden büyük bir bölümünde sıtma bulunmaktadır. Sıtma bulunan hastalar sıkı bir kontrol altında tutulmakta ve ekipler hergün evlerine giderek ilaçları içirmektedirler.

Adana'da bulunan 70 bin sıtmalı hasta kış radikal tedavisine tabi tutulmuş, ekipler adreslerinde tedavilerini yapmaktadır.

Sıtmanın intikal dönemi olan Mayıs-Kasım aylarına etkin bir mücadele ile girmek için sıtma seferberliği Mart ayında başlıyacaktır.

Sıtmanın önüne geçmek için Türkiye çapında püskürtme mücadelesi yapılacaktır. Bu mücadelede bütün evler, sulama kanalları, su birikintileri, ahırlar ilaçlanacak ve sürveyans hizmetleri (hasta arama ve tedavi etme) yapılacaktır.

İntikal döneminden önce yapılacak çalışmalar sırasında askeri birlikler büyük kuruluşlar ve okullarla işbirliği yapılacaktır.

BİR KONU

BİR KONUK

DEMİR EKSİKLİĞİ ANEMİSİ

Stj. Dr. Serpil UĞUR

Demir eksikliği anemisi, demirin besinlerle yetersiz alımına ya da barsaklardan iyi emilmemesine, uzun süren ishallere, kan kayıplarına bağlı olan, bir kansızlık şeklidir. Vücutta bulunan demir miktarı 4 gr. kadardır. Demir depoları iyice azaldıktan sonra kansızlık farkedilebilmektedir. Demir eksikliği çocuklarda 6 ay-2 yaş arasında sık görülür. Erken doğumlarda süt çocuğunda demir eksikliğine neden olabilmektedir. Yine çocuklarda yalnız inek sütüyle beslenme, bir yıldan fazla sütle beslenme, demir eksikliği anemisini yaratır.

Yürdumuzda bu çeşit kansızlığa, beslenme koşullarının yetersizliği nedeniyle tüm geri kalmış ülkelerde olduğu gibi sık rastlamaktayız. Demir eksikliği anemisi özellikle büyüme çağında, gebelik dönemlerinde, kadınların âdet kanamalarında daha belirgin olarak ortaya çıkmaktadır. Anadolu'da çocukların toprak yeme alışkanlığına bağlı ağır bir demir eksikliği anemisi ve bununla beraber görülen cücelik ve gelişme geriliğine seyrek olmayarak rastlanmaktadır.

Hastalık yavaş gelişir. Yorgunluk, halsizlik, çarpıntı, iştahsızlık, dil yanması, kabızlık en önemli belirtilerdir. Dudak kenarlarında çatlaklar belirir. Tırnaklar incedir ve çabuk kırılır, tırnakların üstü çukurlaşır, bu görünüme kaşık tırnak denir.

Besinlerdeki demirin genellikle pek az bir kısmı emilmektedir, bu nedenle günde alınması gereken demir miktarı ortalama 9-10 mg. olarak bulunmuştur.

Demir yönünden zengin besin maddeleri, ıspanak, kuru baklagiller, karaciğer, pekmez, koyun ve sığır eti, tahıl ve ekmektir. Örneğin, günde bir tabak ıspanak ile iki yemek kaşığı pekmez veya bir dilim karaciğer + bir yumurta + bir tabak patates + bir tabak pilov ya da makarna + 3 dilim ekmek ya da bir tabak kuru baklagil + üç dilim ekmek + bir porsiyon et + bir elma günlük demir ihtiyacını karşılayabilmektedir.

Bu hastalığın tedavisi için doktor denetimi altında demirli ilaçlar verilir. En önemlisi ise hastalıktan besinlerle yeterli demiri almak yoluyla korunmaktır.

FRANSA'DA SEÇİM KAMPANYASI OLAYLI GEÇİYOR

Faşistler Mitterand'a domates ve yumurta attı

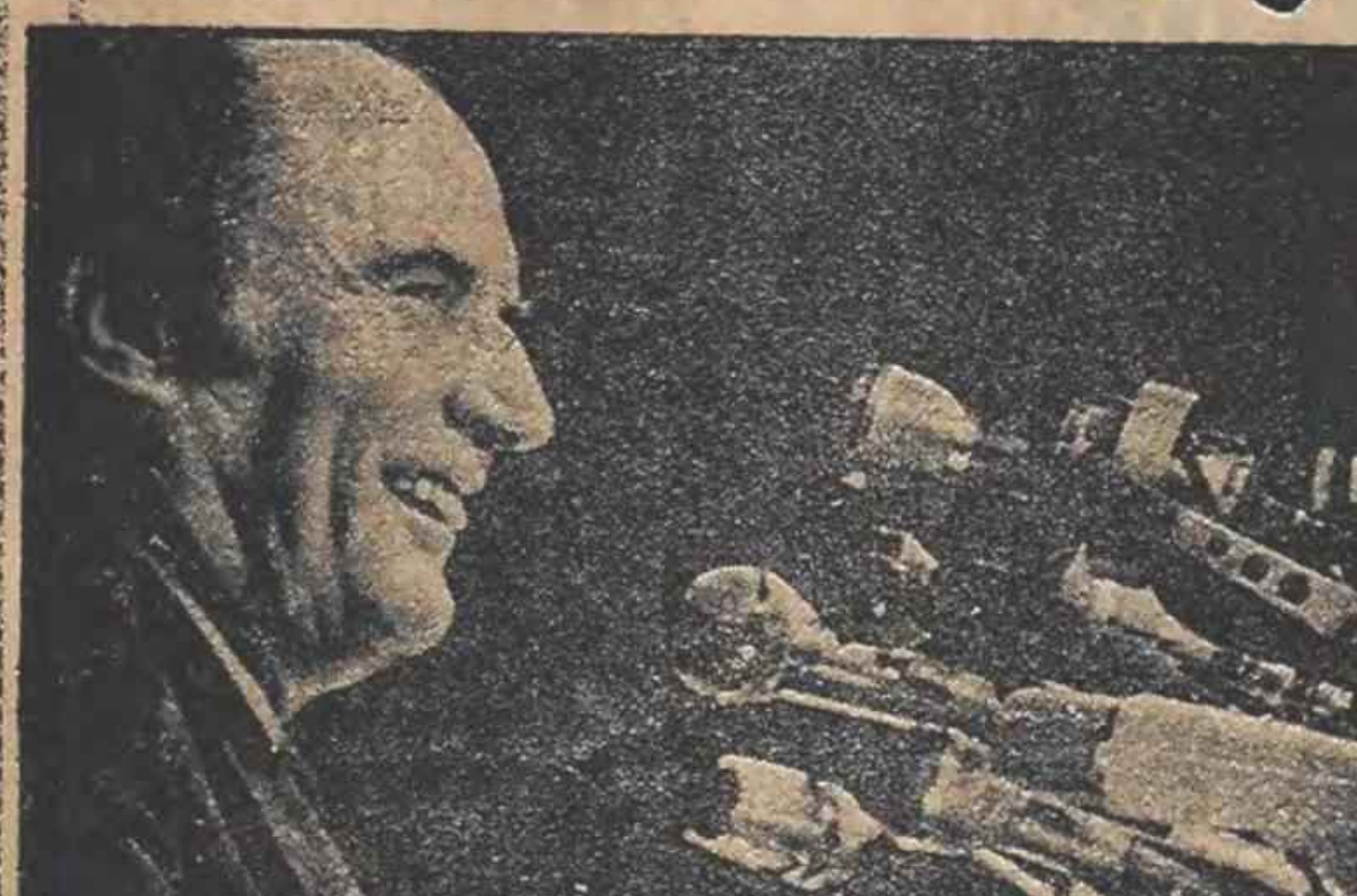

PARİS, (A.A.)

Fransız Sosyalist Partisi Birinci Sekreteri François Mitterrand'a partisinin Paris'teki bir seçim toplantısı sırasında domates ve yumurta atılmıştır.

Seçim kampanyasının açılmasından bu yana ilk kez böyle bir olay başına gelen Mitterranda yumurta ve domates atanların, aşırı sağ eğilimli «Yeni Güçler Partisi» militanları olduğu belirtilmiştir.

Sosyalist Parti, olaydan sonra yayınladığı bir bildiride «gösterinin büyük bir başarı ile sürmesini engelleyemeyen» bu tür «faşist yöntemleri» şiddetle suçlamıştır. Sosyalist Parti ayrıca toplantı sırasında düzeni koruyacak güvenlik kuvvetlerinin bulunmayışını da «hayretle karşılamıştır».

Yeni Güçler Partisi ise yayınladığı bildiride, militanlarının «Bay Mitterrand'a, halkın kendilerine yalan söyleyenlere ne yaptığını gösterdiklerini» belirtmiştir.

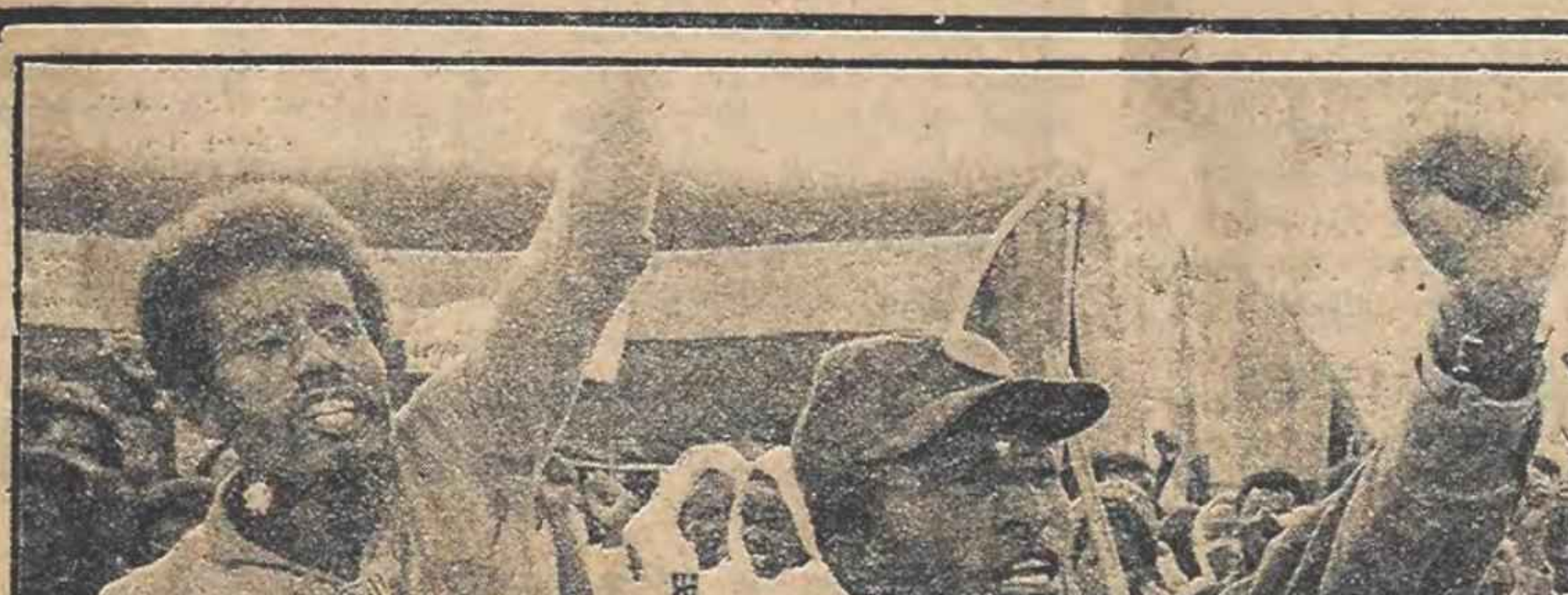

Etiyopya milisleri, Addis Ababa'da düzenlenen mitingde, Devrim'i koruyacaklarını belirtiyorlar

Ogaden'de saldıran kim? Saldırıya uğrayan kim?..

VLADİMİR SİMONOV
Politik Gözlemci (APN)

Ogaden çölünde Afrika tarihinin en büyük savaşı hüküm sürüyor. Yalnız durum değişti: Bu kez karşı taarruzda bulunan Etiyopya. Somali'nin muazzaf müfrezeleri o ana kadar kendilerine «Kurtuluş Cephesi» adını yakıştırırken bu kez durmadan geriliyor ve terk ettikleri toprakları düşürdükleri NATO şilahları ile örtüyorlar.

Ogaden'den gelme bu haberler Batılı başkentlerin sonucu değerlendirmelerinde bir nevi küçük devrim yaratmıştır. Somali orduları Etiyopya topraklarının beşte birini koca koca lokmalar halinde yutarlarken, Batı dünyası sahte bir endişeye kapılıyor ve fakat bunun altındaki sevincini pek iyi gizleyemiyordu. Etiyopya Devriminin boğazına yapışanlar artık Afrika Boynuzunda NATO'ya kiralayacakları muharebe meydanlarını hazırlamağa koyulmak üzereydi, aynı zamanda da bu bölgelerin ilerici güçlerinin dikkatlerini son derece önemli iki sorundan başka yere çekmeğe gayret ediyorlardı: Güney Afrika ırkçılığa karşı mücadele ile Ortadoğu'ya barış için çözüm aranması.

Bugün ise durup dururken, Ogaden çölündeki top salvolarından uykusuzluk çekenler olmuşsa da, bunların yalnız Batılılar olabileceği anlaşılmıştır. Oradakiler derhal askeri harekâta son verilmesini istediler, gerçi bu talep çok yerindedir ama Sovyetler Birliği'ne her nedense yapılan bu yoldan öneri biraz geç adresine ulaşmıştır. Batının ağzında Moskova ile Havana asayisi bozanların başında gelmekte hem de nerede ise saldırıcı olarak damgalanacaktır.

Washington'da Cyrus Vance Afrika Boynuzunda yepyeni bir durumun meydana geldiğini açıkladı. Tehditler savurarak, Somali'ye silâh teslimi konusundaki pozisyonlarını gözden geçireceklerini ilân ediyorlar, vay ki Habeş orduları Somali sınırını geçsin! Devlet sekreteri neyi kastettiğini nedense belirtmemiştir: Bugüne kadar Somali'ye silâh teslimatı dolaylı yollardan şunun bunun aracılığı ile yapılmakta olduğundan, acaba bundan böyle direkt olarak mı silâh teslim edeceğini kastediyor? Hal böyle ise, bu gerçekten yeni bir haber olacak.

Roma'da, Dışişleri Bakanı Forlandi, kendi fikrine göre Ogaden ihtilafının esas nedenini tesbit edebilmiştir, meğerse bu, «Sovyetler Birliği'nin geniş ölçüde ve kabaca işe karışması imiş.» Ama bakan her nedense İtalyan firması «Agusta» tarafından Somali'ye şu kadar bu kadar savaş helikopteri «KOBGA»nın gönderilip gönderilmediğini ve Somalililerin ellerinde İtalyan malı mayın döşeyen araçların nereden geçtiği hakkında herhangi açıklamada bulunmamıştır.

NATO başkentlerindeki telaş Somali Cumhurbaşkanı Siad Barre'in safça açıklaması karşısında daha da artmıştır. Barre, kendi ordularının gerilemesini «Rusların hiçte gizlenmeyen saldırıları» karşısında meydana geldiğini iddia etti.

KEHULL'UN GİZLİ MİSYONU

Bu garip açıklamalar selinin tek amacı, uluslararası kamuoyunda bir nevi kavram karışıklığı ve unutkanlık yaratmasına yöneliktir, bununla baş sorunun unutulması istenilmektedir: Asıl saldırgan kim? Etiyopya'nın devlet topraklarına 700-800 km kadar Somali-Etiyopya sınırından içeri Somali ordularını sokan kim? Bugüne kadar Etiyopya topraklarını işgal eden kim?

Batılı başkentlerde çıkan sayısı hayli kabarık açıklamaların hiç birinde, Somali'nin hareketi, BMT belgelerinde gayet yerinde olan terim kullanılmamaktadır. Bu terim — saldırıdır.

NATO devletlerinin bu saldırının dolaysız, ön tarihçesini fazla karıştırmak elbette ki işlerine gelmiyor. Bu tarihte çok belirgin izler bırakılmıştır, yeteri kadar kirlenmiştir orası. Amerikan basınında yavaş yavaş yeni ve çok ilginç ayrıntılar beliriyor, bunlar da Batı'nın Somalileri Etiyopya'ya saldırtmak için kışkırtmalarında oynadıkları havasız?? rolü de ortaya çıkarıyor.

Yeni yeni öğrenildiğine göre, komşu devletine saldırması arifesinde Somali Cumhurbaşkanı Siad Barre Amerika'ya zat doktoru ve müsaviri olan Kevin Kehull'u gönderdi. Dışişleri Bakanlığında bir takım görüşmelerde bulunan bu Amerikalıya, Birleşik Devletler'in Somali'nin «baskı arttırmasına» karşı hiç bir itirazın olmadığı yolunda teminatlar almıştır.

Bu da yetmedi, Washington Somali'ye hazırlanan saldırısını silâh teslimatı ile desteklemesine de «peki» demiştir. Bu gerçek, 17 Ocak 1978 tarihli Devlet Departmanının resmi açıklamasında da teyit edilmiştir. Gerçi daha sonra, Birleşik Devletler verdikleri sözünden vazgeçtiler, ama bu işi değiştirmedi, çünkü taarruz başladı.

Antisovyetizm ile ün kazanmış bir İngiliz gazeteci, International-Herald Tribune gazetesinde şunları yazmıştı: Somali, başkalarının yardımına güvenmemiş olsa, hiç bir zaman Etiyopya'ya karşı savaşa girişmeyecekti. Ama Batının bugün, bir türlü olup bitenleri kendi adı ile açıklamağa dili dönmüyor, çünkü bunları ikrar etse, Sovyetler Birliği ile Küba'nın Etiyopya'ya yardım etmesi ile ilgili bütün sorunlar kendiliğinden ortaya çıkacaktır. Moskova ile Addis-Ababa, bütün mümkün olan politik araçlarını kullanarak Somali liderlerini, —sorunu dostça çözümlenmesine— davet ediyor, ancak, bu konudaki görüşmeler, Somali orduları işgal ettikleri toprakları terketmeyince, masaya oturan taraflar arasında hak eşitliği kalmazdı.

Şu var ki, ihtilafı barış yolu ile halletmek yolu bazı kimselerin işine gelmiyor. Bu gibiler apaçık olarak yeni muazzaf ordu birliklerinin savaş alanına atıldıklarını ve Somali'de genel seferberliğin ilân edildiğini yayıyorlar. Demek ki NATO ile yapılan gizli görüşmeler ve Somali liderlerinin yeni silâh teslimatı istekleri olumlu bir sonuç vermiştir. Neler oluyor? 15 Şubat günü BBC radyo istasyonunun yayınladığı Somali Cumhurbaşkanı ile görüşmelerde Başkan bu soruya şu şaşırtıcı cümle ile karşılık verdi:

«Biz kahramanca savaşıyoruz, şerefimizi korumak için...»

«Şeref» ları ile burada saldırı sonuçları anlaşılıyor. Ve «kahraman ordu erleri» onüç yaşını henüz bitirmiş, genel seferberliğe uğramış Somalili çocuklar oluyor. Üstelik de bu delilik Somali'ye günde 2 milyon dolara patlıyor. Ama saldırıcı sevinsin, bu parayı onun namına Batılı başkentler ve petrol bankerleri ödemektedir.

Ogaden'de çarpışan Etiyopyalılar...

SOSYALİST ÜLKELER BELGRAD'DA SUNULAN NATO PLANINI REDDETTİ

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Belgrad'da sürmekte olan Avrupa Güvenliği ve İşbirliği Konferansı'na dün 15 kapitalist ülke tarafından verilen sonuç belgesi tasarısı, sosyalist ülke temsilcileri tarafından reddedilmiştir. Verilen tasarı ile ilgili olarak bir konuşma yapan Sovyetler Birliği temsilcisi, Vorontzov bu tasarının Helsinki sonuç belgesi'nin kararları ile çeliştiğini ve sosyalist ülkelerin içişlerine karışmak için yapılmış bir girişim olduğunu belirtmiştir. Sovyet temsilcisi, bu tasarıda insan hakları konusunun ön plana sürüldüğü ve yumuşamanın derinleştirilmesi ve uluslararası işbirliğinin geliştirilmesinin ikinci planda bırakıldığını söylemiştir.

DDGF' NİN SİLAHSIZLANMA TOPLANTISI AÇILDI

DIŞ HABERLER MERKEZİ

Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu'nun düzenlediği toplantı Berlin'de açılmıştır. Bu toplantıda, gençliğin emperyalizme karşı barış ve detant için verdiği savaşımın sorunlarının ele alınacağı bildirilmiştir. Toplantıya, 100'ü aşkın ülkeden demokratik gençlik örgütü temsilcileri nin katıldığı bildirilmiştir. Bir çok ülkedeki demokratik örgütten de toplantıya kutlama mesajları gönderilmiştir.

Bu arada toplantıya, Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri ve Yüksek Şura Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev'in de bir kutlama mesajı gönderdiği bildirilmiştir. Bildirildiğine göre Brejnev mesajında, «**genç kuşağın giderek daha geniş kctmanları, silahlanmanın durdurulması için nötron bombasının üretilmesi ve Batı Avrupa'ya yerleştirilmesi planlarına karşı ortak eylemlerini güçlendirmektedirler**» demiştir

İngiltere, Belize'yi bölmek istiyor

- Guatemala'ya toprak verileceği ileri sürüldü
- Belize halkı tam bağımsızlık talebinde bulundu

DI HABERLER SERVİSİ

İngiltere'nin, kendi sömürgesi olan Belize'ye bağımsızlığını vermek istediği, ancak bu arada Belize'nin bir bölümünü de Guatemala'ya vermek istediği bildirilmiştir. Bir Orta Amerika ülkesi olan Belize, Guatemala ile komşudur. Guatemala anayasasına göre Belize Guatemala'nın bir parçasıdır ve Guatemala, Belize'nin tümünün kendisine bağlanmasını istemektedir. Bildirildiğine göre, Belize'nin tümünü Guatemala'nın eline geçirmesini istemeyen İngiltere, Belize'nin bir bölümünün Guatemala'ya verilmesini ve kalan bölümünün bağımsızlığının tanınmasını önermiştir. İngiltere'nin aynı amaçla Guatemala'ya ekonomik yardımda bulunmayı önerdiği de bildirilmiştir.

Buna karşılık 120.000 nüfuslu Belize herhangi bir yeni sömürge durumuna yada toprak kaybına karşı kesin tavır almıştır. Altı tane eski İngiliz sömürgesinin de Belize'yi destekledikleri belirtilmektedir. Karavipler'deki bu altı ülkenin dışişleri bakanlarının Belize'de bir toplantı yaparak daha çok politik destek sağlamaya çalışacakları bildirilmiştir. Bu ülkelerden olan Barbados Adasının Dışişleri Bakanı Tom Adams'ın yaptığı açıklamaya göre, bu altı ülke Belize'nin bölünmesi plânlarını kınamakta ve böyle bir şeyin, BM ilkelerinin çiğnenmesi olacağını söylemektedirler. Buna karşılık bir açıklama yapan Guatemala Dışişleri Bakanı Adolfo Molina Orantes, Belize sorununun yalnızca İngiltere ve Guatemala'yı ilgilendirdiğini söylemiştir. Buna karşın, İngiltere'nin söz konusu plânı geçen ay önerdiği ve Guatemala'nın şimdiye dek bunu gizli tutmaya calıştığı belirtilmiştir. Bu planların ortaya çıkmaya başlaması ile birlikte Guatemala zor durumda kalarak. İngiliz ekonomik yardımını reddedeceğini ve Belize'nin tümünün kendine bağlanmasını istediğini açıklamıştır.

Bütün bunlara karşılık, Belize'deki tutucu Birleşik Demokratik Parti'nin, Belize'nin bağımsızlığının on yıl daha ertelenmesini ve bu süre içinde ekonomik ve askeri açıdan güçlenilmesini önerdiği bildirilmektedir. Ancak bu partinin de iktidar partisi gibi hic bir toprak kaybına yanaşmaması nedeni ile, yakınlarda yapılabilecek olan böyle bir referandumun olumsuz sonuclanması beklenmektedir. Bu arada Belize basından sürekli olarak Guatemala'da insan haklarının çiğnendiği, Amerika yerlilerine karsı ırk ayırımı yapıldığı haberlerinin yer aldığı belirtilmektedir.

★★★

Af Örgütü Guatemala'daki cinayetleri açıkladı

- Bu Orta Amerika ülkesinde 3 ayda 113 kişi öldürüldü

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Guatemala hakkında bir rapor yayınlayan Uluslararası Af Örgütü, bu ülkede 1977'nin son çeyreğinde 113 kişinin öldürüldüğünü belirtmiştir. Politik nedenlerle öldürülen ya da «kaybolan» bu 113 kişinin ölümü hakkında hükümetin yeterli araştırma yapmadığı da belirtilmektedir. Bu cinayetlerin, yarı askeri ölüm mangaları tarafından işlendiği belirtilen raporda, 1966'dan beri de 20.000 kişinin öldürüldüğü bildirilmektedir.

Bu cinayetlerin, özellikle gerillaların bulunduğu kırlık bölgelerde işlendiği ve katillerin Guatemala ordusuna mensup kişiler olduğu bildirilmektedir. Guatemala hükümetinin, bu ölüm mangalarının sivil gruplar olduğunu iddia etmesine karşı rapor, bu grupların içinde resmi görevlilerin de bulunduğunu ve kırlık bölgelerde bu grupların yarı-resmi statüleri bulunduğunu belirtmektedir.

ABD Hükümeti kömür grevine karşı asker kullanmak üzere

Washington, (ANKA)

ABD Hükümeti, ülke çapında 9 gündür sürdürülen kömür işçileri grevinin bu hafta sona ermemesi halinde, sert önlemlerin alınacağını açıklamıştır.

Bu arada Birleşik Amerika Çalışma Bakanı Ray Marshall, işçi sendikası başkanıyla işveren temsilcilerini yeniden görüşmeye çağırmıştır.

ABD Enerji Bakanı James Schlesinger de, grev yüzünden ülkedeki kömür sıkıntısının gün geçtikçe önemli boyutlara ulaştığını ve bu yüzden etkili önlemler alınması gerektiğini savunmuştur.

Kipriyanu, Sedat'a telgraf çekti

Yunanistan arabuluculuk öneriyor Mısır, teröristleri istediğini yineledi

LEFKOŞA (A.A.)

Kıbrıs Rum Yönetimi Başkanı Kipriyanu Mısır devlet Başkanı Enver Sedat'a bir telgraf göndererek, Larnaka havaalanında meydana gelen trajik olaylar sonucunda birçok insanın hayatlarını kaybetmesinden duyduğu acıyı paylaştığını belirtmiştir.

İki ülke arasındaki iyi ilişkilerin bir an önce yeniden başlaması dileğinde bulunan Kipriyanu «eskiden beri dostluk ilişkileri ile bağlı bulunduğumuz Mısır'a hiç bir zaman güçlük çıkarma amacını taşımadık» demiştir.

Mısır halkına, ölenlerin ailelerine ve Mısır hükümetine başsağlığı dileklerini ileten Kipriyanu, sözlerini «yasınız bizim yasımızdır» şeklinde tamamlamıştır.

Bu arada Mısır Dışişleri bakanı Muhammed Kamil Kıbrıs Rum Yönetimi'nin Bonn büyükelçisi Tasos Panayides ile bugün uzun bir görüşme yapmıştır.

Muhammed Kamil ve Panayides, Larnaka havalimanındaki olaylardan beri Kahire ve Lefkoşa ile sık sık temaslarda bulunuyorlardı.

Öte yandan Mısır Savaş Bakanı Gammasi, Larnaka operasyonu Kumandanı ve Mısır komando birlikleri şefi Nebil Şükrü'nün Başkan Sedat'ın emriyle generalliğe terfi ettirildiğini açıklamıştır.

General Gammasi, bu kararın komando birliklerinin ve Mısır hava kuvvetlerinin, Larnaka havaalanında iki teröristin elinde bulunan rehineleri kurtarmak için giriştikleri baskın nedeniyle alındığını söylemiştir.

MISIR, TERÖRİSTLERİ İSTEDİĞİNİ YİNELEDİ

Kahire basını bugün yayımladığı haberlerde, Mısır hükümetinin Kıbrıs Rum Yönetiminin Kahire büyükelçisi aracılığıyla Kıbrıs Rum Yönetiminden El Sebai'nin katillerinin kendisine teslim edilmesini bir kez daha istediğini bildirmiştir.

YUNANİSTAN ARABULUCULUK ÖNERDİ

Bu arada, Mısır ile Kıbrıs Rum Yönetimi arasındaki diplomatik ilişkiler dün akşamdan itibaren resmen kesilirken, tam bu sırada, Yunanistan'ın Kahire Büyükelçisi San Yannakakis, taraflara bir çağrıda bulunarak arabuluculuk önermiştir.

Bir dakika

Hollanda'nın Amsterdam kentinde bir adam arabasının çalındığını bildirmiş. Altı ay geçmiş ve arabadan ses çıkmayınca, bir yeni araba satın almış. Aradan bir iki ay daha geçtikten sonra, yaptığı hatayı anlayıp dövünmeğe başlamış. Meğerse eve sarhoş geldiği bir gece eski arabasını komşusunun boş duran garajına kendi elleriyle koymuşmuş. Bu yanlışlık da komşusu araba alınca meydana çıkmış.

ABD'nin Ortadoğu temsilcisi Mısır'ı iknaya çalışıyor

KAHİRE, (ANKA)

Mısır ile İsrail arasındaki barış görüşmelerinde arabuluculuk görevi yapan ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Alfred Atherton, Kudüs'te İsrail liderleri ile yaptığı görüşmeleri tamamlayarak Mısır başkentine gitmiştir.

Atherton Kahire'de Ortadoğu konusunda geniş kapsamlı bir ilke bildirisi üzerinde iki taraf arasında bir anlaşma sağlanması için Başkan Sedat ve Mısır Dışişleri Bakanıyle görüşmeler yapacaktır.

Kahire'de basına bir demeç veren Atherton, Başkan Carter'in ABD'nin girişimlerini artıracağı yolunda Enver Sedat'a garanti verdiğini de söylemiştir.

Alfred Atherton, Kahire'deki temaslarını tamamladıktan sonra Cuma günü tekrar Kudüs'e gidecektir.

İnsan Hakları Komisyonunun saptaması:

Afrika'nın güneyindeki ırkçı rejimler Batı desteği ile yasıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Cenevre'de çalışmalarını sürdürmekte olan BM İnsan Hakları Komisyonu'nun, Güney Afrika'da insan haklarının çiğnendiğini ortaya koyan belgeleri incelediği ve hapishanelerdeki ölümler, siyahların oturduğu kentlerin korkunç durumu, yüksek işsizlik, siyah iş gücünün sömürüsü ve pasaport yasaları üzerine belgeler topladığı bildirilmiştir.

Güney Afrika'ya yapılan batılı yardımlar üzerine üç yılda hazırlanan komisyon raporuna göre, Güney Afrika'nın şu anda 2229 avcı uçağı vardır ve bunlar ülke içinde kullanılabilecek durumdadır. Raporda, hafif silâhlar açısından Güney Afrika'nın kendi kendine yetebilecek durumda olduğu ve bir nükleer reaktöre sahip olmak üzere bulunduğu belirtilmektedir. Rapor, bu reaktörün bir yıl içinde, Nagazaki'ye atılan atom bombası gücünde 30 tane bomba üretebileceğini belirtmektedir.

Rapor, bütün bu olanakların batı yardımı ile oluşturulduğunu açıklamaktadır. Rapor, eğer batılı şirketler bu ülkeden çekilecek olurlarsa, hem Güney Afrika hem de Rodezya'nın ekonomilerinin çökebileceğini işaret etmiştir.

Rapor, Güney Afrika'daki Ortak Pazar yatırımlarının 1976 sonunda 5 milyar dolardan çok olduğunu ve Güney Afrika'nın dış borçlarının, GSMH'sının 16 katı olduğunu belirtmektedir. Rapora göre, hâlâ Güney Afrika'ya yabancı yatırım yapma plânları sürmektedir.

Rapor, Rodezya'daki maden ocaklarının % 80'inin yabancıların elinde bulunduğunu belirtmektedir. Japonya'nın da Güney Afrika ile, Namibya'da çıkarılan uranyumdan 8200 ton satın almak için anlaşma yaptığı açıklanmaktadır.

Rapor, siyah işçilerin içinde bulunduğu duruma değinip bir araştırmadan söz etmektedir. 1977'de Güney Afrika'daki 141 İngiliz şirketi arasında yapılan bu araştırmaya göre bu şirketlerin yarısı siyah işçilere, hükümetin önerdiği ücret düzeyinin bile altında ücret vermektedirler.

Bu arada, siyahların kendi kaderlerini tayin haklarının tanınması için komisyonda geçen hafta yapılan oylamada, İngiltere'nin ve ABD'nin veto kullandıkları açıklanmıştır.

Somali Devlet Başkanı pes etti Barre, barış çağırımları yapıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Somali Devlet Başkanı Siad Barre, Etiyopya hükümetiyle barış görüşmelerine başlamaya hazır olduğunu açıklamıştır. Somali birlikleri Harrar bölgesini işgal ederken, barış çağrılarına hiç tepki göstermemiş olan Barre'nin bu açıklaması, politik gözlemciler tarafından tepkiyle karşılanmıştır.

Bilindiği gibi Somali Devlet Başkanı Somali birliklerini Etiyopya topraklarına sokmuş, bu sırada yapılan barış çağrılarına hiç sesini çıkartmamıştı. Şimdi Etiyopya birliklerinin işgal altındaki toprakları birbiri ardı sıra kurtarmaya başlayınca, Barre da barış çağrıları yapmaya başlamıştır.

Etiyopya ise, Somali topraklarına hiç bir zaman girmeyeceğini, kendi topraklarını kurtardıktan sonra Somali ile barış görüşmelerine başlamaya hazır olduğunu açıklamıştı

ZAYİ

Pasaportumu kaybettim.
Hükümsüzdür.
Süleyman KAMBUROĞLU

KITALAR SORUNLAR
Uğur KÖKDEN

"Polonya'yı yakalamak"

Türkiye ekonomisi, şu günlerde bir çeki-düzen döneminden sonra yeni, bir atılıma geçecek. Gerek bu atılımı, gerekse tutucu MC Koalisyonu'ndan devralınan «enkaz ekonomisi»ni daha iyi değerlendirmek için, sahne ışıklarını Polonya örneği üstünde yoğunlaştırmakta yarar var.

Genel seçimlerden önce, MC Hükümeti'nin Başbakan Yardımcısı Prof. Erbakan (MSP), Türkiye'nin kapitalist ülkelerde İspanya'yı sosyalist ülkelerde de Polonya'yı «yakalamak» amaçladığını vurgulamaya özen göstermişti. Demokrasinin askıya alındığı 1971/73 dönemde ise Nihat Erim'in ünlü «Reform Hükümeti»de, İtalya'yı yakalmayı Üçüncü Beş Yıllık Plan'a geçirmişti. Tüm bu göstermelik hedeflerden şimdi geriye ne kaldı?

Gerçek ile efsane arasındaki çetin yol, giderek zaman içinde daha da engellerle dolmuş ve büyümüş değil mi?

Sözkonusu üç örnekden Polonya, Türkiye'ye en çok benzeyeni. Yüzölçümü Türkiye'nin yarı büyüklüğüne denk düşmekle birlikte, nüfusu 34,5 milyon. Türkiye nüfusundan az, ama ona yakın. Üstelik Polonya, ülkesi, insan gücü ve ekonomisiyle İkinci Dünya Savaşı'nın en büyük kurbanlarından biri. Belki, başlıcası

Öte yandan, bir başka neden de Polonya'yı güncel gündemin üst sıralarında tutuyor. O da, 11. Ulusal Konferans'ta (Ocak 1978), temel gıda maddeleri fiyatlarının aşamalı olarak yükseltilmesi yönünde karar alınması. ayrıca, üstünde durulmaya değer bir neden de, böyle bir karardan sonra son yerel seçimlerde Ulusal Birlik Cephesi'nin kazançlı çıkması olgusu. Ulusal Birlik Cephesi, Polonya'da iktidarda bulunan üç partinin oluşturduğu koalisyonun adı. 460 sandalyeden oluşan Polonya Meclisi (DİET)'de sahip oldukları güce göre bu siyasal kuruluşlar şunlar: Polonya Birleşik İşçi Partisi (261), Birleşik Köylü Partisi (113) ve Demokratik Parti (37).

Polonya DİET'nin sosyal planda kendini gösteren bir özelliği de üyelerinin 95'inin kadın oluşu. Her 4 yahut 5 milletvekilinin biri kadın. Dolayısıyla sormak gerek: Türkiye bu rekoru da yakalayacak mı?

Karşılaştırma yapılamayacak temel nokta, kuşkusuz Türkiye ve Polonya ekonomilerinin yapısal farklılığı. Polonya'da tarım ve tarıma dayalı sanayilerde çalışanlar toplam etkin nüfusun yüzde 27'sini oluştururken, Türkiye'de bu rakam yüzde 70 dolayında. Buna karşılık, tarım dışı kesimde çalışanlar ancak yüzde 27,4 oranında. Buradan da, Polonya'nın sanayileşme düzeyi hakkında kaba da olsa bir sonuç çıkarmak olasılığı var.

Ayrıca, ekonominin sosyalize edilen ve edilmeyen sektörler olarak ikiye ayrılması da yapısal farklılığın bir başka önemli göstergesi. Birinci kesimde çalışanlar ikincisinin üç katı.

Zaten, sanayinin belli başlı dallarında 1976 yılı kaynak alınarak yapılacak hızlı bir üretim rakamları karşılaştırması da Polonya'yı yakalama çabasına yeterince ışık tutuyor. Örneğin elektrik enerjisi (Polonya 104, Türkiye 18.4 milyar kwsaat), Linyit üretimi (Polonya 39 milyon ton, Türkiye 9,5), taşkömürü üretimi (Polonya 179 milyon ton, Türkiye 4,5-5), ham çelik üretimi (Polonya 15,6 milyon ton, Türkiye 2,1), çimento üretimi (Polonya 19,8 milyon ton, Türkiye 10,8) gibi dallarda sonuç Türkiye açısından herhalde cesaret kırıcı. Bunlara, yurdumuzda bulunmayan doğal gazı da eklemek gerek. Polonya, yılda 6,7 milyar normal metreküp doğal gaz üretiyor. Petrole gelince, şu an için her iki ülkede de siyah altın var sayılmaz.

Son plan döneminde (1976-80), Polonya'da yetersiz olmakla birlikte inşaı öngörülen konut sayısı bir buçuk milyon daire. Bu miktarın üçte biri, şimdiden bitmiş durumda. Ama, Türkiye'nin bu konudaki atılımını söylemeğe bile gerek yok.

Kaldı ki, Polonya (yüzde 20) ve Türkiye'deki (yüzde 10) sınai artış oranları da, uzun sözü kısaltan, anlamlı rakamlar.

Tarıma gelince, sorun işte burada. Her iki ülke için de. Varşova'da, Kültür Sarayı'nda, Polonya 11. Ulusal Konferans'ta PBİP Birinci Sekreteri Gierek, üstüste dört kez kötü hasat alınmasını (tarımsal üretimdeki gerileme), kapitalist ülkelerdeki ekonomik durgunluk ve ülkedeki ekonomik yönetim yetersizliğinin gıda maddelerinde artışa yol açtığını gerekçe olarak ortaya attı. Gerekli ana çözümün, üretimi artırmak olduğunu ileri sürdü.

Tüm bu nedenler, Türkiye için de geçerli değil mi? Yurdumuzda tarımsal üretim artışı yüzde 3-4. Benzer olarak, ana gıda maddeleri fiyatlarında üretici ile tüketici arasındaki zincirin uzunluğu yüzünden, sürekli ve rasgele fiyat artışları olagan nitelikte bir olgu ama, unutmamak gereken nokta şu: Türkiye'de tarım reformu henüz gerçekleşmedi. Polonya'da ise, tarım alanında sosyalizm uygulanmış değil. Toprak varlığının yüzde 85'i, özel mülkiyette. Öyle görünüyor ki, Türkiye, işte yalnız burada Polonya'yı yakalamış durumda.

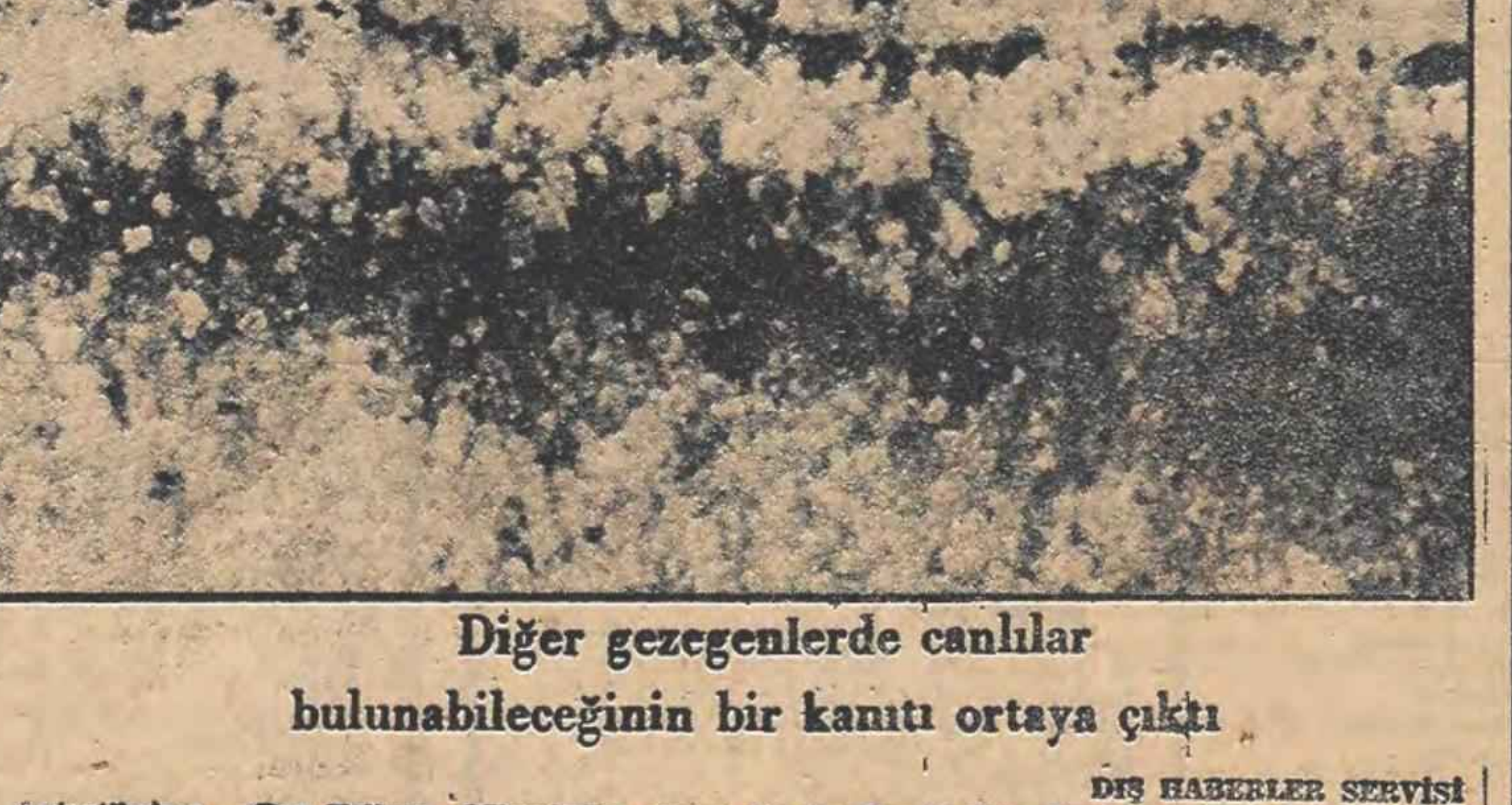

Diğer gezegenlerde canlılar bulunabileceğinin bir kanıtı ortaya çıktı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Antartika'nın «Dry Valley» bölgesinden alınan bir taş örneği ikiye kırılınca, taşın içinde mikrobik yaşam bulunduğu görüldü. Resimde ok ile gösterilen siyah çizgi, bu mikrobik canlılardan oluşmaktadır. Bunun alt ve üst kısmındaki beyazlık ise mantarsı bir dokudur. Taş örneğinin alındığı buzul bölgesindeki coğrafya koşullarının, Merih gezegenindeki ve diğer bazı gezegenlerdeki koşullara çok benzemesi, bu gezegenlerde de aynı biçimde canlıların bulunabileceği varsayımlarına yol açmıştır.

SOVYET SİLAHLI KUVVETLERİNİN KURULUŞUNUN 60. YILI KUTLANDI

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyet silahlı Kuvvetleri'nin kuruluşunun 60. yılı nedeni ile bugün Moskova'da bir tören düzenlenmiştir. Törene çeşitli askeri birlikler katılmışlardır.

Aynı zamanda, SBKP, MK Genel Sekreteri ve Yüksek Şura Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev'e, en yüksek askeri nişan olan Zafer Nişanı verilmiştir. Brejnev'in II Dünya Savaşı sırasında birçok muharebeye katıldığı bildirilmektedir

Yapılan tören nedeni ile, Varşova Paktı'na üye ülkelerin yüksek rütbeli subayları Moskova'ya gitmişlerdir.

DEMOKRATİK ÖRGÜTLERDEN HABERLER...

● MERSİN'DE 17 SENDİKA VE DEMOKRATİK ÖRGÜT ORTAK TALEPLER İÇİN SAVAŞIMI SÜRDÜRME KARARI ALDI...

DİSK'e bağlı Maden-İş 10. Bölge Temsilciliği, Lastik-İş, Aster-İş ve Dev Toprak-İş Mersin Temsilcilikleri, Oleyis, Petkim-İş ve Hürcam-İş Mersin Şubeleri, İGD, İKD, TÖB-DER, TÜTED, TRT-DER SGB, TMMOB, TÜM-DER ve Çağdaş Hukukçular Derneği Mersin Şubeleri ve bağımsız Sosyal-İş Sendikası Mersin Temsilciliği adına yapılan açıklamada, bugünün koşullarında saptanan ortak taleplerin gerçekleşmesi için savaşımın sürdürülmesi için karar alındığı açıklanmıştır.

Demokratik hak ve özgürlüklerin alınmasında tek bir yumruk ve tek bir yürek olunucağı belirtilen açıklamada, ortak talepler özetle şöyle sıralanmıştır:

«Düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü yasaklayan 141-142 maddeler kaldırılmalıdır. İşkence örgütleri ve faşist yuvalar dağıtılmalıdır, öğrenim özgürlüğü ve can güvenliği sağlanmalı, çağdaş ve emeğe saygılı bir eğitim uygulanmalıdır. Tüm Danıştay kararları uygulanmalı, devlet kurumlarında ve eğitim enstitülerindeki faşist kadro ve işgaller dağıtılmalıdır. Demokratik bir toprak reformu uygulanmalı, ağalığın baskı ve sömürüsüne son verilmelidir. Seçmen yaşı 18'e indirilmeli, analık toplumsal bir işlev sayılmalı ve bunun gerekleri yerine getirilmelidir. Tüm çalışanlara grevli, toplusözleşmeli sendikal hak tanınmalı, referandum ve genel grev hakkı yasallaşmalı, lokavt yasaklanmalıdır.»

● İGD KOCAMUSTAFAPAŞA HALKIYLA DAYANIŞMA GECESİ DÜZENLEDİ

İGD, Kocamustafapaşa ve çevre halkıyla dayanışmayı güçlendirmek amacıyla bir gece düzenlemiştir. Kalabalık bir halk kitlesinin katıldığı gecede, konuşmacılar Kocamustafapaşa'da son günlerde yoğunlaşan faşist ve Maocu saldırıların üzerinde durarak, bölgede ilk defa böyle bir gecenin düzenlenmesinin önemini vurgulamışlardır.

Çevre halkı tarafından ilgiyle izlenen gecede, çeşitli şiirler okunmuş, halk oyunları oynanmış, İGD foto-film kolunun hazırladığı pahalılıkla ilgili slaytları ilgiyle izlenmiş. Daha sonra İGD tiyatrosu çeşitli oyunlar oynamıştır.

● 26 KÖY KALKINDIRMA KOOPERATİFİ TARIM KREDİLERİNİN DÜŞÜK FAİZLE SAĞLANMASINI ÖNERDİ...

KÖY—KOOP Edirne Birliği Müdürü Cevdet Kocaman Başkanlığında Keşan'da toplanan İpsala, Keşan ve Enez ilçelerinin 26 Köy Kalkındırma Kooperatifi Başkanları yaptıkları ortak açıklamada tarım kredilerinin düşük faizle verilmesini ve KÖY—KOOP tarafından kurulan Bağcılar Bankası'nın Kooperatifler Bankasına dönüştürülmesini istemişlerdir.

Ülkenin ekonomik ve siyasal sorunlarının yanısıra üretici ortakların sorunlarının görüşüldüğü belirtilen toplantıda kooperatiflere üye üretici ortakların istemleri şu şekilde belirlenmiştir:

«Tarım aletlerinin ithalinde vergi oranı indirilmeli, ithal KÖY—KOOP aracılığı ile yapılmalıdır. Traktörlerin yedek parça ve lastik sorunu çözülmelidir, gübre dağıtımı kooperatifler kanalıyle yapılmalı, üreticiler ihtiyaçları olan gübreyi beklemeden alabilmelidir.»

● İGD ANTAKYA ŞUBESİNİN DÜZENLEDİĞİ «NÖTRON BOMBASINA KARŞI DEMOKRASİ VE DAYANIŞMA» GECESİNE VALİ İZİN VERMEDİ...

İGD Antakya şubesinin düzenlediği **«Nötron Bombasına Karşı Demokrasi ve Dayanışma Gecesi»** Vali-Emniyet işbirliği ile yasaklanmıştır.

Yasaklama kararı üzerine bir açıklama yapan İGD Antakya Şube Başkanı Hüseyin Tiyekli tüm çalışmalarının engellendiğini bu arada bildirilerinin dağıtımına bile izin verilmediğini belirtmiş, faşist baskıların yanısıra, polis baskınlarını da protesto etmiştir.

Hüseyin Tiyekli şunları söylemiştir:

«Sömürücü egemen güçler şunu iyi bilsinler ki, bizi yok edebilmek için fabrikaları, okulları ve tüm üretim makanizmasını yok etmeleri gerekiyor. Bunu başamayacaklarına göre de İGD susturulamaz, yokedilemez.

İlerici Gençlik üzerindeki anti-demokratik baskılara son verilmesini istiyor, faşizme geçit vermiyeceğimizi bildiriyoruz.»

● TÖB-DER ERDEK ŞUBESİ GENEL MERKEZİ TABANIN SESİNE KULAK VERMEMEKLE SUÇLADI...

TÖB-DER Erdek Şubesi Genel Kurul toplantısı 19 Şubat günü yapılmış, Divan Başkanlığı'na verilen ve oybirliğiyle onaylanan bir önergede İstanbul ve Adana Şubeleri'nin kapatılmasına kadar uzanan girişimlerinden dolayı ve yine demokratik ilkeleri işletmeyerek tabanın sesine kulak vermemesinden dolayı Genel Merkez'in kınanmasına karar verilmiştir.

Divan Başkanlığı'na verilen ve oybirliğiyle onaylanan önergede ayrıca, UDC'ye katılması, grevli toplusözleşmeli sendikal hakların alınması için sonuna kadar yılmadan savaşılması, işçi sınıfı bilimine ters düşen tüm maceracı ve boz,uncu akımlarla mücadele edilmesi gibi konular yer almıştır.

Tek listenin katıldığı seçimlerde, Ali Çakır, Yusuf Özer, Seyfi Özdemir, Hayrettin Coşar ve İsmet Varhan Yönetim Kurulu üyeliklerine, Halil Çolak denetçiliğe Ahmet Yılmaz Arslan ise şube temsilciliğine seçilmişlerdir.

Demirel yönetiminin değişmesi için açık mücadele başlıyor

- Bazı il örgütleri Genel Merkez'e cephe aldı
- MHP'ye yakınlığı bilinen Bilgiç, ilk hedeflerden biri
- Kamran İnan ile Demirel basın önünde ilke tartışmasına başladılar

ANKARA, (İSTA)

Adalet Partisi'nde 2. MC Hükümetinin yıkılması sırasında iyice su yüzüne çıkan huzursuzluk yeni hükümetin kuruluş günlerinin geçmesinden sonra yeniden alevlenmeye başlamıştır. Ankara ve Manisa örgütlerinin Genel Merkez'e karşı açtıkları mücadelenin önümüzdeki günlerde başta İzmir olmak üzere diğer örgütlerce de sürdürüleceği bildirilmektedir.

Adalet Partisi'nde Genel Başkan Süleyman Demirel ve yönetiminden duyulan huzursuzluk AP Genel Başkanı tarafından yeni hükümete karşı verilmekte olan mücadele nedeniyle bir süre gözlerden saklanabilmiştir. Ancak konu dışarıya yansıtılmamakla beraber için için mücadele durmamıştır. Bu arada bir derginin sorularını ayrı ayrı cevaplandıran Demirel ve Kamran İnan AP yönetimiyle ilgili olarak açıkça ters düşmüşlerdir. Demirel AP'de demokrasinin sonuna kadar işlediğini, bugünkü programının çağdaş esaslara dayandığını savunurken, Kamran İnan AP'nin programının ülke koşullarının çok gerisinde olduğunu ve mutlaka değişmesi gerektiğini bildirmiştir.

AP içindeki grupların birbirlerine karşı yürüttükleri kulis faaliyetinin de 2. MC'nin yıkılışı günlerinde ve onu izleyen Ecevit Hükümeti döneminde hiç azalmadığını belirten politik çevreler AP'deki tartışmanın giderek daha da artacağını bildirmektedirler. MHP'ye yakın olarak bildirilen Teşkilat Başkanı ve Genel Başkan Yardımcısı Sadettin Bilgiç başta olmak üzere Demirel'in tüm çevresinin görevden uzaklaştırılmasını savunan muhalefet gruplarının da kendi aralarında ayrılıklar içinde oldukları belirtilmektedir. Bu gruplardan bazıları Sadettin Bilgiç ve yandaşlarına karşı çıkarken, bir kısım AP'lilerin hedefi ise Seyfi Öztürk başta olmak üzere Demirel'in yakın çevresidir.

Öğrenildiğine göre Nuri Bayar ile Bilgiç arasında bir süre önce başlayan tartışmada henüz sonuçlanmamıştır. Bayar 11 Aralık Yerel Seçimleri öncesi Genel Başkan Yardımcılığı görevinden istifa etmiş, ancak Demirel'in ricasıyla görevini sürdürmüştür. Bayar'ın istifasını geri alıp almadığı bilinmemekle birlikte AP'nin basın ve propaganda işleriyle görevli Genel Başkan Yardımcısının raporların basına sızdırılması huzursuzluğun kanıtları olarak gösterilmektedir.

MİLLETVEKİLLERİNİN MUHTIRASI

AP içindeki huzursuzluğun doruk noktalarından biri 4 AP Ankara milletvekilinin Genel Başkana bir muhtıra vererek il yönetimini değiştirmedikleri takdirde partiden ayrılacaklarını bildirmeleri olmuştur. AP'den istifalar sırasında da adlarından çok söz edilen Oğuz Aygün ve arkadaşları Bilgiç'in kontrolundeki AP Ankara İl Yönetiminin biran önce görevden alınması gerektiği görüşünü savunmaktadırlar.

Demirel'in AP'li milletvekillerinin muhtırasına karşı tutumunun ne olacağı merakla beklenirken AP'deki çatışmanın bütçeden sonra AP Meclis Grup toplantılarının başlamasıyla iyice alevleneceği ve kamuoyuna yansıyacağı kaydedilmektedir.

TEŞKİLAT DEMİREL'İ DİNLEMİYOR

Öte yandan Genel Başkan Süleyman Demirel'in, partiden istifa ederek bakan olan milletvekilleriyle AP Teşkilatının ve milletvekillerinin tüm ilişkilerini kesmesini istemesine rağmen bu isteklerinin hiçbirinin yerine getirilmediği belirtilmektedir.

Bütün bağımsız bakanlıklara AP'li parlamenterlerin ve bağlı bulundukları teşkilatların neredeyse baskın düzeyinde ziyaretler yaptıkları ve bu durumun Demirel'i çok fazla rahatsız hale getirdiği kaydedilmektedir. AP'den ayrılan bağımsız bakanlar AP'li parlamenterleri ile görüşmelerinin doğal olduğunu belirtmekle, «bizi seçip Ankaraya gönderen teşkilatlarımız AP'de istifalarımızı onaylamıştır. Demirel kendisine güveniyorsa, bizim seçim bölgemize gitmeye cesaret etse ya» demektedirler...

ANKARA'YI ZİYARET EDEN YABANCI HEYET SAYISI, REKOR DÜZEYE ULAŞTI

ANKARA, (ANKA)

Ankara'yı ziyaret eden yabancı heyetlerin sayısı son yıllarda görülmemiş bir rekor düzeye ulaşmış, çeşitli ülkelerin diplomatik ya da ekonomik temsilcileri ile Türk yetkilileri arasında yapılan görüşmelerde büyük artış meydana gelmiştir. Japonya'dan ve Afganistan'dan beklenen heyetler dışında yeni heyetlerin de Türkiyeye geleceği söylentiler çıkması üzerine, Dışişlerinden bir yetkili, «bu hengamenin içinde bir de o ağırlığı nasıl çekeriz, bilmem..» demiştir.

Ankara'da bulunan yabancı heyetler şunlardır:

1 — ABD HEYETİ:

Matthew Nimetz başkanlığındaki ABD Teknik Heyeti ile hükümet yetkilileri arasındaki görüşmelere bu sabah yeniden başlanmıştır. Dışişleri Bakanlığı Sekreteri Büyükelçi Şükrü Elekdağ başkanlığındaki Hükümet Heyeti ile ABD Heyeti arasındaki görüşmelerde iki ülke arasındaki siyasal, ekonomik ve askeri ilişkiler kapsamlı bir biçimde incelenmektedir. Görüşmelerin yarına kadar devam edeceği ve daha sonra da ele alınan konularla ilgili bir açıklama yapılacağı bildirilmektedir.

2 — NORVEÇ HEYETİ:

Norveç ile de sosyal güvenlik sözleşmesi görüşmelerine başlanmıştır. Norveç Sosyal İşler Bakanlığı Genel Müdürünün Başkanlığında Heyetle, Cenap Keskin başkanlığındaki Türk Heyeti arasındaki görüşmeler devam etmektedir. Yarın iki ülke arasında bir sosyal güvenlik sözleşmesinin parafe edileceği bildirilmektedir.

3 — KARASEK:

Avrupa Konseyi Danışma Meclisi Kıbrıs konusundaki raportörü Avusturyalı parlamenter Franz Karasek bugün Cumhurbaşkanı tarafından kabul edilmiştir. Karasek, daha önce de Milli Selamet Partisi Genel Başkanı Necmettin Erbakan ile görüşmüştür.

4 — İTALYAN HEYETİ:

Ankara'da bulunan bir diğer yabancı heyet de İtalya'dan gelen Beynelmilel Uluslararası Komisyonculuk Anonim Şirketi yetkilileridir. İtalyan Heyeti ile Türk yetkililer arasında gübre satışı konusunun ele alındığı bildirilmektedir.

Ankara'daki yabancı heyet trafiğini daha da artacağı ve önümüzdeki günlerde Japonya'dan ve Afganistan'dan da heyetlerin geleceği bildirilmektedir.

5 — AVRUPA PARLAMENTOSU SOSYALİST GRUBU:

Avrupa Parlamentosu Sosyalist Grubu'ndan, Fellermaier başkanlığındaki bir heyet de Cumhuriyet Halk Partisi yetkilileriyle temaslarına devam etmektedir.

6 — YABANCI BANKA TEMSİLCİLERİ:

Bu arada, Ankara'da çeşitli yabancı banka temsilcileri de bulunmaktadır. Wels Fargo Bankası yetkilileri, Merkez Bankası ve Maliye Bakanlığı ile son kararları görüşmüştü. City Corp Bankası yetkilileri de Türkiye'ye borç vermek için konsorsiyum önerisinde bulunmuşlardır. Dünya Bankası yetkililerinden Atilla Karaosmanoğlu da Ankara'da «özel» temaslarda bulunmaktadır. Dünya Bankasından bir heyetin 3 Mart'ta Ankara'ya geleceği bildirilmektedir

ABD ve AET, Türkiye'den söz dinlemesini istiyor!..

● ABD VE AET TÜRKİYEDEN NE İSTİYOR ?

1 — Akdeniz ve Orta Doğu politikalarında ABD formülleri desteklenmelidir.

2 — Kıbrıs sorununun NATO çerçevesinde (Sosyalist ülkeler devre dışı bırakılarak) çözülmesi için ABD tezi desteklenmelidir.

3 — IMF'nin Türkiye ile ilgili ekonomik istekleri derhal uygulamaya konulmalıdır.

4 — NATO konusunda daha açık davranılmalıdır.

● HÜKÜMET ONLARDAN NE İSTİYOR ?

1 — ABD Askeri Ambargosu kaldırılmalı ve bu amaçla Türkiye ile ABD arasındaki Savunma İşbirliği Anlaşması genişletilerek ABD Parlamentosunca onaylanmalıdır.

2 — ABD Türkiye'ye verdiği askeri hibe yerine ekonomik yardımda bulunmalı ve bu amaçla Türkiye'ye uluslararası sermaye kuruluşlarının gerekli kredileri açması sağlanmalıdır.

3 — Türkiye ile AET arasındaki sorunlar çözülmelidir. Türkiye'nin gereğini duyduğu pazarların sağlanmasına yardımcı olunmalıdır.

HABER MERKEZİ

İki gündür yoğun bir şekilde devam eden ve ekonomik/askeri konuların ele alındığı ikili görüşmelerde, ABD ve AET yetkilileri'nin Türkiye'den «söz dinlemesini» istedikleri buna karşılık Ecevit hükümetinin ABD ve AET'den ekonomik yardım istediği bildirilmektedir. Görüşmeleri dikkatle takip eden siyasal ve ekonomik gözlemciler ABD'nin ve AET'nin Türkiye'nin sorunlarını ortadan kaldırmak gibi bir düşünceleri olmadığını, öncelikle kendi sorunlarını çözmek için hükümet yetkilileri ile görüşmeler yaptıklarını bildirmektedirler.

Ankara'da önceki gün başlayan ABD-Türkiye teknik heyetleri ile Avrupa Konseyi Siyasi Komisyonu temsilcilerinin yaptıkları görüşmelere dün de devam edilmiştir. Gerek ABD yetkililerinin gerekse Avrupa Konseyi temsilcilerinin Türkiye yetkililerinden Orta Doğu ve Akdeniz politikaları konusunda kesin destek istedikleri belirtilmektedir. Ankara'daki politik çevreler buna karşılık Türkiye'nin içinde bulunduğu bunalımdan biran önce kurtulabilmesi için ekonomik destek sağlanmasını Türkiye sanayiinin ihtiyacı olan kredi ve pazarların sağlanmasını talep etmişlerdir. Türkiye yetkilileri görüşmelerde ABD'den ekonomik ambargonun kaldırılmasını öncelikle istemişlerdir. Türkiye yetkililerinin ekonomik ambargonun temelinde askeri ambargonun bulunduğunu belirtmişler askeri ambargonun kaldırılmasıyla fiilen uygulanmakta olan ekonomik ambargonun da giderileceği görüşünde olduklarını söylemişlerdir.

Amerika Birleşik Devletleri ile AET'nin Türkiye'ye kabul ettirmek istedikleri iki temel konunun İMF'nin Türkiye ekonomisi ile ilgili önerileri ile Kıbrıs ve Orta Doğu politikalarında Sosyalist ülkelerin dışarıda bırakılması yönündeki politikasının desteklenmesidir.

Görüşmeler sırasında Türkiye tarafından ABD'ye Ortak Pazara yapılan önerilerin kısa sürede kabul edilmesinin olanaksız olduğunu belirten dış politik çevreler, ABD Başkanının önümüzdeki günlerde kendi iç sorunları ile ilgilenecegini bu nedenle de gerekli bütün desteğini elinde bulundurmak istediğini kaydetmişlerdir. Türkiye ile olan yakınlaşmasına ABD'deki Yunan lobisinin karşı çıkmasından çekinerek, Carter'in 1978 yılı içinde Türkiye'yi umutla bekleme politikası izleme eğiliminde olduğunu bildiren dış politik çevreler önümüzdeki günlerde Türkiye dış politika arasından önemli olacağını söylemektedirler.

Türkiye ve Norveç arasında bir Sosyal Güvenlik Sözleşmesi yapılması amacıyla görüşmeler devam ediyor

ANKARA, (İSTA)

Türkiye ile Norveç arasında bir sosyal güvenlik sözleşmesi yapılması amacıyla başlatılan görüşmeler Ankara'da devam etmektedir. Görüşmelerde Norveç'de çalışan Türk işçilerinin Türkiye'de daha önce sigortalı olarak çalıştıkları sürelerin Norveç'deki çalışma sürelerine eklenmesi, aile, çocuk ve sağlık gibi konulardaki yatırımlarında ücretlerinin Türkiye'ye transferi gibi konularında ele alındığı bildirilmiştir. Görüşmelerden sonra Türkiye ile Norveç arasında bir sosyal güvenlik sözleşmesinin paraf edilmesinin beklendiği belirtilmiştir.

ABD Dış Yardım Programından Türkiye'ye hibe yoluyla askeri yardım öngürülüyor

HABER MERKEZİ

Önceki gün başlayan Türkiye-ABD Teknik Heyetleri görüşmeleri devam ederken ABD'nin 1979 Mali Yılı Dış Yardım Programında Türkiye'ye hibe yoluyla askeri yardım yapılacağı ve 175 milyon dolarlık askeri kredi açılacağı bildirilmektedir. Açılacak olan askeri kredinin Türkiye'nin ABD'den silah alabilmesini sağlamak amacını güttüğü belirtilmektedir.

Türkiye'ye hibe yoluyla yapılacak askeri yardımın ise 73 milyon dolar tutarında olduğu belirtilmektedir.

Citycorp, 500 milyon dolarlık kredi önerdi

★ BANKALAR KONSORSİYUMUN VEREBİLECEĞİ KREDİ İÇİN İMF'NİN «YEŞİL IŞIK» YAKMASI KOŞULU ARANIYOR

ANKARA (ANKA)

Citycorp'un Ankara'ya gelen temsilcisi Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu ile yaptığı görüşmede, 500 milyon dolar kredi önerisinde bulunmuştur.

Citycorp temsilcisi Mr. George, Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu ile yaptığı görüşme sırasında **kendi kuruluşlarının katılması ile kurulabilecek bir bankalar konsorsiyumunun** Türkiye'ye 500 milyon dolar kredi sağlayabileceğini bildirmiştir. Görüşme sırasında, Batılı bankaların Türkiye'ye bakış açıları ele alınmış, mevcut borçların vadelerinin uzatılması konusu üzerinde de durulmuştur.

Citycorp temsilcisi, Maliye Bakanı Müezzinoğlu'na Batılı bankaların bir kredi verebilmeleri için uluslararası para fonu (İMF)nin «yeşil ışık» yakmasını bekleyeceklerini söylemiştir.

Citycorp'un öncülüğünde kurulabilecek bir Bankalar Konsorsiyumuna Morgan Guaranty Trust, Chase Manhattan, Bank of America, Deutsche Bank ve Dresdner Bank'ın katılması beklenmektedir.

Türkiye ve Amerikan teknik heyetleri arasındaki görüşmeler sürüyor

AMBARGONUN KALDIRILMASI İLE İLGİLİ KONU GÖRÜŞMELERDE AĞIRLIK KAZANDI

ANKARA, (İSTA)

Türk ve Amerikan teknik heyetleri arasındaki görüşmeler dün de devam etmiştir. Görüşmelerde Amerika Birleşik Devletleri tarafından Türkiye'ye uygulanan silah ambargosunun kaldırılması konusunun ağırlık kazandığı bildirilmiştir.

Türk Heyeti başkanlık eden Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Şükrü Elekdağ silah ambargosu konusunun görüşüldüğünü ve toplantıların bir süre daha devam edeceğini açıklamıştır. Elekdağ görüşmelerde ki açıklamalarının daha önce Başbakan Bülent Ecevit ve ABD Dış [illegible] tarafından açıklanan sınırlar içinde olduğunu bildirmiştir.

TELEVİZYON

19.00 Kaybolan Adalar
19.25 Köy Kahvesi
20.00 Haberler
21.15 A'dan Z'ye
22.00 Acemiler
22.45 Güne Bakış

RADYOLAR

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Türküler, Şarkılar
06.00 Kısa Haberler
06.02 Günaydın
06.30 Kur'an-ı Kerim Açıklaması ve Bir Konuşma
07.00 Kısa Haberler
07.02 Köye Haberler
07.30 Haberler
07.40 Sabahtan Sabaha
09.00 Kısa Haberler
09.02 Kadın Dünyası
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
11.00 Kısa Haberler
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
12.55 Reklamlar
13.00 Haberler
13.15 Oyun Havaları
14.32 Yurttan Sesler
15.00 Kısa Haberler
15.01 Sizlerle Birlikte
16.05 Okul Radyosu
17.00 Kısa Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.00 Kısa Haberler
18.01 Çocuk Bahçesi
19.Haberler
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Şarkılar
21.00 Kısa Haberler
21.02 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
21.17 Yaşayan Bestecilerimiz
21.45 Türküler
23.00 Haberler
23.10 Tatil Gecesi
00.55 Kısa Haberler
01.00-05.00 Gece Yarısı

TRT2

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah İçin
09.00 Sabah Konseri
09.30 Ses ve Saz Dünyamızdan
10.00 Cuma Konseri
10.45 Türküler Geçidi
11.15 Öğleye Doğru
12.15 Dünden Bugüne Türk Çalgıları
12.45 Türk Halk Müziğinden Usuller ve Ritm Özellikleri
13.00 Konser Saati
14.30 Çağdaş Türk Sanat Müziği
15.00 Günün Konseri
16.00 Erkekler Topluluğu
16.30 Erkekler Topluluğundan Seçilmiş Eserler
17.00 Müzik Sohbetleri
18.00 Diskoteğimizden
19.00 Sizin İçin Seçtiklerimiz
20.00 Yurttan Sesler
20.30 Barok Müzik
21.00 Deneysel Müzik
21.45 Türk Bestecileri
22.15 Türk Yorumcuları
23.00 Gece Konseri
23.30 Klasik Eserler
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

TRT3

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Çeşitli Sololar
10.00 Şarkılar
10.30 Turizm Deyince
10.50 Küçük Konser
11.20 Türküler
11.40 Cento'nun kuruluşu
12.00 Türk Hafif Müziği
12.20 Yaşayan Ekonomi
12.40 Şarkılar
13.00 Haberler
13.15 Hafif Müzik
13.30 Olayların İçinden
14.00 Türküler
14.15 Beri Gel Barışalım
14.35 Şarkılar
15.00 Yabancı Dil
15.45 Türküler
16.00 Şarkılar
16.20 Arkası Yarın
16.40 Türküler Geçidi
17.00 Konser Saati
18.00 Yurttan Sesler
18.30 Din ve Ahlâk Konuşması
19.00 Haberler
19.30 Türküler
19.45 Fasıl
20.15 Barok Müzik
20.30 Olayların İçinden
21.00 Türküler
21.15 Spor Gazetesi
21.45 Şarkılar
22.02 Yay-Kur Saati
23.00 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
23.15 Saz Eserleri
23.30 Haberler
23.35 Türküler Geçidi
23.55 Kapanış

BULMACA

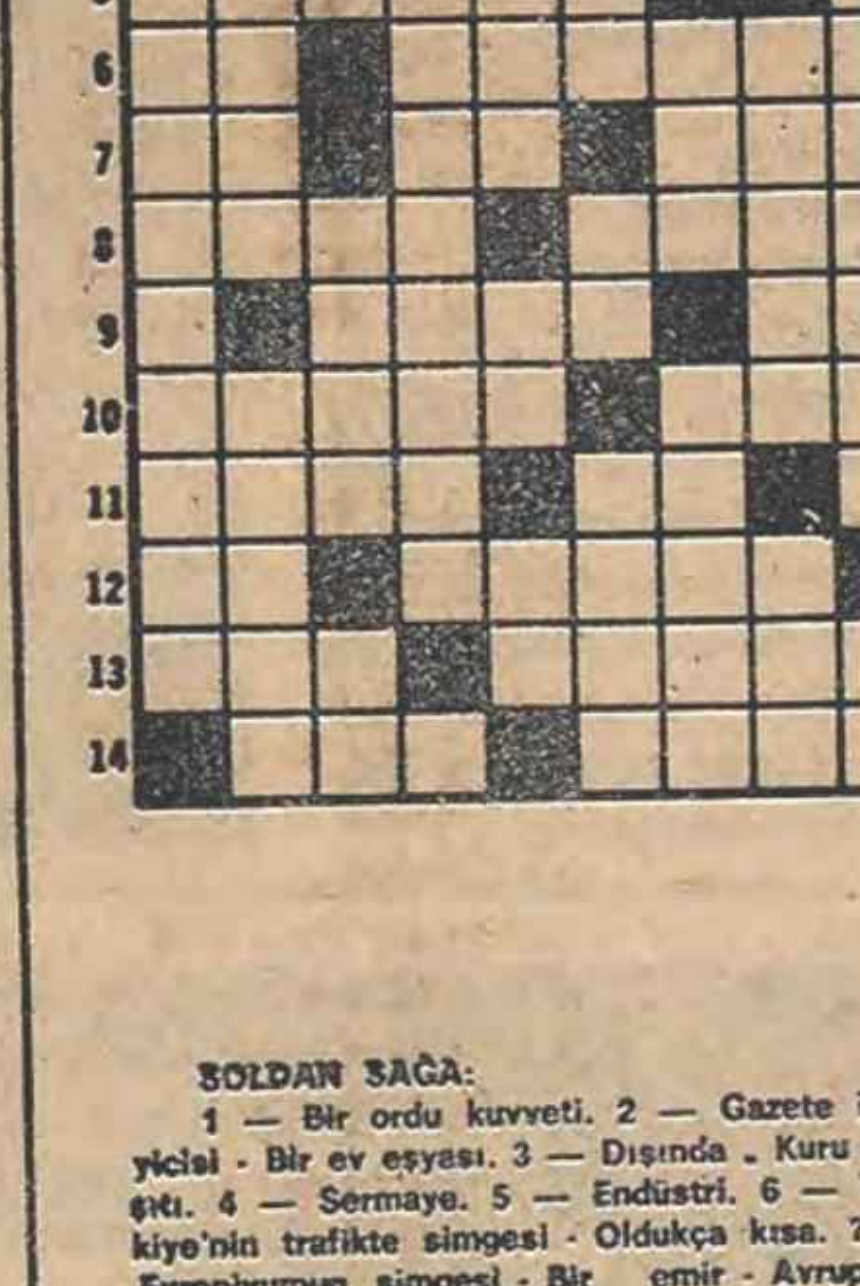

SOLDAN SAĞA:

1 — Bir ordu kuvveti. 2 — Gazete izleyicisi - Bir ev eşyası. 3 — Dışında - Kuru karışık. 4 — Sermaye. 5 — Endüstri. 6 — Türkiye'nin trafikte simgesi - Oldukça kısa. 7 — Evropiyumun simgesi - Bir emir - Avrupa'da bir nehir. 8 — Gerek - TERSİ, Büyük keman. 9 — TERSİ, Bir ilimiz - Bir hitap. 10 — Kısımbir yabancı haber ajansının kısa adı. 11 — TERSİ, Gösterişsiz - Dünyanın uydusu. 12 — Klorun simgesi - Bir alanda sözü geçen, uzman kişi. 13 — Başa giyilir - Padişah evi. 14 — Hınç - Yaşlıların saçlarına renk vermek için kullandıkları madde.

YUKARIDAN AŞAĞI:

1 — «Gazap Üzümleri», «Bitmeyen Kavga» gibi eserlerin ünlü yazarı (Adı, Soyadı). 2 — İran Türklerinde ağa - TERSİ, Bir saz çeşidi - Korkak. 3 — Bir kadın adı - Kesinlikle olmaz - TERSİ, Kalın sicim. 4 — İvo Andriç'in ödül kazanan ünlü bir eseri (İki sözcük). 5 — Ot - Beyaz - Hitlerci subay. 6 — TERSİ, Bay (İngilizcede) - Güzel Koku - Yayla atılır - Atılgan. 7 — Hamur hazırlamada kullanılır - Arka - İkaz. 8 — Temel - Koyun tüccarı - Şafak. 9 — Yemek - Büyük devrevi pazar - «Öyle mi?» anlamında bir ünlem.

DUNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA:

1 — Pahalılık. 2 — Bilayet - Ne. 3 — Olta - irak. 4 — IeT - Ora. 5 — Ark - zeK. 6 — Tutarsız. 7 — Al - Kar - İv. 8 — Ruhani - La. 9 — YSE - Altes. 10 — Ya - alnA. 11 — Medeni. 12 — Hac - Ekşi. 13 — Ala - Ca - Mİ. 14 — Pano - Kap.

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1 — Proletarya - Hap. 2 — Aile - Ulus - Mala. 3 — Hattat - Heyecan. 4 — Aya - rakA-Ad. 5 — İE - Okrana - EEC. 6 — Itır - Şrilanka. 7 — Razı - tliŞ. 8 — ınA - Ezilen - İma. 9 — Kekik - Vasal - İp.

TİYATRO

ANKARA

DEVLET TİYATROLARI:
KÜÇÜK TİYATRO: (11 11 69) «Sekiz Kadın» Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30.
YENİ SAHNE (11 72 40) «Aklı Başında Bir Adam» Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30
ALTINDAĞ (16 59 02) «Babaevi» Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30
ANKARA DEVLET OPERA VE BALESİ: (11 24 30 - 21 30 19) Pazartesi «Midas'ın Kulakları» (F. Tüzün). Çarşamba «La Traviata» (G. Vendi). Perşembe «Üçlü Bale». Cumartesi «Yarasa» (J. Strauss) 20.30.
ÖZEL TİYATROLAR:
ÇAĞDAŞ SAHNE (27 77 01) Arturo Ui'nin Önlenebilir Yükselişi 16.45-18.15.
AST (17 56 31) «Sakıncalı Piyade» Pazartesi hariç her gün 15.30-18.30-20.30. (Pazartesi film gösterileri)
NİSA SEREZLİ-TOLGA AŞKINER (25 08 16) «Nalınlar» Pazartesi hariç her gün 18.30-21.15.
ANKARA BİRLİK (29 62 80) «Güneşin Katili» 16.00-20.30.

İSTANBUL

ŞEHİR TİYATROLARI:
FATİH: (26 53 80) «İşgal» Perşembe, Cuma C.tesi 21.00, C.tesi 15.00. «Yolcu» Çarşamba 21.00, Pazar 15.00 ve 18.00. «Palyaço» (Çocuk Oyunu) Pazar 11.00.
HARBİYE: (40 77 20) «Eşeğin Gölgesi» Pazar, Pazartesi, Salı dışında her gece 21.00 C.tesi 15.30 «Coriolanus» Pazar 15.30. «Hadi Öldürsene Canikom» Pazar 18.30.
KADIKÖY: (36 31 21) «Hülleci» Çarşamba, Perşembe 21.00 «Büyük İkramiye» Cuma 21.00, C.tesi 15.30. «Sapak» C.tesi 21.00. Pazar 15.30 ve 21.00.
TEPEBAŞI DENEME SAHNESİ: (44 79 58) «Cesaret Ana ve Çocukları» Çarşamba, Perşembe, Cuma 18.30, C.tesi 15.30 ve 21.00 Pazar 15.30.
ÜSKÜDAR: (33 03 97) Pazartesi, Salı oyun yok. «Ay Işığında Şamata» Her gece 21.00 C.tesi 15.30. «Yorgun Savaşçı» Pazar 15.30. «Taranta Baba'ya Mektuplar» Pazar 13.00. «Birlikten Kuvvet Doğar» (Çocuk Oyunu) Çarşamba 14.30 Pazar 11.00.
ÖZEL TİYATROLAR:
DOSTLAR TİYATROSU: «Devrik Süleyman» (Anya Manya Tiyatrosu) Salı, Pazar 21.30. Çarşamba, C.tesi 15.30 ve 18.30. Perşembe, Cuma 18.30. Pazar 15.30 ve 21.30 «İkili Oyun» (Küçük Sahne) Çarşamba 15.15, Perşembe, Cuma, C.tesi, Pazar 18.30.
DEVEKUŞU KABARE: (44 46 75) «Çıktık Açık Alın'a» P.tesi dışında 21.30, Çarşamba, C.tesi, Pazar 18.30.
ÇEVRE TİYATROSU: (25 01 78) «Olur Böyle Vakalar» P.tesi, Salı dışında her gece 21.15. C.tesi, Pazar 15.00 ve 21.15.
KENT OYUNCULARI: (46 35 89) «Bir Daha Oyna» Salı, Perşembe 21.15. Çarşamba 15.00 ve 21.15. «Seneye Bugün» Cuma 21.15. «Yürüyen Geceyi Dinle» C.tesi 18.00 ve 21.15. Pazar 15.00 ve 18.15.
A. POYRAZOĞLU: K. ABAY TİYATROSU: (K. Sahne 49 56 52) «Bizim Sınıf» P.tesi dışında 21.15, Çarşamba 18.30, C.tesi, Pazar 15.30.
G. ÖZCAN-G. ÜLKÜ TİYATROSU: (46 80 91) «Yeter Artık» P.tesi dışında her gün 21.00. C.tesi, Pazar 16.00.

MİNİ YORUM

«ZENGİN MUTFAĞI»

Fatih Şehir Tiyatrosu'nda izlediğimiz, Vasıf Öngören'in yazdığı «Zengin Mutfağı» ilgiyle izleniyor. Toplumsal ilişkileri çelişkileriyle birlikte ele alarak yorumlayan oyun Mart ayı ortalarından sonra Üsküdar Şehir Tiyatrosu'nda sürecek.

MUTLAKA GÖRÜLMELİ

SİNEMA

ANKARA

SİNEMA BATI (18 83 23) Gecelerin Adamı A. Delon. 12.15-14.30-16.45-19.21.15
KIZILIRMAK (25 53 93) Animal/Hayvan (4. hafta) (R) J. P. Belmondo-R. Welch 14.15-16.30-18.45-21.15.
K. DERE/ÇANKAYA:
ÇANKAYA (28 07 80) Taksi Şoförü (2. hafta) (R) K. İnanır-B. Alkan 14.30-16.45-19-21.15.
SİNEMA AKÜN (27 76 56) Suspiria (4. hafta) (R) 12.15-14.30-16.45-21.15.
TALİP (28 00 39) Adalar Güzeli (2. hafta) (R) Z. Araya - Beba Ragini 14.30-16.45-19.00-21.30.
MALTEPE:
DERYA (29 96 18) Çöpçüler Kralı (R) K. Sunal-A. Gruda 12.15 devamlı.

BAHÇELİEVLER:
AKI (13 48 73) Kelebek (3. hafta) (R) S. Mc. Queen D. Hofmann 14-16.15-18.30-21.00.

İSTANBUL

BEYOĞLU:
AS (47 63 15) Kelebek (4. hafta) S. Mc Queen (Rİ)
EMEK (44 84 35) Kartal Kondu (3. hafta) M. Caine (Rİ)
DÜNYA (49 93 61) Zaman Dursa da (Rİ)
FİTAS [illegible] Hedefteki Adam. A. Quinn (Rİ)
KONAK (48 26 06) Hedefteki Adam A. Quinn (Rİ)
LALE (44 35 95) Babanın Evlatları T. Akan
YENİ MELEK (44 42 89) Kelebek (4 hafta) S. Mc Queen (Rİ)
İSTANBUL:
İPEK (22 25 13) Yansın Bu Dünya A. Şenses. 2. Kan - K. İnanır-N. Nazır
ŞAFAK (22 25 13) Kelebek (3. hafta) S. Mc Queen (RT)
KADIKÖY:
REKS (36 01 12) Babanın Evlatları - T. Akan.
SÜREYYA (36 06 82) Tüm Bir Yaşam G. Becaud (RF)
ÜSKÜDAR (33 24 75) 1- Memiş-B. Nacar 2- Muz Sever misin-M. İnselel.

ÖNEMLİ TEL.

ANKARA

Demiryolları Danışma: 11 06 20
Türk Hava Yolları Danışma: 22 27 20.
Yangın: 00
Sıhhi İmdat: 06 - 24 13 20
Elektrik Havagazı arıza: 29 34 25
Su arıza: 10 55 15
Belediye Zabıtası şikâyet: 24 32 85
Trafik şikâyet: 19 33 81 - 19 33 82
Karayolları Haberalma: 17 49 93
Ankara Hastanesi: 19 21 80
Atatürk Sanatoryumu: 14 30 86
Doğumevi: 24 22 93
Tıp Fakültesi Hastanesi: 19 21 60
Belediye Hastanesi: 25 06 05

İSTANBUL

YANGIN:

Fatih	24 11 24
Beşiktaş	48 33 84
Sarıyer	62 14 06
Adalar	51 60 81
Beyoğlu	40 77 77
Üsküdar	33 20 30
Kadıköy	36 08 72
Bakırköy	71 64 66
İstinye	63 60 20

TREN:
Haydarpaşa: 36 04 75 - 36 20 63
Sirkeci: 27 00 50
VAPUR:
Şehir Hatları Danışma: 44 42 33
Deniz Yolları Danışma: 49 18 96
UÇAK:
Taksim: 45 24 54
Sirkeci: 22 88 88 - 28 48 08
Gümüşsuyu: 45 70 55

NÖBETÇİ ECZANELER

ANKARA

BAHÇELİEVLER:
SONDURAK (Sondurak No: 76), ÇAMLICA (Emek Mah. 9. Cad. No: 14), YÜKSELOĞLU (Şenyuva Kooperatif evleri No: 7/A).
YENİMAHALLE:
TEPE (Karşıyaka 2. Cadde No: 77/A), KÖKER (Ragıp Tüzün Cad. No: 158/B).
CEBECİ:
ÖZLEM (Kan Bankası Karşısı No: 49/B), GÜDÜLOĞLU (Akdere Yeni Sondurak No: 99/A), ULUCANLAR (Ulucanlar Cad. No: 69/A, Tel: 19 43 77), DEDEEFENDİ (Kurtuluş Kıbrıs Cad. No: 32).
KAVAKLIDERE-ÇANKAYA:
BAYRAMOĞLU (Bestekar Sokak No: 56/A), SERAY (Güvenlik Cad. No: 34/A), CEYLAN (Y. Ayrancı Hoşdere Cad. No: 146), SEVGİ (Küçükesat Cad. No: 107/A), NEVİN (Bülten Sokak No: 21/A), EFE (Seyranbağları Kapalı durak No: 11/A).
YENİŞEHİR-KIZILAY:
EKİN (Mithatpaşa Cad. No: 24, Tel: 18 00 70), YONCA (Anıttepe Ar Sokak No: 37/1), BENSAN (İzmir Cad. No: 11, Tel: 17 81 69), DOSTLAR (Meşrutiyet Cad. No: 32, Tel: 18 07 83), ŞAN (Maltepe G. M. Kemal Bulvarı No: 78/B).
SAMANPAZARI-ULUS:
ADLİYE (Anafartalar Cad. Adliye Karşısı No: 262, Tel: 11 42 12), YENİ TURAN (Çankırı Cad. No: 49/A), HACI BEYAZIT (Kosova Sokak No: 10/C).
ALTINDAĞ:
YAKUT (Yenidoğan Cad. No: 189, Tel: 10 98 87), ŞENTEPE (Kalaba Sanatoryum Cad. No: 26, Tel: 24 39 12), YILDIZEVLER (Güneşevler Çevre Yolu Cad. No: 149), SEDEF (Etlik Y. Eğlence No: 132/21), LAÇİNER (Keçiören Pamir Cad. No: 45/C).
SİNCAN:
YENİ CEYLAN (Vatan Cad Bila No.).
GÖLBAŞI:
ÖZSOY (Konya Yolu Üzerinde No: 104/A).

İSTANBUL

BEYOĞLU:
GÜNEŞ (44 43 68), TANSAN (49 47 06), GÜNSELİ (49 49 54), İTİMAT (49 95 78).
BEŞİKTAŞ:
BEŞİKTAŞ (48 33 15), BERİN (Maçka Meydanı No: 36), SEMA (4. Levent), AŞAN (47 19 46).
ŞİŞLİ:
YÜCEL (40 34 34), KAMER (46 20 12), NEZİH (46 22 02), NEŞE (46 09 04), ORTABAYIR ŞİFA (64 02 55), ÇELİKTEPE (64 52 60), HUZUR (66 83 30).
SARIYER:
ALAADDİN (62 16 17), YALVAÇ (Boyacıköy).
FATİH:
OLCAY (Sarayağası Cad. No: 16), YETİŞEN (21 33 72), ÇAPA (23 34 12), AKSARAY MERKEZ (21 17 55), YENİ ŞİFA (21 45 84), CİBALİ MÜLKİYELİ (21 18 30).
EMİNÖNÜ:
BÜYÜK (27 83 23), İSTİKAMET (22 13 17), TÜRKELİ (27 90 51).
EYÜP:
ŞÜKRAN (21 95 81), SAĞMALCILAR (21 51 78), SAADET (76 14 65), GÜNER (21 65 51), NÜMUNE (21 68 85).
ZEYTİNBURNU:
YEŞİLTEPE (74. Sokak No: 26/A).
GAZİOSMANPAŞA:
LALE (Ordu Cad. No: 308), BALKAN (Küçükköy).
KADIKÖY:
ERGENSU (36 37 99), NURAL (37 15 96), KADO (58 46 62), KALAMIŞ (37 09 14), GÖZTEPE (55 20 94), ALPPINAR (59 16 71).
KARTAL:
YENİ KARTAL (53 45 74), BUKET (54 07 76), YÖNET (52 13 59), CEVİZLİ (52 02 70).
ÜSKÜDAR:
İHSANİYE (33 31 60), ÖZDEN (33 02 45), DENİZ (32 12 77).
ADALAR:
KINALIADA (Kınalıada), FENİL (Büyükada).

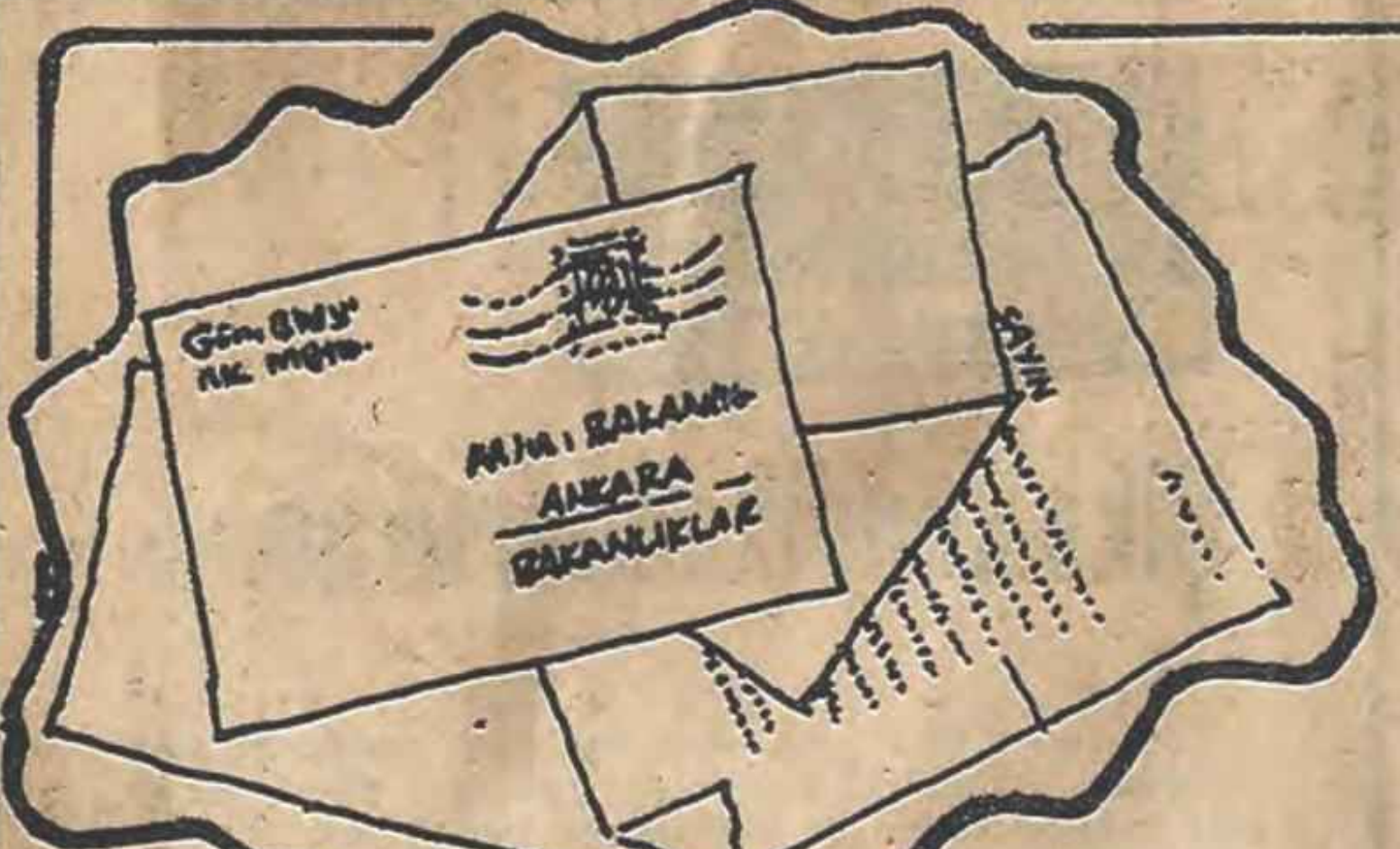

Bir Bakana Mektuplar

Süleyman COŞKUN

2

Kanser ilacını bulan vatandaş

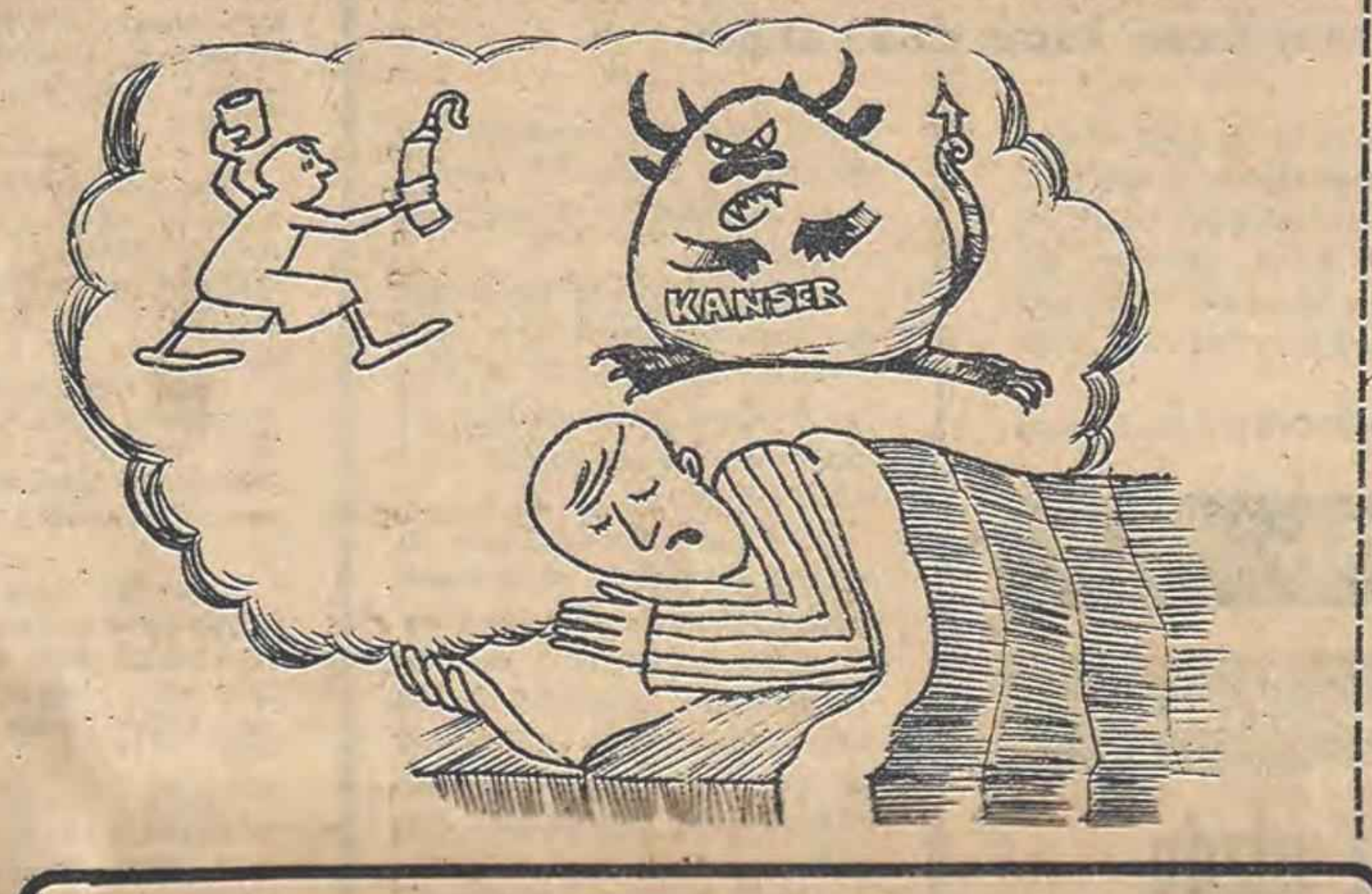

Bir yurtsever vatandaş gece rüyasında bir türlü çaresi bulunamayan kansere ilaç bulduğunun görürse ne yapar? Ne yapacak konuyu yetkililere bildirir. En yetkili kişi de hükümet üyelerinden biridir. Bir Bakandır. Alır kâğıdı kalemi eline rüyasını yazar. Şöyle:

«Sayın Bakanım, şurada anlattığım bir rüya alemi insanlık için faydalı olacağını umarak sizlere bu kanser haftası dolayısıyla ulaştırmayı bir vazife bildim. Bunu aynen anlatıyorum. Kendim 931 doğumlu ve Shh. Çvş. olarak askerliğimi ifade etmiştim. Şimdi ise serbest bir iğneciyim. Bundan bir süre önce gece rüyamda bir kanserli hasta bana geliyor. Bana hastalığı için ilaç yaz diyor. Ben de hiç düşünüp tereddüt etmeden ona şu tavsiyede bulunuyorum. Önce iki üç gün yalnız süt içeceksin, içerin paklanacak. Sonra gene bir bardak süt içerisinde pomad centil veya terramisinden bir miktar koyup karıştırıp içeceksin. İki üç günde buna devam edeceksin. Kesinlikle kanserin ilacı budur diye karar veriyorum.

Artık bu merhemler ağız yoluyla alınır mı, alınmaz mı, malumatım yok. Uygulanır uygulanmaz yetki ve tecrübelerinize sunuyorum. Kendiliğinden belki cenabı hak bu hastalığa bir deva çaresi yol göstermiş ola Saygılarımla.»

Eşine telefon alma sözü verince

Halit bey evlenmeden önce eşi olmayı kabul eden bayana söz vermiş. Hani evlilik öncesi genç insanlar iki odalı beyaz badana boyalı bahçe içinde güzel bir evleri olacağını filan söylerlerler ya birbirlerine. Bizim Halit bey de hanımına «evlenelim sana söz veriyorum eve bir telefon alacağım» demiş. Demiş ama günümüzde nerede öyle hemen telefon alabilmek. Önce PTT'ye 400 TL yatırıp sıraya girmek gerekiyor. Sonra da yıllarca beklemek... Halit bey dayanamamış «bir de bakana başvurayım» diye yazmış adını duyduğu bir bakana:

«Sizi ilk kez özel bir işim için bu mektubumla rahatsız kılıyorum. Affınıza sığınırım.

Yeni kurduğumuz yuvamıza evimize bir telefon almayı eşime söz vermiştim. Sonradan bir memurun dürüstçe çalışmasıyla bir telefon alınamayacağını anladım. Şarkı sözü çalışmalarımla da ancak harçlığımı çıkarabiliyorum. Bu verilmiş sözümün yerine getirilemeyişi ve benim dışarıdan yaptığım telefon konuşmaları masrafları bazı zamanlar eşimle aram da münakaşa konusu olabiliyor.

Böyle bir telefonun daha ucuz bir biçimde temin yollarını araştırdım. Ulaştırma Bakanlığınca verilecek tahsise bağlı kalıyormuş. Bu hususta bana yardımcı olabilirseniz, telefonumuzu sizin bir armağanınız olarak kullanacağız. Ve size müteşekkir kalacağız: Bu ümid ve dilekle size ev ad resimin de bulunduğu kartımı sunuyorum.

İlgi ve yardımlarınızı istirham eder en içten dileklerimle selam ve hürmetlerimi yollar başarılar ve mutluluklar dilerim.»

Sıfırbuçuk saat çalışanlar ve diğerleri

Bir kurumda çalışan memurların «eşit işe eşit ücret» ödenmesi ilkesinden hareket ederek aynı ücreti almaları gerekir. Ama aynı işi yaptıkları halde farklı farklı ücret ödenmesi yoluna gidiliyorsa normal olarak insanlar isyan ederler. Bir dairede aynı odada çalışanlardan bir kısmı 8 saat çalışırken bir kısmı sıfırbuçuk saat ya da bir saat çalışırsa, üste üstlük 8 saat çalışanlar bir tek bordroya imza atıp bir tek maaş alırken zamanının büyük kısmını boş geçirenler iki üç bordrodan ayrı ayrı para alırlarsa o zaman hır çıkar.

Bu durumda olduğunu söyleyen bazı memurlar Bakana baş vurmuşlar. Ama öyle sorunun çözümünü o'na bırakmak için değil açık seçik tehdit etmek için:

«Aynı kurumun aynı dairesinde aynı odada çalışmaktayız. İş arkadaşlarımız her aybaşında tam beş bordroya imza atarak beş maaş birden alıyorlar. Bazen hiç veya 0,5-1 saat çalışıyorlar.

Biz ise sekiz saat gece gündüz çalışıyoruz. Ama her ay tek bordroya imza atıyoruz.

Her birimizin 15-20 sene hizmetimiz var. Onların ise 2-3 sene hizmetleri var. Biz açık sefalet içinde kıvranmaktayız. Onlar ise zevk sefa içinde yüzmekteler (Siz dahil).

Tahsil farkı varsa maaş dereceleri ona göre ayarlanmış onlar vatanda ise biz Kazakistanlı değiliz ya...

Onlar bizden çok veya farklı iş yapıyorlarsa aldığımız maaş bize ve çocuklarımıza kan haram olsun. Onlar yokkende aynı hatta daha iyi vazife yapılmaktaydı. Siz bunları pekala bildiğiniz halde bu vicdansızlık ve insafsızlık neden?

En kısa zamanda ya hepimize yahut hiçbirimize. Acı intikamlar ve kara listenin infazı çok yakın. Başbakan ve sana son ihtarımız. Bu vaziyet en geç 10 gün içinde düzelsin yoksa kara namlu o pis kafanızda patlamak üzere.

Bu halinız nice bizim gibi vatan evlatlarını asi ve hain yapmakta ve bu vatanı yıkmaktasınız. Alcaklar».

HASTALARIN HAYATI

Hastaların hayatlarıyla oynamamak doğru bir iş olmasa gerek. Hele hele hastalar bu konuda müşteki iseler işte o zaman durum epeyce karışır. İşin içine bir de Artvinlilerin şehevi arzuları girince işte şöyle bir mektup ortaya çıkar:

«Allahın sıhhati saadeti selameti kutsal vazifeleri üzerinize olsun. Bu hastaneylen ilgilenin lütfen. Hırsızlık, orospuluk oluyor. Eğer hastalar öğrenirse felaket olacak. Artvinliler şehevi arzularını çok sıkça gösterip anayasa dışı hareketlerini gösteriyorlar. Dikkate değer konudur. Burada hemşire .... ahlaksızlıkta çok daha fazla görülmektedir (orospuluk ediyor) hastabakıcı ...... orospuluk yapıyor. Dikkate alın. Hayatımızla oynamayın. Selamlar saygılar. Mektubu lütfen hastaneye göndermeyiniz. Mektubu Aliye vermeyiniz zehirli iğne yapacaklar bana:»

Hiç PAD örgütünü duydunuz mu?

Bir bakanlığın tüm çalışanlarının can güvenliklerinin ortadan kalktığı yolunda mektup oldukça ilgi çekicidir. Hele mektup doğrudan doğru ya bakana geliyorsa ve bakanlığın oldukça önemli kişilerinin de bu işle ilgili olduğunu bildiriyorsa... Zayıflamak isteyen bazı yurttaşlarımız bir örgüt kurmuşlar adına da zayıflama haplarının genel adı olan «PAD» demişler. Amaçları bu ilaçların piyasada kalmasını sağlamak. Ama Demirel hükümetleri döneminde mümkün mü?

Pek tabii ki değil. Ne yapsın «PAD»cılar? sarılmışlar bir tehdit mektubuna:

«Size söylemek istediğim şu: Bizler, 150 bin kişilik bir dernek kurduk. Derneğimizin adı Zayıflama Derneği. Adalet Partisi ne zaman başa gelse bir bolluk çıkarır. Şimdi de siz zayıflama haplarını ortadan kaldırdınız. Türkiye'de bu kadar sağlık sorunu varken kalktınız zayıflama haplarını ortadan kaldırdınız. Türkiye olarak daha geriyiz. Amerika, Fransa, Almanya biz den üstün devletler dahi böyle saçma şeylerle uğraşmıyor. 15 gün içinde eczanelere zayıflama hapları satışa çıkarılmazsa .... Bakanlığı bombalanacaktır. 15 gün kadar bir zamanınız var. Bakanlığınızın üstün mevki sahibi ağzımızdan çıkacak lafa bakıyor. Sizi uyarıyoruz. Çok büyük bir örgütüz. «PAD» hapı piyasaya çıkmazsa ...... Bakanlığındaki insanlar mezara girecektir. Haberiniz olsun...»

ÖKÇELI AYAKKABI SORUNU

BAKANLIĞA
YÜKSEK ÖKÇEYE HAYIR

İnsanlar sadece kanser filan gibi konularla ilgilenmezler. Daha günlük konuları da vardır onların. Giyim kuşam gibi, yemek içmek gibi. Örneğin emekli öğretmen Zehra Hanımın derdi de ökçeli ayakkabılar. Zehra Öğretmen yazbaşlarında kışbaşlarında sokak sokak alçak topuklu çizme pabuç ve terlik arıyormuş. Ancak nedense hiç mi hiç bulamıyormuş. Bu nedenle de çocuklarının çolukarının ayakları burkuluyormuş her defasında. Eh böyle önemli bir konuda kime yazılır tabii ki bakana. O da öyle yapmış hem de kamu oyu adına. Komşularının da dileklerini dile getirmiş. Mektup şöyle:

«Evvela çoluğunuza çocuğunuza bütün ailenize hayırlı dualar ederim.. Size haddim olmayarak bir maruzatta bulunacağım. Bütün çocuklarımızın giydikleri kışlık, yazlık çizme, pabuç, terlik hepsi uzun ve yüksek topuklu. Kışbaşında yazbaşında bütün çarşıyı dolaşıyoruz alçak topuklu çizme, pabuç ve terlik bulamıyoruz. Torunlarımız ve annelerimizin hepsinin ayağı burkuldu. Fazla başınızı ağrıtmayayım. Konu komşu uzak yakın bir çok tanıdıklar da ricada bulundular. Sizin mektupta bizlerinde imzamız bulunsun diye. Bu gün için hepsini biraraya getiremedim. Bu işte hepimizin sağlığı yönünden üzerinde önemle durmanızı ve ilgililere emir vermenizi hassaten dilerim.»

Yarın: Tuvalet sorunu ve «Milli dava»

«tırmık»

AYDIN ENGİN

BÜYÜK KENTLER MİDİR İFLAS EDEN?

İlk iflas bayrağını yanılmıyorsak New - York çekti. Amerika'nın bu dev kenti, ya aldığı devlet desteği yetmez hale geldiğinden, yada devlet desteği aksadığından kaç yıl önce iflasını ilan etti. Ardından Londra, Roma, Madrit, Paris, İstanbul, Bombay, Tokyo, Kalküta, Detroit çığlığı bastılar. «İflas ediyoruz. Devlet yardımcı olmazsa bittik, mahvolduk, söndük, kuruduk, battık» yaygaraları ayyuka çıktı.

Bu büyük kentlerin, daha doğru bir deyimle metropollerin iflası, elbette Aktar Lütfullah Efendi'nin dükkânının kepenklerini indirmesi, yada tüccardan Fehmi Efendi'nin konkordato masasına yatması gibi olmuyor. Büyük kentlerde, yerel yönetimler, kent te oturan yurttaşların temel gereksinmelerini dahi karşılayamaz hale geliyor. Su, elektrik, kanalizasyon, aydınlanma, ısınma, temizlik, ulaşım gibi hizmetler yürütülemiyor. Kent artık insanların uygarlığın tüm nimetlerinden yararlanıp kırlara, göre «daha rahat» ve daha «çağdaş» yaşadığı bir yerleşim merkezi olmaktan çıkıyor. Tam tersine yaşamanın katlanılmaz bir azap haline geldiği bir yoklar beldesine dönüşüyor.

İlk paragrafta saydığımız kentlerin çoğunu görmedik. Ama İstanbul'da da yaşıyoruz. Şu «büyük kentlerin iflası» diye tanımlanan olgunun bütün verileri hayatımızın 24 saati içinde sürekli gözleniyor. Üstelik sözünü ettiğimiz gözlemi en fazla yapanlardan biri de değiliz. Eğer Zeytinburnu'nun gecekondularından birinde oturuyor ve örneğin Topkapı Maltepe'de bir fabrikada çalışıyorsanız, alışverişinizi semt pazarından yapıyor, evinizi kömür yada gaz sobası ile ısıtmaya çabalıyorsanız, evden işe, işten eve gelir giderken belediye otobüsünü, banliyö trenini yada minübüsleri kullanıyorsanız... Siz İstanbul'un iflâsını sımsıcak, capcanlı yaşayan birisiniz demektir.

Hangi birini alırsanız alın, İstanbul'da kamusal hizmetlerin hemen tümü ya durmuştur yada «böyle yürüyecekse yürümesin daha iyi» de dirtecek perişanlıktadır.

Trafiği alınız. Trafikte akıl almaz kargaşa, kural tanımazlık belli. Ancak biz, minübüsler denetimsiz, şoförler plak çalıyor ve sesini sonuna kadar açıyorlar, yurttaş rahatsız oluyor, trafik saatlerce tıkanıyor, insanlar işine gidemiyor, belediye otobüsleri yetersiz, yolun solundan gidip trafiği tıkıyorlar, treleybüsler sık sık elektrik kesildiği için trafik rezaletine tüy dikiyor... gibisinden harcıalem yakınmalardan söz etmiyoruz. İstanbul'un trafik düzeni (yani: düzensizliği) her an milyonlarca saatlık işgücünü hareketsiz hale getirerek, milyonlarca dolarlık petrolü havaya üfleyerek, metaların dolaşımını olağanüstü aksatıp maliyetleri artırarak bizatihi kapitalist sistemi dinamitliyor.

Ve kapitalist yoldan kalkınma reçetelerini ısıtıp ısıtıp önümüze süren Türkiye tekelci sermayesi, kendi güdümündeki basında kopardığı acıklı yaygaralar dışında bu duruma el koyamıyor, üstesinden gelemiyor, çözümleyemiyor.

Trafik bir örnekti. Uzatınız örnekleri. Elektriklerin kesilmesi, TV başında oturan sıradan yurttaşı rahatsız ediyor ama daha önemlisi fabrikalardaki sanayi üretimini durduruyor. Hassas elektronik araçları bozarak, milyonlarca dolarlık dövizin dolaylı olarak heba olup gitmesine yol açıyor. Her dükkân birer minik jeneratör edinerek, hemen her sanayi işletmesi, kendi elektrik üretimini, kendi kurduğu elektrojen grubu ile karşılamaya kalkışarak «Dünyanın en pahalı elektriği» ile aydınlanır, ısınır, makinaları çalıştırır hâle geliyoruz.

Örnekleri daha da uzatsak bir kaç cilt dolar. Üstelik gerek de yok. Ama şu vurgulanmalıdır. İstanbul'un durumu tek ve özel değil. Şu yada bu oranda bu yazının ilk paragrafında saydığımız kentler benzeri sorunlarla boğuşuyor ve üstesinden gelemiyor.

O zaman sormak gerek: İflas eden büyük kentler midir?

«Evet» diyenlere, bir soru daha sormak gerek:

— Peki, Moskova, Varşova, Saygon (Ho şi Minh), Prag, Budapeşte, Sofya, Leningrad, Berlin, Havana, Bükreş, Taşkent, Bakü büyük kent değil midir?

Sözün kısası: gözlem doğrudur. Büyük kentler iflas halinde.

Ama teşhis yanlıştır: İflasın nedeni «büyük kent olmak» değil. İflasın nedeni, yani sorumlusu, sanığı: Kapitalizm'dir.

Kanıt mı?

Hiç iflas eşiğine gelmiş sosyalist ülke büyük kenti yok. Kapitalist - emperyalist sistemin bütün büyük kentleri, metropolleri ise ya çoktan iflas bayrağını çektiler, yada «iflas ediyoruz» çığlığı ile ortalığı inletiyorlar.

Ve kapitalist sistem imdatlarına yetişemiyor...

(İkinci Bölüm)

TÜRK NAZİLERİ VE 1960 DARBE GİRİŞİMİ

Ender Kamil BOYACI

Türkeş adım adım iktidara doğru ilerliyor

1

1944 yılında başlayan Turancı-ırkçı komplocuların davası 1947 yılında sona erdi. Bunların tamamı cezalandırılmaktan, devletin dar kademelerine sizmış olan faşistlerin sayesinde kurtuldular. Sanıklardan bir bölümü önce D.P. ye sonra A.P. ye angaje oldular: Sanıklardan Sait Bilgiç (Dr. Saadettin Bilgiç'in ağabeyi) 1950'de D.P. milletvekili oldu. Fethi Tevetoğlu ise bir ara Samsun A.P. senatörü oldu, «milliyetçiliğin yıkılmaz kalesi (!)» diye reklam edilen bu zat, 1973 seçimlerinde İstanbul'dan AP. senato adayı iken seçimi kaybedince kilden bir kale gibi yıkılıp Türkiye'ye küstü ve Amerika'ya gitti. Sanıklardan Reha Oğuz Türkkan, Amerikan vatandaşı oldu, nakliyecilik işleriyle uğraşmağa başladı, M.C. nin kurulması üzerine Türkiye'ye dönüp Yay-Kur kurumunda sekreterlik görevine atandı ve «tabutluk» edebiyatı yapan bir de kitap yazdı, Tercüman'da da makaleler yazan Reha Oğuz Türkkan Türkiye'de ırkçı-Türkçü geçinip Amerika'da Rumlarla ticarî işbirliği (Andrea Konstantinidis ile ortaklık) yapmıştı. Diğer sanıklardan Zeki Sofuoğlu, AP, iktidarı zamanında Milli Eğitim Bakanlığında Genel Müdürlüğe kadar yükseldi (Öğretmen okulları genel müdürü); Orhan Şaik Gökyay adı ancak «Bu Vatan Kimin» şiiri ile anılan biri olarak unutulup gitti. Nihal Atsız ile Necdet Sancar ölüp gittiler (1975 yılında).

1944 Turancılık davası sanıkların dan Piyade Üsteğmeni Alparslan Türkeş ise, Harp Akademilerini bitirip «Kurmay Subay» oldu.

ORDU'DAKİ İLK ÖRGÜTLENMELER

1954 yılından itibaren askeri bürokrat kesimde DP. iktidarının sivil faşizan bir dikta rejimine doğru hızla yol alması karşısında, cuntacı örgütlenmeler başlamıştı (Dündar Seyhan)'ın Gölgedeki Adam adlı yapıtına bakınız). İstanbul ve Ankara'da önce iki ayrı grup halinde örgütlenen cuntacılar, daha sonra ilişki kurarak MİLLİ BİRLİK KOMİTESİ'nin ilk çekirdeğini oluşturmuşlardır. Bu sıralarda Amerika'dan NATO hizmetinden dönmüş olan Türkeş, 1958 yılı sonlarında Elâzığ'da kıta hizmetindedir. Muhteris bir kişi olmasının yanısıra çevresinde ırkçılığı ile de ünlüdür. Menderes'in açıkça diktaya gidişi karşısında hoşnutluk duymamaktadır. Greceği söylemek gerekirse Türkeş «dikta» dan değil, de Menderes'in kişiliğinden ve icraatından hoşlanmadığı için D.P.'nin diktaya kaymasına karşıdır.

Türkeş, 1938 yılı Harbiye mezunlarındandır. 1938'liler o sırada askeri kesimde önemli yerlere gelmeye başlamışlardır. 38'li olduğu için Türkeş, Ankara'ya Milli Birlikçilerin Merkez Komitesine tavsiye edilir. Türkeş, Ankara'ya Milli Mirlik Komitesine getiren kişi Talat Aydemir'den başkası değildir. Türkeş, Komitede 1959 Mayısına kadar aktif bir rol oynamamıştır. Bu sırada Albay Osman Köksal, Erkân (personel) Dairesinin başına geçince, Türkeş, Kara Kuvvetleri NATO Koordinasyon Şubesinde göreve başlar. Bu sıra Komite üyeleri sık sık toplanmakta ve durumu görüşmektedirler.

Türkeş Sadi Koçaş'ın, Sami Küçük'ün, Kadri Kaplan'ın evlerindeki ve Gençlik Parkındaki toplantılarda hazır bulunmaktadır. Toplantılar sırasında rütbe bakımından Köksal'dan sonra kıdem sırası Türkeş'tedir, bir kaç toplantı yönetmiştir.

1960 Ocağında Türkeş'in Gaziosmanpaşa'daki evinde yapılan Komite toplantısına Türkeş Başkanlık etmiştir. Türkeş, Milli Birlik Komitesinin fiili başkanı olmakla çabası ve hevesi içindedir...

1960 yılında yapılan bir toplantıda Türkeş gerçek niyetlerini ağzından kaçırdı, mimlendi ve göz hapsine alındı.

Rafet Aksoylu, Mustafa Kaplan, Sezai Okan, Suphi Karaman, Orhan Kabibay Rıfat Baykal, Osman Köksal, Sami Küçük ve Alparslan Türkeş'in hazır bulunduğu bu toplantıda konu «ihtilalden sonra ne olacak»tır. Türkeş, ihtilalden sonra UZUN VADELİ VE SEÇİMSİZ BİR İKTİDAR fikrini ileri sürdü. Bunun üzerine diğer Komite üyeleri bu fikre karşı çıkarak Türkeş'e: «Hakikaten böyle düşünüyorsan çekil» dediler. Türkeş sıkışınsa kurnazlıkla tevil yoluna saptı. Fakat Komitenin diğer üyeleri tarafından mimlenmiş oldu. Ne var ki, bu sırada Albay Osman Köksal Cumhurbaşkanlığı Muhafız Alayı Kumandanı olunca Komite ile Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Gürsel arasındaki irtibatı sağlama görevini Suphi Karaman ile Alparslan Türkeş üzerlerine almışlardır. İRTİBAT GÖREVİ TÜRKEŞ'e İHTİLALİN BAŞINA SIZMA FIRSATINI DA VERDİ...

TÜRKEŞ KARANTİNA'DA:

Türkeş'in Turancı ve ırkçı geçmişi eylem ve fikirleri Komite üyelerince biliniyordu. Kendisi mimli idi. Bu sırada Menderes'in diktatörlüğünün maşası olan Millî Emniyet, hareketlerinden şüphe edilen Kara Kuvvetleri Kumandanı Orgeneral Cemal Gürsel'i izliyordu. Cemal Gürsel 3 Mayıs 1960 günü (iktidarı uyaran mesajını iktidarın başındakilere göndermesi üzerine) «mecburi izin»le İzmir'den Karşıyaka'daki evine çekilmişti. Komite, Milli Emniyetçe izlenen Gürsel'le Komite üyelerinin irtibat kurmasını yasakladı. Ne var ki, bu görüşme yasağına rağmen Türkeş, Gürsel'i ziyaret edip onunla görüşünce, Org. Gürsel Millî Emniyet tarafından Demokrat Parti'ye rapor edildi. Bunu haber alan Milli Birlik Komitesi üyeleri Türkeş'i Komite'den uzak tuttular. TÜRKEŞ KARANTİNAYA ALINARAK TECRİT EDİLDİ: 27 Mayıs'tan bir-iki gün önce Suphi Karaman'ın delâliyetiyle Türkeş, yeni den Komite'ye alındı.

Komite, 26 Mayıs gecesi darbeyi indirip, uluslararası finans - kapitalin hastalıklı ve gayrimeşru dölü Demokrat Parti'yi tepelemenin son hazırlıklarını bitirmiştir. Türkeş, 26 Mayıs gecesi hazırlanan RADYO TEBLİĞİ'ni okumak istedi. İhtilâlde talip olduğu görev buydu. Komitenin Harbokulu grubu bu isteği kabul etti. 27 Mayıs sabahı radyoları açanlar, kalın, sert ve tok bir sesin okuduğu ihtilâl bildirileri [illegible] 16 yıl sonra 1960'da Alparslan Türkeş yine sahne deydi. Bu defa iktidarın eşiğine gelmişti...

27 Mayıs sabahı ihtilâlciler, İzmir den apartopar getirilen Orgeneral Gürsel'e üç albayın yardım etmesini uygun gördüler. Bunlar Ekrem Acuner, Suphi Karaman ve Alparslan Türkeş'ti. Bunların gayrıresmi görevi Başbakan yardımcılığı oluyordu. Milli Birlik Komitesi D.P.'yi devirdikten sonra ne yapacağını kesin olarak karara bağlamış değildi. Komitenin 38 üyesinden 37'si ne yapacağını bile pek bilmiyordu. KOMİTE ÜYELERİNDEN BİR TANESİ İSE SADECE NE YAPACAĞINI DEĞİL, BUNU NASIL YAPACAĞINI DAHİ PLANA BAĞLAMIŞTI: ALPARSLAN TÜRKEŞ.

TÜRKEŞ ADIM ADIM İKTİDARA DOĞRU GİDİYOR:

Türkeş, gerçek bir kurmay subay olarak, geçmişteki deneylerinden de iyi yararlanarak ESKALASYON (merdivenden tırmanma) yoluyla iktidara doğru gitmeye başlıyordu...

BİRİNCİ BAŞARI: Gürsel'in üç yardımcısı arasına girmiştir.

İKİNCİ BAŞARI: Türkeş, ihtilâlciler arasında iyi lisan bilen iki kişiden biriydi. Komite 27 Mayıs günü bunlardan Albay Sami Küçük'ü yabancı elçilikleri dolaşarak hâdiseyi haber vermek ve diplomatlardan dışarı çıkma yasağına riayeti istemek, buna mukabil gerekli teminatta bulunmakla vazifelendirilmişti. Lisan bilen öteki Albay, ALPARSLAN TÜRKEŞ, yabancı gazetecilerin geleceği düşünülerek Orgeneral Gürsel'in yanında bırakılmıştı. Hakikaten gazeteciler Başbakanlığa geldiklerinde Türkeş'i orada Gürsel'in yanında bulmuşlardı. Meziyetlere, vasıflara ve zekâya sahip Albay, muhabirler üzerinde «REJİMİN KUVVETLİ ADAMI» izlenimi bırakmak için gayret sarfetmiş, bunda da muvaffak olmuştu. Böylece adını Gürsel'in yanında duyurmuştu. Yerli ve yabancı basın mensuplarına direkt İngilizce konuşan Kudretli bir Albay gibi görünerek onları adeta büyülemiş, yabancı basın mensuplarının kafalarındaki General Necip Albay Nâsır imajına uygun biçimde, Org. Gürsel, Necip İmajını yaratırken, Türkeş'de Nâsır imajına uygun görülmüştü...

PLANI VE PROGRAMI HAZIR ALPARSLAN TÜRKEŞ'İN İŞLERİ GERÇEKTEN PEK İYİ GİDİYORDU:

ÜÇÜNCÜ ADIM — ÜÇÜNCÜ BAŞARI: Türkeş, Komitenin öbür üyelerinin bilemediği ölçüde yakinen ve iyi biçimde devlet mekanizmasını biliyordu. Gözünü BAŞBAKANLIK MÜSTEŞARLIGINA dikti. Başbakanlık Müsteşarlığının ne kadar etkili bir yörev olduğu Menderes'in müsteşarı Ahmet Salih Korur'dan belliydi. TÜRÇEŞ — EĞER İŞLERİ İYİ İDARE EDEBİLİRSE FİİLİ HÜKÜMET BAŞKANLIĞINA BU SIFAT ALTINDA YAPABİLECEĞİNİ KESTİRDİ ve GAYRETLERİNİ O HEDEFE YÖNELTTİ.

Türkeş için yabancı dil bilmesinin [illegible] Mayıs ayının yirmi yedinci gününde yapılmış olmasıydı. Haziran ayı başında memurlara maaş verilecekti. Maaşların verilmesi için bir ita amirine ihtiyaç vardı. İmzayı onun atması gerekiyordu. İhtilâl hükümeti henüz kurulmamıştı. İşler keşmekeş içindeydi. Daha kimse neyin ne olduğunu, neyin nereye konacağını bilmiyordu. Bunun üzerine Albay Türkeş, maaşların verilmesiyle ilgili muamelenin altına İTA AMİRİ sıfatiyle imzayı basmış ve bu imza kudretli Albayın müsteşarlığını onaylamıştı.

Gerçi Türkeş, Başbakanlık Müsteşarlığı görevinde, kendi kendini tâyin ettiği bu makamda hiç de fena çalışmamıştı. Gecesini gündüzüne katmış işlerin yürümesi için büyük sıkıntılara katlanmıştı. Ama günler geçip Albayın kudreti omuzundaki yıldızların üzerine çıkmağa başlayınca meselenin rengi değişmiş ve Milli Birlik Komitesindeki arkadaşları KUDRETLİ (!) ALBAY'ın kanadının biraz kırılması gerektiğini anlamışlardı. Komitecilerin arasında Türkeş'in adı, «Kafatası Ölçücüsü» idi. Başı koparılmış, gövdesi sağlam, kuyruğunu oynayan Demokratik Partinin dışarda kalan sağlam gövdesi onun Turancılığından yararlanmaya bakıyorlardı. Kuyrukların son umudu Türkeş'ti. 1944 yılındaki ünlü Tabutluk hikâyeleri, Türkeş'in İnönü allerjisi ortaya çıkıverdi. Türkeş her ne kadar, İnönü'ye düşman olmadığı ve ona kin beslemediği yolunda izahlarda bulunduysa da ve ayrıca 27 Mayısta İnönü'nün evine gittiğini ve Paşanın elini öptüğünü ve Paşanın da kendisini yanağından öptüğünü söylediyse de, hafızası pek keskin Paşa, böyle bir şey hatırlamıyordu (X) TÜRKEŞ, İNÖNÜ DÜŞMANLIĞI VE TURANCILIK ŞÖHRETİNDEN ESAS GAYESİ OLAN OTORİTER - TOTALİTER DİKTA REJİMİ GAYESİ BAKIMINDAN DERHAL VE HIZLA YARARLANMIŞTIR.

(X) 27 Ağustos 1960 tarihli Cumhuriyet'te şu haber başlığı vardır:

(İNÖNÜ İLE TÜRKEŞ ARASINDA İHTİLAF YOK)

Haberin metninde ise şöyle bir pasaj vardır:

«Gürsel'in İnönü'yü Heybeliada'daki evinde ziyareti sırasında Türkeş in İnönü'ye elini uzatmayarak, «Benim sana verilecek elim yok» dediği kulaktan kulağa söylenmektedir...»

27 Mayıs'ı kendi elleriyle, finans-kapital canavarının kanlı dişlerine teslim eden iki «mübarek» ihtiyar, 6 Ağustos 1960 gecesi Heybeli'de İnönü'nün köşkünde buluşmuşlar, 27 Mayıs ın kaderini bağlayan bu görüşme 45 dakika sürmüştür.

Üç gün sonra Gürsel, «Seçimler için ilk hedef 27 Mayıs 1961 tarihidir» diyerek İnönü'nün istediği seçim garantisini veriyor ve bundan sonra hızla 27 Mayıs'ın çözülmesi aşamasına geliniyordu.

YARIN: KUDRETLİ ALBAYIN 14'LERİ VE GÖLE ÇALINAN MAYA

Maden-İş Genel Sekreteri Mehmet Ertürk:

"Döviz yokluğundan doğan sorunlar işçi ücretlerindeki artışlara bağlanamaz„

Mehmet Ertürk

Bahri Ersöz

«Dayanıklı Tüketim Malları Sanayinin Sorunları» konusundaki görüşlerini açıklayan Maden-İş Sendikası Genel Sekreter Mehmet Ertürk döviz yokluğundan doğan sorunların işçi ücretlerindeki artışlara bağlanamayacağını belirtmiş, «Sanayinin içinde bulunduğu sorunlar çok uluslu tekellere bağımlı kapitalist ekonominin kaçınılmaz sonucudur.» demiştir. Öte yandan aynı konuda görüşlerini açıklayan MESS Genel Başkanvekili Bahri Ersöz, işçi ücretlerindeki artışın maliyet artışı ve enflasyonu doğurduğunu savunmuş sorunların üstesinden gelebilmek için İşçi-İşveren hükümet üçlüsünün birlikte çalışması gerektiğini savunmuştur.

TRT - II tarafından hazırlanan «Olayların İçinden» adlı programda «Dayanıklı Tüketim Malları Sanayinin İçinde Bulunduğu Sorunlar» konusu ele alınarak incelenmiş bu konuda Maden-İş Sendikası Genel Sekreteri Mehmet Ertürk ile MESS Genel Başkanvekili Bahri Ersöz'ün görüşleri alınmıştır.

Programda konu ile ilgili olarak görüşlerini açıklayan Maden-İş Sendikası Genel Sekreteri Mehmet Ertürk ülkede ağır sanayi kurma girişimlerinin yerli sermayedarlar ile işbirlikçisi emperyalist çok uluslu şirketler tarafından engellendiğini ülke sanayiinin çokuluslu tekellere bağlı kılındığını sorunların temelde buradan kaynaklandığını söylemiştir. Ertürk şöyle konuşmuştur.

«— Ulusal ağır sanayisi olmayan, yeraltı ve yerüstü zenginliklerini egemence değerlendiremeyen Türkiye'nin ithalat giderleri ile dış ticaret açığı artmış döviz rezervleri tükenmiştir. Belli madde ve hammaddelerini dışarıdan sağlamak zorunda olan fabrikalar bugün güç duruma düşmüşlerse bu kesinlikle ücret artışlarına bağlanamaz. Bu sorunlar çokuluslu tekellere bağımlı kapitalist ekonominin kaçınılmaz sorunlarıdır.»

MESS Genel Başkanvekili Bahri Ersöz ise döviz yokluğu nedeniyle sanayi kuruluşlarının düşük kapasite ile çalıştığını, işçi ücretlerindeki artışla bu olgu birleştiğinde enflasyon ve bunalımın doğduğunu savunmuş, bunalımdan kurtulabilmek için ücretlerin makul bir seviyede tutulması ve İşçi-İşveren-Hükümet işbirliği kurulmasını istemiştir.

Askeri işyerlerinde çalışan işçilerin "Asker kişi„ sayılmamaları istendi

KOCAELİ, (İSTA)

DİSK'e bağlı Aster-İş Sendikası Kocaeli Bölge Temsilciliği kongresi önceki gün Gölcük'te toplanmış ve Genel Kurul'da askeri işyeri işçilerinin «asker kişi» sayılmalarının kaldırılması ve düşünme ve örgütlenme özgürlüğüne konan yasaklamaların kaldırılması istenmiştir.

Aster-İş Sendikası Kocaeli Bölge Temsilciliği Genel Kurulu toplantısında konuşan sendika Genel Başkanı Ayhan Dümen, Askeri işkolunda sınıf ve kitle sendikacılığının bayrağını Aster-İş Sendikası'nın yükselttiğini belirtmiş, Türk-İş üyesi Harb-İş Sendikası'nı eleştirerek İşçi Sınıfının barış ve silahsızlanma için savaşım sürdürdüğünü belirterek askeri harcamaların kısılması gerektiğini söylemiştir.

Genel Kurul'da Yol-İş Sendikası 6 Nolu Şube Başkanı Dursun Özden'in yanında, Kocaeli Bölgesi Töb-Der Şubeleri Birlik ve Dayanışma Grubu adına konuşma da yapılmış. 141 ve 142. maddelerin kaldırılması istenmiştir.

GENEL KURUL KARARLARI:

Aster-İş Sendikası Kocaeli Bölge Temsilciliği Genel Kurulu düşünme ve örgütlenme özgürlüğüne konan yasakların: iş yasasının antidemokratik 13. ve 17. maddelerini; Milli Savunma İşkolundaki grev yapma hakkına konan sınırlamaların kaldırılması; genel grev, dayanışma ve sempati grevinin yasallaştırılması; **Milli Savunma İşkolunda 353 sayılı yasaya göre asker sayılan, 1475 sayılı iş yasasına tabi işçilerin «asker sayılma» hükmünün çıkartılması;** referandum hakkının tanınması, işkolları sayısının 16'ya indirilmesi; 1 Mayıs'ın yasalaşması ve Ulusal Demokratik Cephe'nin yaşama geçirilmesi ve Helsinki Kararlarının uygulanması için oybirliği ile kararlar alınmıştır.

Aster-İş Sendikası Kocaeli Bölge Temsilciliği Genel Kurulu sonucunda başkanlığı yeniden Cihan Özarı; yönetim kurulu üyeliklerine Yaşar Sirmen, Muharrem Çatçat, Ecvet Şaran, Hayrettin Çönge getirilmiştir.

Kâğıt işkolunda sınıf sendikacılığı mücadelesinin tamamen etkin olmasının somut hedefleri belirlendi

Türk-İş üyesi Selüloz-İş Sendikası yönetimine karşı gelişen ilerici muhalefet hareketinin 19 Şubat'ta düzenlediği toplantıda somut mücadele hedeflerinin belirlendiği açıklanmış; alınan kararların Selüloz-İş Sendikası yönetimine karşı etkin mücadelede önemli bir aşama olduğu belirtilmiştir.

Aksu, Çaycuma, Dalaman, İzmir, İzmit İstanbul SEKA işyerleri ve Kâğıt fabrikalarından gelen ilerici muhalefet temsilcilerinin 19 Şubat'ta İzmit'te yaptıkları toplantıda muhalefetin yönlendirici kararları belirlenmiş somut mücadele hedefleri olarak alınan kararların hayata geçirilmesi ve etkin bir mücadelenin sürdürülmesi için yedi kişilik bir Yürütme Komitesinin oluşturulmasına karar verilmiştir. İlerici Muhalefet hareketinin toplantıda aldığı diğer kararlar ise şöyle belirtilmiştir:

● *Selüloz-İş Sendikası yönetimine karşı muhalefet toplantısı yapıldı*

● Muhalefet hareketinin yürütülmesi için Yürütme Komitesi oluşturulması karar altına alındı

«Yıllardan beri SEKA ve kâğıt sanayii işçilerinin başına bela kesilen gangster tipi yöntemlerle ayakta durabilen Selüloz-İş Sendikasının Mayıs ayında yapılacak genel kurulu'nda İlerici Muhalefet Saflarında birliği pekiştirmek ve bu yolda aktif mücadele etmek;

İlerici Muhalefet mücadelesini İzmit başta olmak üzere tüm şubelerde ortak çalışma programını sürdürmek ve sürekli bir haberleşmeyi sağlamak;

Halen Selüloz-İş Sendikasından yasa-dışı gerçeklerle ihraç edilen Çaycuma'dan 28 ve İzmitten 3 işçinin Genel Kurulda ihraçlarının kaldırılması için aktif mücadele etmek;

Selüloz-İş Sendikası'nın bu insanlık dışı ihraç girişimlerini şiddetle protesto eden temsilciler toplusözleşmeden yararlandırılmayan bu işçiler için tüm Selüloz-İş Şubelerinde ve özel sektör işyerlerinde sürekli bir maddi dayanışma kampanyası açmak;

İlerici Muhalefet Çalışmalarının sürekli olması amacıyla toplantıları her ay düzenli olarak yapmak.»

Açıklamada ayrıca İlerici Muhalefet Hareketinin uzlaşmacı sendika çemberini kıracağı belirtilmekte ve ilerici muhalefetin daha ileri toplumsal hak ve çıkarlar uğrunda işçi sınıfının politikasını savunarak mücadele ettiği vurgulanmaktadır.

AET'ye ihracatımızın büyük bir bölümünü hâlâ ilkel ürünler oluşturuyor

Son 12 yılda AET'ye ihracatımız yüzde 400 artarken ithalâtımız yüzde 1000 arttı

Son on iki yıllık dönemde AET ülkelerine olan ihracatımızın yaklaşık yüzde 400 artmasına karşın AET'den ithalatımızın yüzde 1000 oranında arttığı dolayısı ile AET'ye yaptığımız ihracatın ithalatımızı karşılama oranının yüzde 92'den yüzde 41'e gerilediği saptanmıştır.

İktisadi Kalkınma Vakfı yayınları arasında yer alan ve İKV Danışmanı Prof. Dr. Vural Savaş tarafından yapılan bir araştırmada dış ticaretimiz üzerinde AET ile ortaklığımızın etkileri ele alınarak incelenmiştir. Araştırmada öncelikle ihracatımızın genel yapısı ele alınmış daha sonra Türkiye - AET ticareti ve AET ülkelerine yönelik ihracatımız irdelenmiştir. Araştırmada 1965-1975 döneminde AET've olan ihracatımızın yüzde 400 artmasına karşın AET'den ithalatımızın yüzde 1000 arttığı belirlenmiştir. «1965 yılında AET ülkelerinden yaptığımız ithalat 223 milyon dolarken bu rakkam 1976 yılı sonlarında 2 milyar 342 milyon dolara ulaşmıştır. İhracatımız ise 205 milyon dolardan ancak 958 milyon dolara ulaşabilmiştir. Yine 1965 yıllarında AET'den ithalat ve AET'ye ihracatımız hemen denk durumdayken bu denge 1976 yılına kadar ihracatımız aleyhine gelişmiş 1965 yılı içinde yüzde 91 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı, 1976 yılında yüzde 41'e kadar düşmüştür.

Aynı araştırmanın bir başka bölümünde AET ülkelerine olan ihracatımızın yapısı İlkel ve işlenmiş ürünler ayrımına tabi tutularak irdelenmiştir. Buna göre 1965 yılı içinde toplam ihracatın yüzde 92.2'sini ilkel ürünler yüzde 2.7'sini işlenmiş ürünler oluştururken bu denge 1976 yılına kadar değişmiştir.

AET ülkeleri ile olan Dış ticaretimizin yapısı mal gruplarına göre de araştırılmıştır. AET ülkelerine olan ihracatımızda çeşitli mamul maddeler grubu ihracatının 386 misli arttığı, «Makina ve ulaşım techizatı» mal grubu ihracatındaki artışın ise 34 misli olduğu belirlenmiştir.

Türkiye'nin AET ile kurduğu ortaklığın sanayi ürünlerini etkileyip etkilemediği, eğer etkiledi ise bu etkinin yönünü ve derecesini saptamak amacıyla yapıldığı belirtilen araştırmada katma protokolun Türkiye'nin ihracatını engellediği görüşü savunulmuş ve şöyle denilmiştir.

«— Katma protokol, tarım ürünlerini, Kömür-çelik ürünlerini gümrük birliği dışında tuttuğu ve petrol ürünleri, pamuk ipliği, pamuklu dokuma ve makina halıları için istisna koşullar getirdiği için Türkiye ihracatına olumlu bir katkıda bulunma olanağını daha işin başında yitirmiştir.»

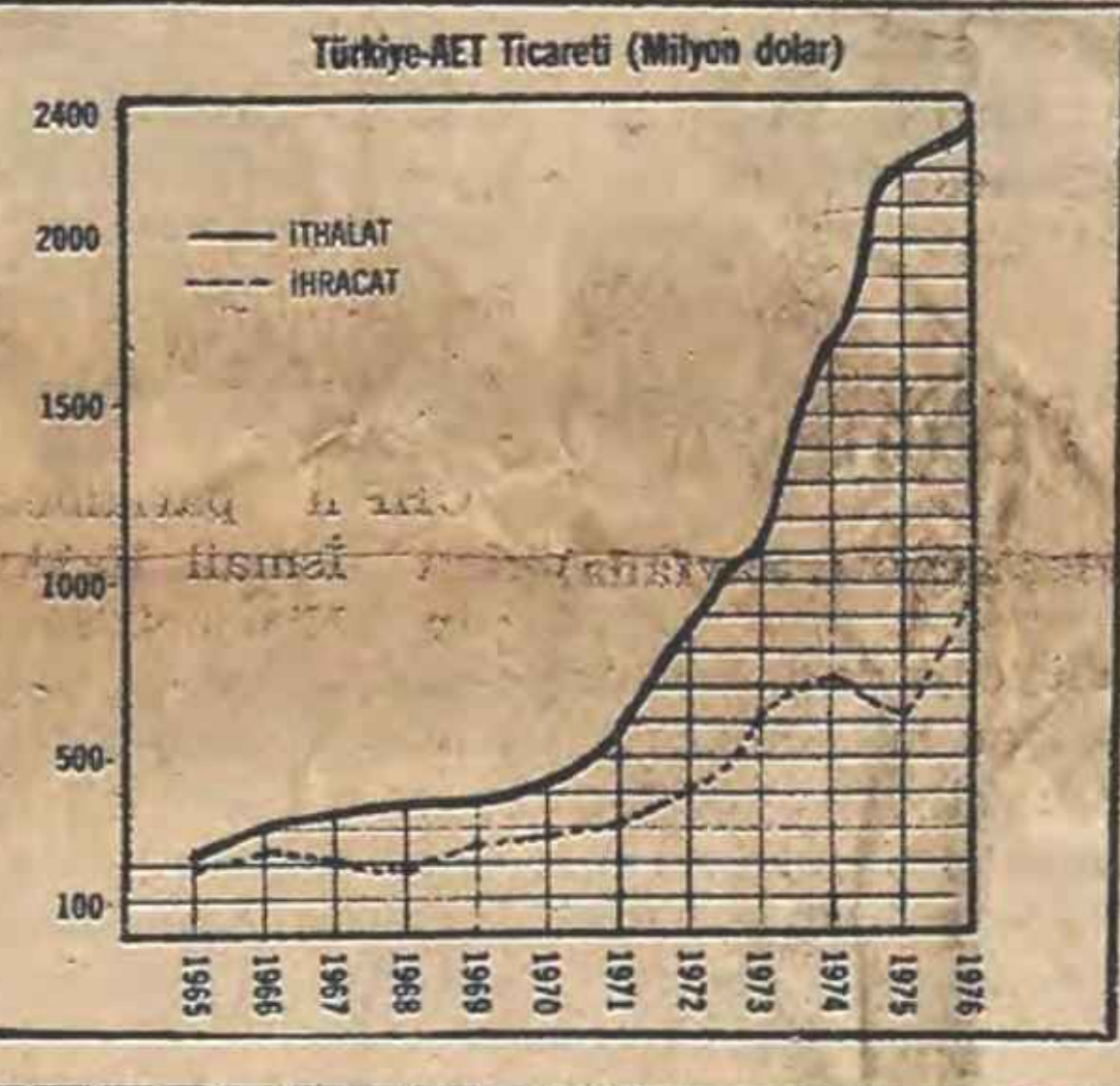

Türkiye-AET Ticareti (Milyon dolar)

TÜRKİYE'NİN AET'YE İHRACATININ YAPISI

Yıl	Toplam ihracatta ilkel ürünlerin payı %	Toplam ihracatta işlenmiş ürünlerin payı %
1965	92.2	2.7
1966	90.8	9.1
1967	98.1	1.8
1968	95.4	4.5
1969	93.9	6.0
1970	91.0	8.9
1971	86.8	12.6
1972	84.3	15.6
1973	79.4	20.5
1974	71.8	28.1
1975	69.5	30.4
1976	67.1	32.8

Aydın'da kanalizasyon işçilerine yönelen baskılar kınandı

AYDIN, (İSTA)

Aydın'da DİSK'e bağlı sendikaların şube ve bölge temsilcilikleri ve demokratik örgütleri Şehir-İçi Kanalizasyon işçilerine Şirketin baskılar yaptığı ve son olarak da ücretlerini isteyen işçileri atmaya başladığını açıklamışlardır.

Somuruye Karsı

Mehmet BAYSAL

Şike sendikacıların sonu

Şike grev ve sonrası, bazı olayların gelişimini geçen yazımızda aktarmağa çalışmıştık. Şike grev yöneticilerinin, şike sendika kurma ile noktalanan davranışları, son günlerde ilginç bir noktaya vardı.

Şike sendikacılar örgütlenmeğe çalışırken, özellikle hükümetin ve Başbakan'ın kendilerini desteklediklerini belirtmeleri ve bu yolda çeşitli haberlerin yer alması, özellikle Hükümeti ve Başbakan'ı zor durumda bırakıyordu.

Başbakan Bülent Ecevit, Maden-İş Ereğli 9. Bölge Temsilcisi Cevdet Yılmaz'a gönderdiği telgrafda, «Bazı üyelerinizden aldığım tellerde sendika içi ve sendikalararası ihtilaflarla ilgili olarak benim adıma söz edildiği bildiriliyor. Demir-Çelik işçilerinin sorununun ile sadece uyuşmazlığın bir an evvel giderilmesi ve tatlı bir netice ile bir toplu iş sözleşmesinin gerçekleşmesi açısından ilgilendim.» demiştir.

Bu telgraf Şükrü Özbayrak ve sürekasının, şike oyununu bir kez daha bozmaktadır. Şükrü Özbayrak ve sürekasının bu oyunu düzenlerken, yine CHP içinden bazı unsurlarından da Ecevit'in ismini kullanması üzücü bir durumdur.

Şike grev ve şike sendika olayı, tam bir şike ile sona ermektedir böylelikle. Bir anlamda şike grev ve şike sendika uygulaması ile Maden-İş, Şükrü Özbayrak gibi bir temsilciden kurtulmakta ve bir ihanetin sonu gözler önüne serilmektedir.

Ereğli'de şimdi işçiler Maden-İş'in imzaladığı toplu iş sözleşmesinden yararlanmaktadır. Maden-İş, işyerinde yetkili temsilcilerini atamıştır. Şike sendikacılardan Maden-İş'in malı, araçları alınmıştır. Maden-İş 9. Bölge Temsilcisi Cevdet Yılmaz görevi başındadır.

Şükrü Özbayrak ve sürekasının elinde ise, devrimcilikle alâkası olmayan Devrimci Maden-İş diye bir tabela kalmıştır artık. Maden-İş, MESS grevinden sonra Erdemir sorununu da bir anlamda çözümlemiştir.

Bu olaylar şunu açıkça ortaya çıkarmaktadır. Günümüzde Türkiye'de sendikal hareket, kişilere ve bürokrasiye bağlı değildir. İşçiler sendikalarına sahip çıkmağa başlamışlardır. İşçiden kopuk, sendika ağaları dönemi kapanmağa başlamıştır. İşçiler sendika yönetimine etkin bir şekilde katıldıkları oranda, sendikal hareket daha doğru bir çizgiye ulaşacak ve yaygınlaşacaktır.

Bugüne kadar isim etrafında toplanan ve kişiye bağlı sendikacılık anlayışı sona ermektedir. Örneğimizde de görüldüğü gibi Şükrü Özbayrak diye birisi de geçmiştir, bitmiştir böylelikle.

Sendikaların iç sorunları, kendi sorunlarıdır. Bu sorunlara hükümetin karışması hem doğal değildir, hem doğru olmaz. Sendikaların iç sorunları, işçilerin istemleri doğrultusunda kendi içinde çözümlenir. Sendika içi sorunlarında, kendi kişisel çıkarları ve hesapları için, hükümeti alet etmek isteyenler, işçilere yabancılaşmış olduklarının örneği de vermektedirler.

Başbakan Bülent Ecevit'in bu konuda, Maden-İş 9. Bölge Temsilcisine göndermiş olduğu telgraf, ismini kullanan kişilerin oyunlarını bozduğu gibi, hükümetin sendikaların iç ilişkileri karşısındaki tavrını açıklaması bakımından da yararlı olmuştur.

Ücretler sürekli geç ödeniyordu

Ambalaj sanayii işçileri haklarını almak için 6 gündür yemek boykotunda

● Yapılan açıklamada işyerindeki işçiler üzerinde anti-demokratik baskılar uygulandığı belirtildi

DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası üyesi Pendik'te kurulu Türkiye Ambalaj Sanayii İşçilerinin ücretlerinin avanslarının ve sosyal haklarının zamanında ödenmediği ve bazı uygulamaların yerine getirilmediği gerekçesiyle 6 gün önce başlattıkları yemek boykotunun sürdürüldüğü açıklanmıştır.

Maden-İş Sendikası'nın örgütlü ve yetkili olduğu Ambalaj Sanayii Fabrikası işçileri ücretlerinin 1 yıldır sürekli olarak geç ödenmesi avansların, sosyal yardımların ödenmesinde geciktirilmelerin sürdürülmesini protesto etmek üzere 18 Şubat günü başlattıkları yemek boykotunun sürdürülmesi üzerine Türkiye Maden-İş Sendikası IV. Bölge Temsilcisi Adem Karabaş haklarını alıncaya kadar eylemin sürdürüleceğini söylemiş ve şu açıklamada bulunmuştur:

«İşyerinde uzun zamandan beri işverenin işçi üzerine uyguladığı anti-demokratik baskılar tekelci sermayenin bir kolu olan Türkiye Ambalaj Sanayii İşvereni büyük kâr alışkanlığını sürdürerek sendikanın aldığı sosyal ve ekonomik hakları vermemek, geciktirmek istedi. Bu durum karşısında Maden-İş Sendikamız sınıf ve kitle sendikacılığı ilkeleri içinde haklarını çiğnetmeyeceğini göstermiştir. İşçilerin haklarını alana kadar sürdürecekleri eylemin başarılı sonuçlanacağına inancım tamdır.»

S.S.K'dan atılan işçiler:

"MC gider bu iş biter diyorduk; MC gitti ama bu iş hâlâ bitmedi„

● Tüm Has-İş Sendikası S.S.K. işçilerine uygulanan haksızlıkların biran önce giderilmesini istedi

İSTANBUL (İSTA)

Sosyal Sigortalar Kurumu İşyerlerinden 1975 yılında işçi-memur ayrımı nedeniyle direnişe geçtikleri için çıkarılan işçiler, üyesi oldukları Tüm Has-İş Sendikası'nın Genel Merkezinde yaptıkları Basın Toplantısında işten çıkarmaların kendilerini yıldıramadığını açıklamışlardır.

Sosyal Sigortalar Kurumu İşyerlerinden çıkarılan Tüm Has-İş Sendikasına üye işçiler adına basın toplantısı düzenleyen Lütfü Ergenç, işçilik onurları için mücadele ederken işten çıkarıldıklarını, MC döneminde yapılmış bu haksızlığı gidereceğini söyleyenlerin haksızlığı gidermeleri gerektiğini belirtmiş «MC gider bu iş biter diyorduk, MC gitti ama bu iş hâlâ bitmedi» demiştir.

Lütfü Ergenç, güvenoyu almayan Ecevit Hükümeti döneminde işe dönmeleri için alınmış kararı hatırlatmış, hükümetin çekilmesiyle bu durumun uygulanmadığını, yeni Ecevit Hükümeti döneminde de bu konuda bir gelişmenin olmadığını söylemiştir. SSK işçilerinin haksızlığın giderilmesi için eylemlerini ve mücadelesini sürdüreceğinin açıklandığı basın toplantısında ilgili devlet kurumlarıyla ilişkiler kurulması için bir heyet kurulduğu belirtilmiştir.

Bilindiği gibi 1975 yılında işçi-memur ayrımı sorunuyla ilgili olarak başlatılan SSK direnişi sırasında 1400 işçinin iş akti feshedilmişti. İstanbulda 5 Hastanede çeşitli sürelerde süren direnişlerde bir çok işçinin iş akitleri feshedilmiş yerine MHP'li militanlar doldurulmak istenmişti. Ancak daha sonraları işten atılan işçilerin işe alınması konusu yeni hükümet tarafından da bugüne kadar ele alınmamıştır.

İtalya ve Romanya'dan küçük partiler halinde gübre alındığı açıklandı

● Romanya'dan anlaşma dışı olarak ayda 30 bin ton gübre alınacak

ANKARA, (ANKA)

Türkiye'nin ilkbahar gübre gereksiniminin karşılanabilmesi amacıyla İtalya ve Romanya'dan küçük partiler halinde alım yapma olanaklarının bulunduğu bildirilmektedir.

İtalya ve Romanya'dan yapılacak alımların Mart ve Nisan aylarında 100 bin ton dolayında olacağı ve böylece 400 bin tonun üzerinde bulunduğu hesaplanan ilkbahar açığının dörtte birinin kapatılabileceği kaydedilmektedir.

Gübre konusunda Devlet Bakanı Hikmet Çetin'e bağlı gübre komisyonu, Ticaret Bakanlığı ve Zirai Donatım Kurumu yetkilileriyle görüşmeler yapan bir İtalyan Heyeti Mart ve Nisan aylarında Türkiye'ye 45 bin ton gübre verebileceklerini açıklamışlardır. İtalyan Heyeti ile yapılan görüşmelerde 150 bin tonluk bir alım üzerinde durulmuş, ancak gerek ödeme koşullarındaki uyuşmazlık gerekse yükleme ve boşaltma işlemlerine ilişkin darboğazları, 45 bin tonun üzerine çıkılmasını önlemiştir.

İtalya'nın yanısıra Romanya'da gübre konusunda yeni bir olanak sağlamıştır.

Öte yandan, Türkiye'nin ihtiyacının üçte birini karşılayacak kapasitedeki yerli gübre üretiminin yeniden başlatılması için girişimler sürdürülmektedir. Bu amaçla, Akdeniz gübre'nin durmasına neden olan borçlar Kuveyt'e ödenmiştir. Ayrıca yerli fabrikaların hammadde ihtiyaçlarının karşılanması için de girişimler sürdürülmektedir.

Demir-çelik ürünlerinde fiyat patlaması bekleniyor

● Özel kesimin kabul kredisi yoluyla demir ithalinin yasaklanması piyasada darlığa yol açacak girişim olarak niteleniyor

ANKARA, (ANKA)

Demir-Çelik ürünlerinde önümüzdeki günlerde fiyat patlaması beklendiği öne sürülmektedir. Demir-Çelik piyasasıyla yakından ilgili çevreler özel kesimin kabul kredisi yoluyla demir ithal etme olanağının kaldırılmasının piyasada darlık yaratacağını ve karaborsanın körükleneceğini savunmaktadırlar.

İlgili çevreler, özel kesimin kabul kredisi yoluyla demir-çelik ürünleri ithalinin yasaklanmasına karşın, belirli bir alternatifin getirilmediğini kaydetmekte ve günümüzün koşullarında akreditif yada mal mukabili olarak demir-çelik ürünü ithalatı yapılmasının mümkün olmadığını belirtmişlerdir. İthalatın kamu kesimi eliyle yapılmasının ise bağlılık ile satış ve pazarlama olanaklarının sınırlılığı nedeniyle tam bir çözüm getiremeyeceği öne sürülmektedir. Bu arada, Karabük ve Ereğli Demir-Çelik İşletmelerinin, finansman bakımından aracı niteliği ağır basan tüccarlara bağlı bulunduğu bildirilerek özellikle yuvarlak mamullerde piyasaya bu tüccarlar eliyle açılmanın ileri düzeyde bir karaborsa nedeni olacağı vurgulanmaktadır.

Yeni dövize çevrilebilir mevduat girişleri başladı

DÇM konusunda kur garantisinin 1 Mart'ta kaldırılacağının açıklanması girişlere yol açtı

ANKARA, (ANKA)

Dövize çevrilebilir mevduat için tanınan kur garantisini 1 Mart tarihinde kaldırılacağının açıklanması, yeni DÇM girişlerine yolaçmıştır.

Çeşitli yabancı ülke bankalarından Türkiye'de bulunan yabancı bankalar Türk yetkilileri ile görüşmeler yapmaktadırlar. Bu görüşmeler sırasında, Türkiye'nin kur garantisinin 1 Mart'ta kaldırılması konusu üzerinde durulmaktadır. Dövize çevrilebilir mevduat kabul eden bankalara yapılan başvurulardan yaklaşık 30 milyon dolaylarında yeni DÇM girişi sağlanacağı anlaşılmıştır. Maliye Bakanlığı, yayımladığı bir tebliğ ile 1 Mart tarihinden sonra gelecek dövize çevrilebilir mevduata kur garantisi uygulanmayacağını ilan etmiştir. Maliye Bakanlığının bu kararı 1 Mart tarihine kadar geçen süre içinde açıklanmasını öngörmektedir.

Maliye Bakanlığı yetkilileri, son kararın açıklanış tarihi ile uygulama tarihi arasındaki belirli bir sürenin konmasından amacın, kısa dönem içindeki DÇM girişini hızlandırmak olduğunu belirtmişlerdir. 1977 yılında da 1 Mart tarihinde dövize çevrilebilir mevduata vade koşulu getirilmiş ancak uygulamaya 1 Nisan tarihinde geçilmiştir.

1977 yılında alınan kararın açıklanması ile yürürlüğe girmesi arasında geçen 30 günlük süre içinde 136,3 milyon dolarlık net dövize çevrilebilir mevduat girişi olmuştur. Ancak o tarihlerde Maliye Bakanlığı tebliği resmen açıklamadan önce ilgili bankalara durum hakkında bilgi verilmiş, böylece Şubat ayı içinde de dövize çevrilebilir mevduat girişinin yüksek düzeyde olması sağlanmıştır. 1977 yılı Şubat ayında da 138,6 milyon dolarlık net dövize çevrilebilir mevduat girisi sağlanmıstır.

İlan

Bakırköy Asliye 1. Hukuk Mahkemesi Hâkimliğinden

Dosya No: 1977-169

Davacı Feride Açıkgöz vekili tarafından Nazmi Açıkgöz aleyhine açılan boşanma davasında:

Davacı vekili dava arzuhalinde şiddetli geçimsizlik sebebiyle boşanma kararı verilmesi isteminde bulunmuş ve, Bakırköy Bağcılar Caddesi, Günaydın Sokak No: 204 parseller adresinde Davalı Nazmi Açıkgöz'e çıkan davetiye tebliğsiz gelmiş ve yaptırılan zabıta tahkikatı da akim kalmış ve ilânen tebliğ olunan davetiyeye rağmen duruşma için tayin edilen 17.2.1978 günü duruşmaya gelmemiş duruşma 7.4.1978 günü saat 11.55'e talik edilmiştir.

Bu itibarla Davalı Nazmi Açıkgöz duruşma için tayin edilen bu 7.4.1978 günü saat 11.55 de bizzat gelip kendisini temsil etmez ve bir vekil de tayin etmezse bu davanın HUMK. 398 ve müteakip maddelerince gıyabında devamına karar verilip bitirileceği yolunda gıyap kararının davalıya tebliği makamına kaim olmak üzere ilânen tebliğ olunur. 21.2.1978.

(Basın — 1330 — 229)

İstanbul Garnizon Komutanlığı 1 nci Ordu İnşaat Emlak Başkanlığından

Aşağıda niteliği yazılı arazi TUZLA Piyade Okulu Eğitim ve tatbikat alanı ihtiyacı için İSTANBUL Valiliği İl İdare Kurulundan alınan UMUMİ MENFAAT KARARlarına istinaden hazine namına kamulaştırılmıştır. Önceki yapılan ilanlar sonucu ilgililerce yapılan başvurular yeterli olmadığından anılan kanun gereğince yeniden ilanı uygun görülmüştür.

Kamulaştırma karşılığına ait her türlü uyuşmazlıklarda husumetin Milli Savunma Bakanlığına tevcihi icap eder. İş bu tebligat İstimlak Kanununun 13. maddesi gereğince muhataba ilanen duyurulur.

İLİ: İSTANBUL
İLÇESİ: KARTAL
MEVKİİ: AYDINLI KÖYÜ VE UMURDERE
UMUMİ MENFAAT KARARI VE TARİH NO:SU: 8 ARALIK 1976 gün ve 1976/427

Pafta No.	Parsel No.	Mevkii	Miktarı	Takdiri Kıymet	Kamulaştırma Bedeli	Maliki
13	782	Aydınlı Köyü	16650 M2.	666.000.-	666.000.-	Şeref Elmas ve 46 Hissedar.

(Basın: 12003 — 218)

Politika

SAHİBİ
Politika Basım–Yayın A.Ş adına
Kemal TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü: Aydın ENGİN
Müessese Müdürü: Haluk YETİŞ

Yazıişleri Müdürü: Aydın ŞENESEN
Teknik Yönetmen: Yavuz KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (Süleyman COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın AŞ. IBM ve Lynotip Tesisleri
BASKI: İstanbul Matbaası Tesisleri
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A. Ş.

Abone koşulları
Yurt içi Yıllık 750 TL– 6 aylık 400 TL– 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL– 6 aylık 500 TL– 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200-TL
İstanbul Baskısı 100-Tl Yayın İlanları 50-TL

Sayı: — Yıl: 5

ECEVİT

(Baştarafı 1. Sayfada)

Ecevit, Ortadoğu'da barışın sağlanmasının tek çözüm yolunun da Filistin topraklarındaki İsrail işgalinin sona ermesinde olduğunu ifade ederek, **«Filistin Kurtuluş Örgütüyle ilişkilerimizi resmileştirmeye hazırız»** şeklinde konuşmuştur.

Libya Arap Sosyalist Cemahiriyesi Genel Halk Kongresi Genel Sekreterliği üyesi **Abdüsselam Callud** onuruna verdiği yemekte bir konuşma yapan Başbakan **Ecevit** dış politika sorunlarına da değinerek şöyle demiştir:

«Afrika'da ırk ayırımına ve değişik görüntüler altında sürdürülen sömürüye karşı olan tutumumuz yalnız siyasal görüşlerimizden değil, aynı zamanda insanlık anlayışımızdan kaynaklanmaktadır. Bölgemizde ve tümüyle Akdeniz'de barışın ve adaletin sağlam temellere dayanması, özellikle Ortadoğu'nun uzun yıllardır süregelen ağır ıstıraplardan ve haksızlıklardan kurtulabilmesi ve kendi sorunlarını kendi çözer duruma gelebilmesi, Türkiye'nin başta gelen isteklerindendir.

Kıbrıs konusunda Libya Arap Sosyalist Cemahiriyesinin başta sayın Kaddafi olmak üzere öteden beri gösterdiği yapıcı anlayış ve sağladığı destek, Türk ulusunun ve Kıbrıs Türklerinin gözünde Libya Cemahiriyesinin dostluğuna değerli bir kanıttır.»

CALLUD'UN KONUŞMASI

Libya Arap Sosyalist Cemahiriyesi Genel Halk Kongresi Genel Sekreterliği üyesi **Abdüsselam Callud**'un yemekte yaptığı konuşmada Yahudilere düşman olmadıklarını, Araplarla Yahudilerin Filistin savaşından önce birarada yaşadıklarını bildirmiş **«İsrail ile davamız bir barış davası değildir. Bu dava bir toprağın işgali ve bir halkın kendi topraklarından kovulması davasıdır»** demiştir.

Abdüsselam Callud Türkiye ve Libya ilişkilerine değinmiş ve **«Türk halkı ile işbirliğine hiç bir koşul ileri sürmeden hazırız. Zira Türk halkının güçlü olması bizim güçlü olmamız demektir»** şeklinde konuşmuştur. **Callud** Kıbrıs konusunda tutumlarının açık olduğunu ve toplumların eşit yaşamaları gerektiğini kaydederek şunları söylemiştir:

«İsrail devleti denen şey, bir demagoji mahsulü olup emperyalizm tarafından İkinci Dünya Savaşından sonra yaratılmıştır. Tıpkı Afrika'da Rodezya'da olduğu gibi. Barıştan söz ettiğimiz zaman bunun adalete ve halkların kendi kaderlerini kendilerinin tayin etme esasına dayanması gerekir. Gelecek, halkların lehine, hürriyetin lehine olup, hürriyet düşmanlarının aleyhine olacaktır. Ne Hitler ne de Mussolini kalabilmiştir. Rodezya'daki ırkçılık da devam etmeyecektir. Siyonizm de bunların bir veçhesidir. Bu demek değildir ki biz Yahudilere karşıyız. Fakat savaşımız Filistin içindir. Filistin savaşından önce Araplarla Yahudiler birarada yaşamışlardır.

Sayın dostum Ecevit'i ilk defa Afrika konusuna değindiği için alkışlamak isterim. Bu da Türk halkının duyarlığını göstermektedir.

Türkiye'nin ihracat gücü üçüncü dünyanın kendisini desteklemesine dayanır. Yeni bir ekonomik düzenin kurulmasına gelince zengin ülkelere karşı tek çözüm yolu budur. Kanımca emperyalist devletlerin artık rollerinin sona erdiğini bilmeleri gerekir.»

TÜRK-LİBYA RESMİ GÖRÜŞMELERİ

Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi ile Türkiye arasında resmi görüşmeler dün sabah saat 11'de başlamıştır.

Başbakanlıkta yapılan görüşmelere Türkiye adına Başbakan Bülent Ecevit, Devlet Bakanı Hikmet Çetin, Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu, Dışişleri Bakanı Gündüz Okçün ve Dışişleri Bakanlığı yetkilileri katılmışlardır. Toplantıya Denizcilik Bankası Genel Müdürü Nezihi Neyzi'de katılmıştır.

Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Başbakan Abdüsselam Callud ve Libya heyetiyle yapılan resmi görüşmelere saat 14'e doğru ara verileceği ve ortak açıklama yapılacağı bildirilmiştir.

SOVYETLER BİRLİĞİ HEYETİ DENİZ HUKUKU KONUSUNDA GÖRÜŞMELERE BAŞLADI

Deniz hukuku konusunda Türk uzmanlarla görüşmek üzere önceki gün Ankara'ya gelen Sovyetler Birliği heyeti temaslarına başlamıştır. Üç kişiden oluşan Sovyetler Birliği heyetinin Birleşmiş Milletler Üçüncü Deniz Hukuku Konferansının yedinci döneminin gündeminde yer alan konular üzerinde Türk uzmanlarla görüş alış verişinde bulunacağı bildirilmiştir.

Bilindiği gibi Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Konferansının bundan önceki dönemlerine katılan Türk ve Sovyet heyetleri daha önce de konferans çevresi içinde görüş alış verişinde bulunmuşlardır.

Birleşmiş Milletler Üçüncü Deniz Hukuku Konferansının yedinci dönem çalışmalarının İsviçre'nin Cenevre kentinde başlayacağı bildirilmiş Sovyetler Birliği heyetinin Ankara'daki temaslarının yarın da devam edeceği belirtilmiştir.

TÜRKİYE-BULGARİSTAN GÖRÜŞMELERİ

Türkiye ile Bulgaristan arasında 1978-1979 yıllarını kapsayacak bir bilimsel ve kültürel mübadele programının bugün imzalanacağı bildirilmiştir.

Türkiye ve Bulgaristan heyetleri arasında kültürel ilişkilerin geliştirilmesi için alınacak önlemler ve 1978-1979 yılları arasında düzenlenecek sergilerle sanatçı ve bilim adamı değişimini esas alan görüşmeler dün de devam etmiştir.

Türkiye ve Bulgaristan heyeti arasında sürdürülen görüşmelerin bugün sona ermesi beklenmektedir.

ÇELİK-İŞ

(Baştarafı 1. Sayfada)

mesi nedeniyle erteleme kararının alındığı belirtilmiştir. Karar, Hatay Valiliğince irade beyanına katılacak sendikalara iletilmiştir.

İsdemir'de yapılacak irade beyanına katılacak sendikalardan biri olan ve «işçi düşmanı» olarak belirtilen Çelik-İş Sendikasının, irade beyanının ertelenmesini gerekçe göstererek dün bir gövde gösterisi yapmaya yeltendiği bildirilmiştir. İSTA muhabirinin edindiği bilgilere göre, Çelik-İş Sendikası İsdemir işçisi nezdinde yok olan itibar ya da etkisini kazanabilmek için bu eylemi düzenlemiştir. Bilindiği gibi Çelik-İş Sendikası İsdemir Şube Başkanı, önceki gün yaptığı konuşmada, irade beyanını kazanmasına muhakkak gözü ile bakılan DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikasına **«kan dökme pahasına yetki vermeyeceklerini»** açıklamıştı.

İrade beyanının ertelenmesi üzerine gövde gösterisine yeltenen Çelik-İş Sendikasının bu tutumu üzerine bir açıklamada bulunan Maden-İş Sendikası 18. Bölge Temsilciliği, şunları belirtmiştir:

«İşyerinde her türlü sendikal faaliyet yasaklanmasına rağmen Çelik-İş yöneticileri işverenin müdahalesine uğramadan alınan bu kararı duymazlıktan gelmişler ve 23 Şubat Perşembe günü bir gövde gösterisinde bulunmaya yeltenmişlerdir. 18.000'i aşkın işçinin çalıştığı İsdemir'de ancak 300 kişi toplayabilen Çelik-İş, irade beyanının ertelenmesini protesto ediyorlarmışçasına bir tutum içine girmişlerdir. 300 kişiyi aşmayan topluluğa bir konuşma yapan Çelik-İş Şube Başkanı Ali Ulukanlıgil, her zamanki gibi kurusıkı tehditlerle gözdağı vermeye çalışmıştır. İsdemir'de yetki alamayacaklarını ve işçilerden tecrit olduklarını bir kez daha gösteren bu eylemlerine kısa sürede son vermek durumunda kalmış ve dağılmışlardır. Çelik-İş Sendikası tarafından uygulanan bu eylem Çelik-İş'in son barutlarını kullanmasıdır. Bu durum Çelik-İş'in sonunu gördüğünü gösteren ve işçiler tarafından ilgi görmeyen bir harekettir.»

Maden-İş Sendikası 18. Bölge Temsilciliği tarafından yapılan açıklamada, gösterinin dağılması için Valilikçe verilen emre rağmen Dörtyol Kaymakamının gösteriyi dağıtma konusunda gerekli uyarıda bulunmaya yanaşmadığı belirtilmekte ve gerekli yasal girişimin yapılması istenmektedir.

DIŞA BAĞIMLI

(Baştarafı 1. Sayfada)

su araştırmanın kapsamı itibariyle «temsil» özelliğinin büyük olduğu belirtilmektedir.

İSO uzmanı **Mehmet Memik** tarafından sanayicilere gönderilen anket cevapları göz önüne alınarak yapılan araştırma, bir bakıma dışa bağımlı sanayinin Türkiye'ye neye mal olduğunun bir göstergesi olmuştur. Araştırmada 1977 yılı içinde döviz sıkıntısı nedeniyle ithalât yapamayan dışa bağımlı bir cok kuruluşun üretimlerini sürdüremedikleri söz konusu firmaların ancak yüzde 54'lük bir kapasite ile çalışmak zorunda kaldıkları, aynı dönemde, aynı nedenlerden ötürü toplum sanayi üretimin ise yüzde 35 oranında gerilediği belirtilmiştir. Ankette yer alan sorulara verilen cevaplar döviz sıkıntısından en çok yakınan kuruluşların otomotiv montaj firmaları olduğunu ortaya koymuş, bu sonuç en büyük dışa bağımlılığın otomotiv sanayiinde olduğu gerçeğini bir kez daha doğrulamıştır. Araştırmaya katılan firmaların döviz sıkıntısından sonra en çok yakındıkları konu ise Enerji sıkıntıları, iç piyasada hammadde darlığı ve iş finansman güçlüğü olmuştur.

Aynı araştırmanın öneriler bölümünde sorunların atlatılabilmesi için IMF ile ilişkiler sıklaştırılması, yabancı bankalar dan kredi sağlanması ve dış borçların taksitlerinin ödenmesinin ertelenmesi gelmiştir.

CHP' LİLER

(Baştarafı 1. Sayfada)

Bütçesi'nin reddinden sonra, konunun Başkanlık divanına götürülmesi ve yeniden görüşülmesi eğiliminin ağır bastığı bildirilmektedir.

Millet Meclisi'nin dün saat 10'da başlayan birleşiminde, Bayındırlık Bakanlığı ile Karayolları Genel Müdürlüğü 1978 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarıları ele alınmıştır.

Başbakan Bülent Ecevit dahil hemen hemen bütün Bakanlar Kurulu üyeleri ve CHP'li milletvekillerinin katıldıkları dünkü birleşim açılınca, TBMM Bütçe Karma Komisyonu Başkanı Tekirdağ CHP Milletvekili Yılmaz Alpaslan, Kültür Bakanlığı Bütçesi'nin dünkü görüşmeleri ile ilgili olarak «zapt-ı sabık» hakkında söz almak istemiştir.

Ancak, birleşimi yöneten başkanvekillerinden Ordu CHP Milletvekili Memduh Ekşi, içtüzük uyarınca Alpaslan'ın «zapt-ı sabık» hakkında konuşamıyacağını, dilerse, Kültür Bakanlığı Bütçesi'nin oylaması konusunda kendisine söz verebileceğini söylemiştir.

BAŞKAN EKŞİ'NİN AÇIKLAMASI

TBMM Bütçe Karma Komisyonu Alpaslan'ın bu konuda herhangi bir istemde bulunmaması üzerine Başkan Ekşi, Kültür Bakanlığı Bütçesi ile ilgili olarak şöyle demiştir:

«— Kültür Bakanlığı Bütçesi ile ilgili durumu Başkanlık Divanı'na götüreceğim. Gerekirse, Kültür Bakanlığı Bütçesi'nin görüşülmesi tamamlanacaktır.»

TÜS-DER

(Baştarafı 1. Sayfada)

Derneği (TÜS-DER) Adana Şube Başkanı **Atilla Kaya**, Anayasanın [illegible] **maddesi ve sağlık hizmetlerinin sosyalizasyonu ile ilgili 224 sayılı yasanın hayata geçirilmesi için yapılan çalışmaları destekleyeceklerini belirtmiş, «TÜS-DER, tüm sağlık hizmetlerinin ücretsiz olmasını ve ilaç şirketlerinin devletleştirilmesini halka dönük çalışma ve hizmetin temeli sayar»** demiştir.

Alt yapı tesislerinin olmaması, koruyucu sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılamaması nedeniyle başta sıtma olmak üzere bir çok bulaşıcı hastalıkların yaygınlaştığını, MC dönemlerinde yapılan atamalar ile sağlık kuruluşlarında huzurlu bir çalışma ortamının kalmadığını da belirten TÜS-DER Adana Şube Başkanı **Atilla Kaya**, açıklamasında özetle şu görüşlere yer vermiştir:

«Başta devlet hastanesi olmak üzere halka hizmet etmesi gereken sağlık kurum ve kuruluşlarının yasalardaki boşluklar nedeniyle kuruma müracaat eden kişinin hastanede sağlam, muayenehanede hasta sayılması, vatandaşın turnikeye sokulması, hastanede özel hastaların ameliyat edilmesi, döner sermaye ve yardım derneğine zorla para kesilerek hastayı katmerli bir şekilde soymaya yönelik çalışması devlete bağlı sağlık kuruluşlarının saygınlığını azaltmaktadır.»

TÜS-DER Adana Şube Başkanı **Kaya** sağlık personelinin bu konudaki önerilerini şu şekilde belirlemiştir:

«Tüm çalışanlara grevli toplusözleşmeli, sendika kurma hakkı tanınmalı, sağlık hizmetleri ücretsiz olarak yapılmalı, ilaç şirketleri devletleştirilmeli, sağlık hizmetleri sosyalleştirilmeli, eşit işe eşit ücret uygulanmalı, her sağlık kuruluşuna ve genelde her işyerine bir kreş açılmalı ve tam gün çalışma yasası Genel Merkezimizce önerilen şekilde çıkarılmalı.»

İKD

(Baştarafı 1. Sayfada)

belediye çalışanlarının katılması istenmiştir.

Açılacak kreşten tüm belediye çalışanlarının yararlanmasını sağlamak amacıyla EGO ve ASU Genel Müdürlüklerinin Ankara Belediyesi ile işbirliği yapılması gerektiği belirtilen açıklamada, Ankara Belediye Başkanı Ali Dinçer'in İKD yetkilileriyle görüşmesinden sonra belediye bütçesine 2,5 milyon liralık bir ödenek konulduğu bildirilmiş özetle şu görüşlere yer verilmiştir:

«Kartal Belediyesi ve İKD'nin ortak çalışmalarıyla açılan kreşin verilerinden yararlanılarak Belediye Başkanı Ali Dinçer'le görüşülmüş, Ankara Belediyesinin de bütçesine 2,5 milyon lira kreş ödeneği ayırdığı öğrenilmiştir.

EGO ve ASU'nun bütçelerinin belediye bütçesinden ayrı olması bu işyerinde çalışan kadınlarımızın bu olanaktan yararlanmasını engellemektedir. Kreş, EGO ve ASU'da çalışan kadınlarımızın da ertelenemez bir sorunudur. Bu konuda yapılan çalışmalara tüm belediye çalışanları olarak EGO-ASU ayrımı yapmadan kadın erkek katılmalı ve aktif olarak desteklemeliyiz.»

NATO

(Baştarafı 1. Sayfada)

Fabrikaları çıkış kapısına vardığında, burada devriye jandarma ekibini görünce süratini arttırmış ve kaçmaya başlamıştır. Durumdan şüphelenen jandarmalar yaptıkları takip sonucu NATO tesisleri yakınında, sapmış olduğu köy yolunda, kamyonu durdurmuşlardır.

Kamyonda bulunan 10 kaçakçı, jandarmalar tarafından ele geçirilmişlerdir. Kaçak mal yüklü kamyon ile 10 kaçakçı İskenderun'a getirilerek adliyeye teslim edilmişlerdir.

DENKTAŞ

(Baştarafı 1. Sayfada)

muameleye yada yeni bir izne ihtiyaç bulunmadığını söylemiştir.

Gazetecilerin sorularını yanıtlayan **Denktaş**, Mısır'ın Kuzey Kıbrıs'da büyükelçilik açmak istemesi halinde KTFD'nin tutumunun ne olacağını sorması üzerine şu yanıtı vermiştir:

«1960'da iki toplumun rızasıyla Kıbrıs'da açılan sefaretler her iki bölgeye ve dolayısıyla tüm Kıbrıs'a akredite sayılmaktadır. Böylelikle, Kıbrıs'ın güneyinde kalmak istemeyen sefaret mensupları, kuzeye yerleşebilirler. Bu yeni bir izin yada muamele gerektirmez.»

Daha sonraki açıklamalarında **Denktaş, Kipriyanu**'yu gerici **Sedat** rejiminin ağzıyla suçlamış ve **Kipriyanu'nun** tüm Kıbrıs'a yönelik kararlar alamayacağını belirtmiştir.

Politik gözlemciler, **Denktaş**'ın işine geldiği zaman Kıbrıs'ı bir bütün olarak gördüğünü, Kuzey ve Güney Kıbrıs'tan bahsettiğini, işine geldiği zaman da ayrı ayrı bölgelerin bulunduğunu ileri sürdüğüne dikkat çekmişlerdir. Bazı gözlemciler ise, KTFD Başkanının gerici **Enver Sedat** rejiminin ağzıyla konuşmasının, Kıbrıs konusunda uluslararası desteği yitirme anlamına geldiğini ifade etmişlerdir.

KTFD Başkanının Mısır ağzıyla konuşması, Türkiye'nin bir süre önce Cumhurbaşkanı **Fahri Korutürk** tarafından açıklanan Ortadoğu görüşüyle çelişik bir tutum içerisine girdiği biçiminde yorumlanmaktadır. **Fahri Korutürk** açıklamasında, Türkiye'nin Filistin halkının tüm yasal haklarını, bu arada kendi geleceğini belirleme ve devlet kurma hakkını desteklediğini açıklamıştı. Denktaş'ın Mısır'ı desteklemesi ise, KTFD yöneticilerinin, Filistin halkının zararına Mısır lehine ilişkilere girme isteği olrak nitelendirilmektedir.

MAOCULAR BİR

(Baştarafı 1. Sayfada)

duğu hastanede ölmüştür.

Bu arada yurdun çeşitli yerlerinde patlamalar dün de devam etmiş, İstanbul da iki, Ankara'da iki ve Antalya'da da bir yere patlayıcı madde atılmıştır.

MAOCULAR BİR İGD ÜYESİNİ DAHA KURŞUNLADI

Gerici ders kitaplarının yürürlükten kaldırılması için İlerici Liseliler Derneği nin açtığı kampanyaya Ankara'nın Seyranbağları semtinde imza toplayan İlerici Gençler Derneği (İGD) üyeleri maocuların saldırısına uğramış **Gazi Zorlu** tabançayla kurşunlanarak üç yerinden yaralanmıştır. Sosyal Sigortalar Kurumu hastanesinde ameliyata alınan **Zorlu'nun** karın boşluğuna saplanan kurşunun çıkartıldığını belirten hastane yetkilileri sağlık durumunun iyi olduğunu söylemişlerdir.

Mahalleleri dolaşarak imza toplayan liseli gençler, maocuların engelleme çalışması üzerine karşı koymuşlardır. Silahla ateş eden maocuları kovalayan liseli gençler daha sonra Seyran bölgesinde bir yürüyüş düzenlemişler **«kahrolsun faşistler, maocu faşistler», «yaşasın İGD yaşasın İLD»** gibi sloganlar atmışlardır. Bu arada yaralı **Zorlu**'yu hastaneye götüren liseli 5 kişi ifade alacaklarını söyleyen polisler tarafından 27 Mayıs Karakoluna götürülmüşler geç saatlere kadar tutulmuşlardır.

Öte yandan maocuların saldırısından sonra polis saat 18.00 sıralarında İGD'nin Selanik caddesindeki Yenişehir Şube binasında arama yapmıştır. Polisler binada yaptıkları aramada herhangi bir suç unsuru bulamamışlar ancak aralarında **Mehmet Hatipoğlu, Tahir Albayrak ve Okay Başak** adlı üç yönetim Kurulu üyesi de olmak üzere on kişiyi gözaltına almıştır. Dernek üyelerinin kimliklerini yanlarında bulundurmadıkları gerekçesiyle gözaltına alındığını bildiren polisler daha sonra Yönetim Kurulu üyesi **Tahir Albayrak**'ın dışındakileri serbest bırakmışlardır 30-40 bin lira tutan İlerici Yurtsever Gençlik Gazetelerinin tüm eski sayıları ile MHP ve Ülkü Ocaklarının kapatılması için hazırlanan pulları da beraberinde götüren polisin dün gece **Devrimci Gençlik Dernekleri Federasyonu, Devrimci Halk Kültür Derneği ve Devrimci Memurlar Derneğinde** de arama yaptığı öğrenilmiştir. İGD Yenişehir Şubesi Başkanı **Haldun Kaçar** yaptığı açıklamada İGD'nin kapatılması için burjuvazinin saldırılarının yoğunlaştırıldığını belirtmiş maocuların saldırılarının cevapsız kalmayacağını söylemiştir.

SİTELERDE TABANCAYLA VURULAN İŞÇİ ÖLDÜ

17 Ocak 1978 günü saat 19.05'de bir doktora ait muayenehanede yaylım ateşine tutularak yaralanan **Mehmet Çakan** adlı **işçi** kaldırıldığı hastanede ölmüştür.

ANKARA'DA İKİ YERE PATLAYICI MADDE ATILDI...

Kimlikleri saptanamayan kişiler tarafından dün gece Ankara'da iki yere patlayıcı madde atılmıştır.

Emniyet yetkilileri saat 02.00 sıralarında Necatibey caddesi 116 numarada bulunan **Atilla Uslu**'ya ait Atlas Kooperatif Şirketi'ne atılan patlayıcı maddenin hasara yolaçtığını bildirmişler yaralanan ya da ölen olmadığını söylemişlerdir.

İncirli semtindeki Dadaş Kıraathanesine de saat 05.40 sıralarında patlayıcı madde atıldığını bildiren yetkililer olaylarla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü kaydetmişlerdir.

İSTANBUL'DA İKİ YERE DAHA PATLAYICI MADDE ATILDI

İstanbul'da önceki gece ve dün sabaha karşı iki yere patlayıcı madde atılmış, ancak patlamalar sonucunda ölen yada yaralanan olmamıştır.

İlk patlama saat 19.45 sıralarında Beşiktaş'ta Ihlamur Dere caddesinde bulunan Ihlamur Sarayında meydana gelmiştir. Patlama sonucunda bahçede 50 santimetre derinliğinde 1 metre çapında çukurun meydana geldiği ve sarayın camlarının kırıldığı öğrenilmiştir.

Ayrıca dün sabaha karşı saat 05.50'de Aksaray Cerrahpaşa Caddesi Katip Muhittin Sokakta bulunan **Aykut Erhan'a** ait Mühendislik Mimarlık bürosu kimlikleri tespit edilemiyen kişiler tarafından bombalı saldırıya uğramıştır. Yetkililer bombanın camdan içeriye atıldığını ve maddi hasara yol açtığını söylemişlerdir.

DUVARLARA YAZI YAZAN 19 İGD'Lİ GÖZALTINA ALINDI

Dün gece Gaziosmanpaşa'da duvarlara yazı yazarken görülen 19 İGD'li genç güvenlik kuvvetlerince gözaltına alınmıştır.

Gaziosmanpaşa'da gece yarısı duvarlara «Nötron Bombasına Hayır» sloğanını yazarken görülen 19 İGD'li genç güvenlik kuvvetleri tarafından gözaltına alınmıştır.

ANTALYA'DA BİR OTOMOBİL SATIŞ MAĞAZASINA PATLAYICI MADDE ATILDI

Antalya'da gece kimlikleri belirlenemeyen üçü erkek, biri bayan olmak üzere dört kişi **Ahmet Şevki Zaman'a** ait bir otomobil satış mağazasına patlayıcı madde atmışlardır.

HALİL TUNÇ

(Baştarafı 1. Sayfada)

da desteklediklerini, ancak bunun bir partiyi desteklemek anlamına gelmeyeceğini belirtmiş ve hükümet programını benimsediklerini söylemiştir.

Referandum uygulamasına da karşı çıkan **Tunç, «ahenkli bir işçi münasebeti, ulusal huzuru korumanın başta gelen şartıdır»** demiştir.

İçinde bulunduğumuz yılın büyük sözleşmeler yılı olduğunu belirten Tunç, önümüzdeki günlerde, şeker, Tekel, Çay-Kur, Zonguldak Maden, Petrol, Deniz, Kara, Hava, Demiryolu Taşımacılığı, Enerji ve Metal iş kolları ile bunun gibi çok sayıda işçi çalıştıran işyerlerinde yapılacak sözleşmeler konusunda Türk-İş Yönetim Kurul'unun görüşmeler yapacağını belirtmiştir.

ÖĞRETMENLER

(Baştarafı 1. Sayfada)

Hasan Gürkan, Hüseyin Uysal, Himmet Özügürlü ve Ali Kurnaz'dan oluşan komisyonun bu girişimini desteklediklerini açıklamıştır.

CHP'li parlamenterlerden İsmail Hakkı Öztorun, Nizamettin Çoban, Mustafa Gazalcı, Mustafa Şentürk, Faik Öztürk, Kemal Anadol, Ferhat Aslantaş, İsmail Ayın, Erol Saraçoğlu, İsmet Çanakçı, Rahmi Kumaş, Necati Cebe, N. Celi Yazıcıoğlu, Haydar Demirtaş, Hüseyin Erkanlı, Hüseyin Kaleli, Temel Ateş, Veli Zeren, Altan Tuna, Doğan Güneşli, Metin Tüzün, Burhan Garip Şavlı ve Abdurrahman Oğultürk tarafından yapılan açıklamada bu durumun öğretmenler arasında ayrıcalık yarattığı belirtilmiş **«bu haksız durum hem öğretmenler arasında huzursuzluk yaratarak mesleğin birliğini, bütünlüğünü bozmakta ve hem de (eşit işe eşit ücret) ilkesine ters düşmektedir»** denilmiştir.

Bilindiği gibi 1978 yılı mali bütçesi hazırlanırken Bütçe Karma Komisyonunda orta dereceli okul öğretmenlerinin ek ders ücretleri 25 liradan 60 liraya çıkarılmıştı.

İlkokul öğretmenlerinin tepkisine yol açan bu durum sonunda öğretmenlerin haftada okuttukları 20 ders saatinin üzerindeki saatler için ücret verilmesi kabul edilmişti. Ancak ilkokul öğretmenleri ile orta dereceli okulların öğretmenleri arasında ayrıcalıklı bir durum ortaya çıkmıştı.

İstanbul öğretmenlerinden oluşan komisyonun iki üyesi Ankara'ya gelerek CHP'li parlamenterleri ve yetkilileri ziyaret etmişler kendilerine destek olunmasını istiyerek bütün öğretmenlere 15 saat'in üzerinde girecekleri dersler için ücret verilmesinin zorunluluk olduğunu söylemişlerdir.

CHP'li 23 parlamenter tarafından yapılan açıklamada, öğretmenlerin yaşama ve çalışma koşullarının düzgün olmasının eğitimin temel öğelerinden biri olduğu belirtilmiş, özetle şu görüşlere yer verilmiştir:

«Eğitimin en güç kesiminde fedakârca çalışan ilkokul öğretmenleri, mesleğe girişte de orta dereceli okul öğretmenlerine göre makul ve adaletli olmayan alt derecelerden işe başlatılmaktadırlar. Eğitimin temel öğelerinden biri olan öğretmenlerin yaşama ve çalışma koşullarının düzeltilmesi için gereken önlemleri alacağına inandığımız ve güvendiğimiz yeni hükümetin ve Milli Eğitim Bakanı Sayın Necdet Uğur'un, öğretmenler arasında huzursuzluğa ve eşitsizliğe yolaçan bu haksızlıkların giderilmesi için gereken çabaları göstereceğine inanıyoruz. Yeni hükümeti bu konudaki çabalarında destekliyeceğimizi ve milletvekilleri olarak üstümüze düşen demokratik ve yasama görevlerimizi yapacağımızı tüm öğretmenlere ve kamuoyuna saygılarımızla duyururuz.»

BİRGİT

(Baştarafı 1. Sayfada)

«Muhalefet Partisi Genel Başkanının en az olayların tertipçileri kadar memnunluk duyduğu anlaşılıyor. Bu memnunluğun kanıtı AP Genel Başkanının hemen hergün verdiği demeçlerdir» demiştir.

YENİ FAİZ

(Baştarafı 1. Sayfada)

ranlarına göre, vadesiz ticari mevduata eskiden olduğu gibi yine yüzde 3 faiz uygulanacak, buna karşılık vadeli mevduatta faiz oranı yüzde 20'ye kadar çıkacaktır. Yeni düzenlemede, üç aydan altı aya kadar vadeli mevduata yüzde 6, altı aydan bir yıla kadar vadeli mevduata yüzde 9, bir yıldan iki yıla kadar vadeli mevduata yüzde 12 ve iki ile üç yıl arasındaki vadeli mevduata ise yüzde 16 faiz uygulanacaktır. Yeni faiz düzenlemesine göre, üç ile dört yıl arasında vadeli mevduat için uygulanacak faiz oranı yüzde 20 olarak belirlenirken, dört yıldan fazla vadeli mevduata uygulanacak faiz banka ile müşteri arasında saptanacaktır.

Mevduata uygulanan faiz konusundaki bir başka düzenleme de, resmi ve ticari mevduatta olmuştur. Daha önce yüzde 1 faiz ödenen resmi mevduat ile yüzde 2 faiz uygulanan ticari mevduata bundan böyle faiz uygulanamayacaktır. Ancak, sosyal Sigortalar Kurumu ile Bağ-Kur mevduatına eskiden olduğu gibi tasarruf mevduatı faizi uygulanacaktır.

KREDİ FAİZLERİ

Kredi faiz oranları da yeniden düzenlenirken, genel faiz oranı yüzde 16 olarak belirlenmiş, Merkez Bankası tarafından öncelik verilen kısa vadeli krediler için oran yüzde 13 olarak saptanmıştır. Tarımsal amaçlı krediler ile Halk Bankası'nın küçük sanayici ve esnafa açtığı kredilerdeki faiz oranı yüzde 10,5 olarak eski düzeyinde bırakılmıştır. Orta ve uzun vadeli krediler için genel faiz oranı yüzde 15 olarak saptanmış, beş yıldan fazla vadeli krediler için ise müşteri ile Banka arasında anlaşma ile oranın belirlenmesi uygun görülmüştür.

İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünden

İli	İlçesi	Mahallesi	Sokağı		Pafta No	Parsel No	Parsel Sahası (M2)	Sahibi	Takdir edilen değer
İstanbul	Bakırköy	Avcılar	Alibey	Çiftliği	4	4434	245160 m2	Salihoğlu Mehmet Yoluç	5.638.680 TL
"	"	"	"	"	5	4435	225950 m2	Salihoğlu Mehmet Yoluç	5.196.850 TL
"	"	"	"	"	4	4436	636977 m2	Mehmet oğlu Salih Yoluç	14.650.471 TL
"	"	"	"	"	6	4440	282220 m2	Arif kızı Şükriye Yoluç	7.181.500 TL
"	"	"	"	"	8	4443	429577 m2	Mehmet oğlu Salih Yoluç	10.100.271 TL
"	"	"	"	"	9	Eski:690-691 Yeni:13437	759-217-542 m2	Ahmet Dicle	3.488.120 TL

İstanbul Üniversitesinin İmar ve İskan Bakanlığınca onaylanmış olan gelişme alanı içinde bulunan yukarıda mevkii, pafta, parsel numaraları ile sahibi ve sahası, takdiri kıymet komisyonunca takdir edilen kıymeti Türk Lirası olarak yazılı olan gayrimenkullerin kamulaştırmaları yetkili kurulun kararı ile İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü lehine yapılmış olup, ihtilaf vukuunda açılacak davlar adı geçen idareye tevcih edilecektir. Ayrıca Noter aracılığı ile gayrimenkul sahiplerinin adreslerine tebligat yapılmıştır.

Basın: 0952-85

Üniversite giriş sınavları eğitim eşitsizliğinin aynasıdır!...

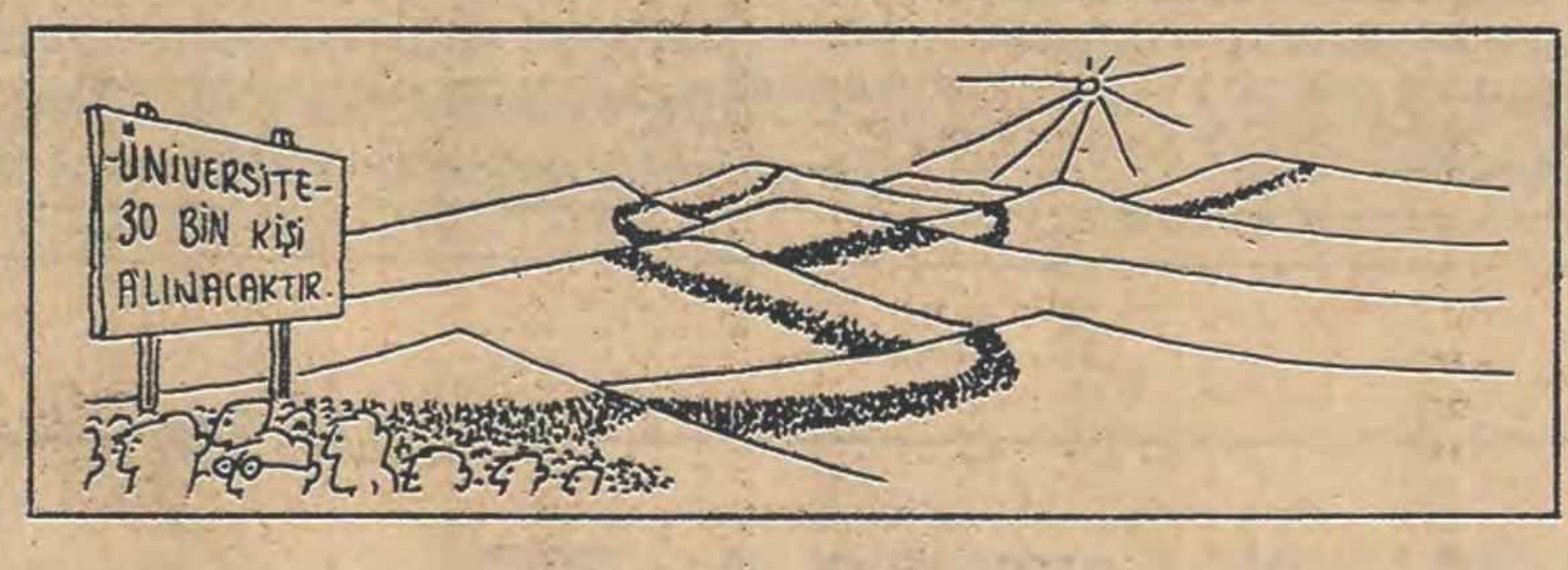

★ YÜZBİNLERCE KİŞİNİN UMUDUNU KIRAN ENGEL!

Bu yılki Üniversite Giriş Sınavına 400 binin üzerinde öğrenci katılacak. Bunların büyük bir bölümü, sadece sınavlara katılmış olacak. Yani sınava girmek için büyük zahmetlere katlanan uzun yollardan büyük umutlarla gelen, yüzlerce lira para harcayan yüzbinlerce öğrenci, Üniversiteye giremeyecek. Orta öğrenim hayatı boyunca, bir yere gireyim diye didinen, iyi bir okula girme umudunu içinde taşıyan onbinlerce öğrenci açıkta kalacak, işsizler ordusuna katılacak. Kuşkusuz, Üniversite giriş sınavlarına katılıp da hiçbir okulu kazanamayacak olan 300 binin üzerindeki öğrenci kitlesinin büyük bir bölümünü işçi-emekçi, dar gelirli ailelerin çocukları oluşturacak.

★ SINAVA GİRİŞ MASRAFLARI EMEKÇİ ÇOCUKLARIN BELİNİ BÜKÜYOR!

300 bin öğrencinin hiçbir okula giremeyeceğinin daha şimdiden açıkça belli olmasına karşın, bir yere girme, yüksek öğrenim görme umudunu taşıyan binlerce öğrenci yine de sınavlara katılacak. Bunun için de avuç dolusu para harcayacak. Her yıl artırılan sınav harç parası, emekçi aile çocuklarının belini bükmete. Yol ücretlerinin ateş pahası olması da işin cabası...

Her yıl önemli bir artış kaydeden sınav giriş masrafları; emekci çocuklar için olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Sınavın içinde barındırdığı eşitsizlikler böylece bir kat daha artmaktadır. Birçok dar gelirli öğrenci, maddi olanaksızlık yüzünden sınava katılma olanağını elde edememektedir. Oysa zengin ailelerin çocukları için böyle bir sorun yoktur.

★ ÜNİVERSİYETE GİRİŞ SINAVI ÇARPIK EĞİTİM SİSTEMİNİN BİR PARÇASIDIR!

Bugünkü Üniversite Giriş Sınavı, sayılamayacak kadar çok olan «Eğitim Eşitsizlikleri» ve «Bölgesel Dengesizlik»ler temeli üzerinde yapılmaktadır. Bu da birçok haksızlıklar doğurmaktadır. Hakkâri'de okuyan bir öğrenci ile Kolej'de okuyan bir öğrenci aynı koşullarla sınava katılmaktadır. Oysa bu iki okulda eğitim olanaklarının aynı olmadığı açıktır. Bu okullardaki öğrencilerin bilgi düzeylerinin, yetişme olanaklarının çok farklı olacağını söylemeye gerek bile yoktur.

Bu yüzden sınav, özellikle emekçi, yoksul çocuklarını eleyen bir özelliğe sahiptir. Sınav biçiminin böyle olması ve birçok haksızlıklar doğurması, gerici eğitim politikasına, ülkemizin geri kalmışlığına sıkı sıkıya bağlıdır. Yüzbinlerce öğrencinin Üniversite kapılarında yığılmasını önlemenin, eşitsizliğe, haksızlığa meydan vermeyen bir sınav biçimi uygulamanın yolu; birtakım teknik düzenlemeler yapmaktan değil, gerici, emperyalizme bağımlı eğitim sistemimizin kökten değiştirilmesinden geçer. Demokratik, adaletli çözüm, ülkemizde ulusal demokratik, halktan yana eğitim sistemini yerleştirmektir.

Üniversiteye giriş sınavları konusunda İlerici Liseliler Derneği Genel Başkanı ile bir konuşma

İLD Genel Başkanı
Ahmet Özbek

"Açıkta kalma kâbusu,, ancak fırsat eşitliği ile ortadan kalkar...

POLİTİKA — Liseli öğrenciler Üniversiteye Giriş Sınavlarına hazırlanıyorlar. Örgütünüz İLD bu sınavları nasıl değerlendiriyor? Sizce bu sınavlar fırsat eşitliği» ilkesine uygun mu?

Ahmet Özbek — (İLD Genel Başkanı) — İçinde bulunduğumuz günler, lise son sınıfta okuyan ya da mezun olup açıkta kalan arkadaşlarımızın yaklaşan «eleme sınavlarına» hazırlandığı günler. Biz hayalperest değiliz. Tüm lise mezunlarının üniversiteye alınmasını, bugünden yarına gerçekleşecek birşey olarak düşlemiyoruz. Ancak şurası da bir gerçek ki, bu sınavların, Üniversiteye Giriş Sınavlarının adil olduğunu kimse iddia edemez. Bu eleme, bireylerin düşünsel yeteneklerinden çok, maddi, mali ve sosyal konumlarına göre olmaktadır. İstanbul'un ya da herhangi bir büyük kentimizin bir özel lisesi'nde okuyan, filanca Holding sahibinin çocuğu ile Anadolu'nun ücra bir köşesinde, ya da büyük kentlerimizin emekçi semtlerinde 100'e yakın öğrencinin doluştuğu, soğuk, laboratuvarsız, öğretmensiz okullarından birinde okuyan bir öğrenciyi ele alalım. Bunlardan birisi her türlü beslenme, giyim, dinlenme, eğlence olanaklarına, «Büyük» dershanelere kaydolmaya, ya da çoğunlukla yetkin «özel» hocalar tutma olanaklarına sahipken, diğer öğrenci bütün bunlardan mahrum, eğitim, aile, çevre vb. sorunların içine batmıştır. Bu iki öğrenciye siz nasıl aynı soruları yöneltip, aynı düzeyi bekleyebilir siniz? Suç kimdedir? Öğrencide mi? Ailesinde mi? Değil tabi. Sorunun özü sosyo-ekonomik koşullardır. Düzenin kendisidir. Mevcut eğitim sistemi, okul öncesinden yüksek öğrenimin son basamaklarına kadar halka karşı örgütlenmiştir. Sorunun özü budur.

Politika — Üniversiteye Giriş'te fırsat eşitliğinin sağlanabilmesi için öncelikle neler yapılabilir? Önerilerinizi sıralar mısınız?

Ahmet Özbek — Somut adımlar ne olmalıdır? Bunu sorunun nedenlerinden çıkarıyoruz biz. İlk olarak özel okullar devletleştirilmeli, yurdun neresinde olursa olsun tüm okullar eşit olanaklara kavuşturulmalı. Aradaki uçurumlar yokedilmeli. Bunun için olanaklar kaydırılabilir, daha önemlisi barışçı bir dış politika ile silahlanma giderleri kısılıp bu fonlar eğitime ayrılabilir. İkinci olarak, dershaneler ve özel kurslar kaldırılmalıdır. Eğitimin sömürü aracı haline getirilmesinden daha kötü birşey olamaz. Gençlerin öğrenim arzuları sömürülüyor. Bu yaşam pahalılığında dar gelirli ailelerin beli bükülüyor. Eğer verilen eğitim yetersizse (ki böyle), bu okullarda halledilmelidir. Üçüncü olarak meslek liselerinin durumu var. Bu okullardan çıkanlar adeta zorla çalışma hayatına itiliyor. Bu seçim özgür olmalıdır. Yani tercih şansı olanakları sağlanmalıdır. Programlar geliştirilmeli, genel eğitime daha geniş yer verilmelidir. «Makina yapan robotlar» yetiştirme anlayışı ortadan kaldırılmalıdır. Gerekirse parasız ve yeterli üniversiteye hazırlık programları, kursları düzenlenmelidir. Bir de Doğu ve Güney-Doğu Anadolu'nun kapitalist sömürünün yanısıra ulusal baskıyı iliklerinde hisseden çocukları var. Biz eğitim sisteminde ulusal baskı ve ayrıcalığın kesinlikle karşısındayız. Son olarak bir noktaya daha değinmek istiyorum. Bütün liselileri Üniversiteler almıyor, o zaman geride kalanlar ne olacak? Hangi mesleki tutacak? İlelebet üniversite kapıları önünde mi bekleyecek? Bu olamaz. Bu sorun öncelikle çözümlenmelidir. Mesleki eğitimle, genel eğitim arasındaki duvarlar yıkılmalıdır. Birleşik politeknik eğitim uygulanmalıdır. Öyle ki, bütün liseliler üniversiteye girişte fırsat eşitliğine sahip olsunlar, üniversiteye giremeyenler de insanca çalışma ve yaşama olanaklarına kavuşsunlar. Bugün bütün liselilerin kafasındaki, kafalarımızdaki açıkta kalma» kâbusu ancak böylelikle son bulabilir...

Politika'da Gençlik

Gençlik, açık-gizli tüm faşist örgütlenmelerin dağıtılmasını istiyor

Yüksek öğrenim kurumlarının büyük bir kesimi ve ortaöğrenim kurumlarının tamamı öğrenime kapalı. Ancak can güvenliğini tehdit eden faşist saldırılar, yoğun baskılar sürüp gidiyor. Gençlerimiz yaralanıyor, öldürülüyor.

Saldırılarda artık yadsınamayacak biçimde ortaya çıkan bir gerçek var. O da saldırıların gerici - faşist çevrelerden kaynaklanması. MHP'li Ülkü Ocaklı komandoların saldırgan yüzünün, gerçek yüzünün sergilenmesi.

Ülkü Ocaklı komandolar, meçhul cinayetlerin suçlusu olarak yakalanıyor. Ülkü Ocakları şubeleri kapatılıyor. Geçtiğimiz günlerdeki, baskınlardan birisi oldukça ilginç; sözünü ettiğimiz Ülkü Ocakları Sıhhiye Şubesine yapılan baskında dinamit lokumları, fitiller, patlayıcı maddeler bulundu. Aynı Sıhhiye Şubesinde battaniyeler, öğrenci karneleri, çeşitli mühür ve kaşeler bulunanlar arasında. Dinamit lokumları, patlayıcı maddeler, Ülkü Ocaklarının saldırganlığının kanıtı. Öğrenci karnesi ve mühür, kaşeler ise Ülkü Ocaklarının sahte işlere batmış olduğunun belgeleri. Asıl söylemek istediğimiz Ülkü Ocakları'nın bu meziyetleri (!) değil. İlginç olanı Ülkü Ocakları Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu'nun Sıhhiye Şubesinin aranmasından birgün sonra yaptığı açıklama.

17 Şubat tarihli gazetelerde yer alan açıklamada Yazıcıoğlu, «Ülkü Ocaklarının Sıhhiye Şb. yoktur, dolayısıyla haber iftira ve cirkin bir yalandan başka birşey değildir.» demektedir.

«Madem aranan yer Ülkü Ocakları Sıhhiye Şubesi değil o halde neresidir» diye sormak gerekiyor.

Aynı türden gizli örgütlenme haberleri değişik biçimlerde gazetelerde sık sık yeralmaktadır. Bugüne değin ilerici devrimcilere saldırılarında sık sık kullanılan gizli örgüt suçlaması suçlama değil bir gerçeklik olarak sağcı, faşist saflarda görülmektedir.

Son günlerde giderek yoğunluk kazanarak kampanyaya dönüşen açık gizli faşist örgütlerin dağıtılması istemlerinin geniş çevrelerde genel kabul görmesi MHP ve Ülkü Ocaklarını telaşlandırdı. Bu telaş içinde MHP ve Ülkü Ocaklarının arasındaki bağlar daha açık biçimde görüldü.

Bu verilen demeçlerden, kullanılan yöntemlere kadar böyledir. Suçlular suçüstü yakalanmışlardır. Önemli olan onların üzerlerine gidebilmek, faşizme karşı etkin tavır almaktır.

Etkin tavır almak demek aynı zamanda faşist saldırıları daha da derinleştiren faşist eğilimli idarecilerin, polislerin üzerlerine gitmek, bunları görevlerini kötüye kullanmaktan engellemek görevi ile de birleşmektedir. Demokratik örgütlerin aranmasında, bu tutumu en açık biçimde görmek mümkündür.

Gençlik, faşizmin acısını bunca yaşayan gençlik bu sorulara yanıt beklemektedir. Hem de vakit geçirmeden.

Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu'nun 10. Kongresi yapılıyor

DDGF Başkanı
Pietro Lapiccirella

- **Bugün DDGF'nin, tüm insanlığın sonu olabilecek yeni bir dünya savaşının yolunu tıkayan etkin eylemleri, herkesin gözüyle görebileceği düzeyde.**
- **Türkiye gençliği açısından DDGF'nin 10. Kogresi'nin önemi, böyle bir forumda ilk kez temsil edilmesinden ileri geliyor.**

Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu'nun 10. Kongresi, Demokratik Almanya Cumhuriyeti'nin başkenti Berlin'de yapılıyor. Dünya Gençlik hareketinin bu en büyük, en yığınsal örgütünün 10. Kongresi 22 Şubat günü başladı. Kongre 1 Mart tarihine kadar sürecek.

Uluslararası Gençlik Hareketine damgasını vuran DDGF'nin 10. Kongresi'nin bir yandan dünya gençliği, diğer yandan Türkiye gençliği açısından, öneminin büyük olduğu açıktır.

Dünya gençliği açısından önemi, Kongre'nin dünya çapında gençlik hareketini ele alması, tüm dünya gençliğini ilgilendiren konularda etkin olarak uygulanacak kararları almasından ileri gelmektedir. Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu, 10. Kongresi'ne gelinirken de, dünya gençliğini aynı savaş bayrağı altında birleştirmişti. Onun uluslararası, bölgesel ve ulusal üye örgütleri çeşitli şanlı eylemlerin yaratılmasında başrolü oynamışlardır, oynuyorlar. DDGF'nin **«Gençlik Emperyalizmi Suçluyor», «Barış, Dostluk, Anti-emperyalist Dayanışma»** kampanyaları hâlâ anımsanır. Bugün DDGF'nin tüm insanlığın sonu olabilecek yeni bir dünya savaşının yolunu tıkayan etkin eylemleri, herkesin gözüyle görebileceği düzeydedir. Nötron Bombasının üretiminin ve gelistirilmesinin yasaklanması için dünya gençliğini aynı zemin üzerinde, ortak arzularını haykırma olanağının da yaratılmasında DDGF önemli rol oynuyor.

Türkiye gençliği açısından ise 10. Kongre'nin önemi, böyle büyük bir forumda ilk kez temsil edilmesinden ileri geliyor. Bilindiği gibi DDGF Türkiye gençliğini temsilen İGD'den bir delegasyon çağırmış. İGD bunun uluslararası bir görev olduğunu yürekten benimseyerek toplantıya katılmıştır. Kuşkusuz, Türkiye gençliğinin böyle bir foruma katılımdan çıkaracağı çok dersler olacaktır. Bu katılım, Türkiye gençliğinin faşizme ve emperyalizme karşı savaş bayrağına daha sıkı sarılmasını getirecek, Türkiye gençlik hareketinin daha bir güçlenmesini sağlayacaktır.

İGD Karşıyaka Şubesi'ni kapatanlar neyin peşinde?

Gençlik kesimleri arasında önemli bir yeri ve saygınlığı olan İlerici Gençler Derneği ve Şubelerine yönelik baskı ve saldırılar her geçen gün artış kaydetmektedir. Özellikle geçtiğimiz hafta içerisinde, faşist baskı ve saldırılar ı dernek kapatmalarla atbaşı sürmüştür. Terörist eylemlere karşı olan, faşizme, gericiliğe karşı yığınsal savaşımı ilke olarak seçmiş İGD ve onun şubelerinin, böylesi bir çizgi izleyen gençlerin emekçi halkla kaynaşmalarını engellemek için her türlü anti-demokratik baskı reva görülmektedir. Bunun bir örneği de; İzmir'de gençlik arasında kök salmış olan İGD'nin Karşıyaka Şubesinin kapatılmasıdır. Gerici güçler, böylesi kapatmalarla ilerici gençliği başsız bırakmak ve bireysel terör hareketlerine itmek peşindedir. Böylelikle de ilerici-yurtsever gençliğe olduğundan da fazla vurmak, Anti-faşist gençlik hareketini parçalayıp dağıtmaktır. Ancak; ipliği pazara çıkmış ilerici gençlik düşmanlarının vanlış hedef seçtikleri, kirli oyunlarının sökmeyeceği gün gibi açıktır.

İstanbul Üniversitesi Rektör ve Dekanları ile bir toplantı yapan Vali İhsan Tekin, "Oğrenimin devamlılığının sağlanmasını kendimize başlıca görev sayıyoruz,, dedi

İSTANBUL, (İSTA) İstanbul Valisi İhsan Tekin dün İstanbul Üniversitesi Rektör ve Dekanları ile bir toplantı yapmıştır.

Tekin, «toplantının amacının öğrenimin devamlılığının sağlanması için ortaklaşa alınabilecek önlemler olduğunu» söylemiştir.

Toplantıdan önce İSTA muhabiri ile konuşan vali İhsan Tekin «Öğrenimde devamlılığın sağlanmasını kendimize başlıca görev sayıyoruz» demiştir. Vali İhsan Tekin toplantının amacı hakkında kısaca şunları söylemiştir: «İstanbul'da mevcut Üniversite Rektör ve Dekanları ile bu kurumların huzur içinde öğretim ve öğrenim çalışmalarının sağlanabilmesi için ortaklaşa alabileceğimiz önlemleri beraberce görüşerek, gerçekçi bir şekilde uygulanabilir sonuçlara varabilmek için görüşmeler yapmaktayız.»

Vali İhsan Tekin'in İstanbul Üniversitesi ve Dekanları ile dün yaptığı toplantı.

İDMMA'NIN DURUMU NE OLACAK?

- **İDMMA'NIN SENATO KARARI İLE KAPATILIP SINAV DÖNEMİNİN BAŞLATILMASI OLAYLARIN HIZLANMASINI ÖNLEYEMEYECEKTİR.**
- **İDMMA'DA GERÇEKTEN ÖĞRENİMİN SÜRMESİ İSTENİYORSA, GÖSTERMELİK ÖNLEMLERDEN VAZGEÇİLİP, FAŞİSTLER OKULDAN ATILMALI, HAK ETTİKLERİ CEZALAR VERİLMELİDİR.**

İDMMA (Yıldız) faşist güçlerin, çetelerin yoğun baskılarına ve terörüne hedef olan okullardan biridir. Okulda I. ve II. MC iktidarları boyunca gerek polisin gerekse idarenin açık veya gizli desteği ile ilerici - yurtsever öğrencilerin üzerine saldıran faşistler, öğrenimin sürekli aksamasına neden olmuşlardır. Buna karşılık ilerici - yurtsever öğrencilerin İDMMA'nın birim örgütü olan DEMAKD'taki güç ve eylem birliği bu faşist çetelerin karşısına bir engel çıkmıştır. Bu arada okula yapılan bombalı, silahlı saldırılar; okul içinde ve okul dışında kanlı tertiplerle ilerici - yurtsever öğrencilerin yaralanmaları ve öldürülmeleri gerici faşist güçlerin ele geçiremedikleri okulları kapalı tutma taktiklerinin bir devamı olarak süregelmiştir.

İDMMA'da oynanan oyunların ardı arkası kesilmemektedir. Bunun bir parçası 7 Aralık günü sergilenmiş, Abdülkadir Adanur adlı ilerici öğrenci faşistlerin zincirli, falçatalı saldırıları sonucu katledilmiştir. Aynı gün Murat Karadoğlu adlı ilerici öğrenci de faşistler tarafından bıçaklanarak ağır yaralanmıştır. Faşist saldırganlardan Kadir Salavra ve Selahattin Çelebi İlerici Yurtsever öğrenciler tarafından yakalanarak polise teslim edilmiştir. Bu olaydan sonra İDMMA uzun bir dönem eğitime kapalı tutulmuş, bu arada DEMAKD' faşistler tarafından bombalanarak harabeye çevrilmiştir.

Okulun yeniden açılmasıyla gericiler, faşistler harekete geçmişlerdir. Ancak okuldaki ilerici - yurtsever öğrencilerin eylem birliği ve kararlı mücadeleleriyle hesapları tersyüz edilmiş, gece bölümüne faşistler sokulmamıştır. Okulda yükselen anti - faşist eylem birliği karşısında faşistler kendileri için tek çare olan bombalama eylemlerine girişmişler ve İDMMA Başkanının evini bombalamışlardır. Bu yüzden okul tekrar kapatılmış, arkasından bir tek ders bile işlenmeden sınav dönemi açılmış, bir sömestr okunmuş kabul edilmiştir.

Okulu kapatma kararı açıkça faşist güçlerin gericilerin ekmeğine yağ sürmektedir. Artık yüksek öğrenim kurumlarında ve tüm diğer öğrenim kurumlarında, bundan da öte ülkemizdeki olayların sorumluları bellidir. Sorumlular MHP ve Ülkü Ocakları'dır. Bu faşist örgütler kapatılmadıkça, saldırıların kaynağı kurutulmadıkça okulların kapatılması, sınav döneminin başlatılması soruna çözüm getirmez. İDMMA'nın da senato kararı ile kapatılıp sınav döneminin başlatılması olayların hızlanmasını önlemiyecektir. İDMMA'da gerçekten öğrenimin sürmesi isteniyorsa bu türlü göstermelik önlemlerden vazgeçilip, bilinen, tanınan, adları malum faşistler okuldan atılmalı, hak ettikleri cezalar verilmelidir.

İDMMA (Yıldız),daki faşist saldırıların son bulması sadece ilerici - yurtsever öğrencilerin çabalarıyla olanaklı değildir. Bu baskı ve teröre aynı zamanda hedef olan çevre halkı da Yıldız'daki ilerici - yurtsever öğrencilere destek olmalıdırlar. Ancak bu yolla: DEMAKD'daki birliği güçlendirerek, çevre halkının desteğini alarak, faşist saldırılara, göstermelik uygulamalara karşı durulabilir.

İlerici gençliğin "Sol,, düşmanları da kirli emeller peşinde!...

İlerici - yurtsever gençlik hareketinin gelişip boy vermesinden korkanların eliyle gerçekleştirilen bir baskınla İlerici Gençler Derneğinin İzmir Şubesi aranmış ve kamuoyuna maksatlı olarak şaşalı biçimde kesici aletler bulunduğu yansıtılmaya çalışılmıştır. Bunun da nedeni Derneğin kapanmasını sağlamaktır. Bu, işin bir yanı. «Sağ»lı, «sol»lu provakasyonun bir yanı. Diğer bir yanı da aramadan kısa bir süre sonra; faşistlerle işbirliği yaptıkları, anti-faşist gençlik hareketine büyük zararlar verdikleri, gerici güçlerin yedek vurucu güçleri oldukları açıkça kanıtlanmış olan Maocular tarafından uygulamaya sokuldu. Pusu kuran, cana kıymaya hazırlanmış Maocu caniler, İGD'nin İzmir Dernek binasından çıkan bir devrimciyi, bir yurtsever genci -hem de şube başkanını- elleri titremeden kurşunladılar. Bu yurtsever genci yere serdikten sonra üzerine tekrar saldırıp bıçakladılar. Böylesi bir olayı ancak ve ancak insanlık duygularından tamamen arınmış kişiler yapar. Maocular, böylesi gencecik bir fidanı kurşunlamakla, burjuvaziye hizmet etme, egemen güçlerin provokasyonlarını tamamlamakla görevli olduklarını bir kez daha göstermiş oldular. Bu olay bir defa daha şu sorunu gündeme getirdi: Maoculuğun parlak, sahte görüşlerine kapılmış, onların kirli oyunlarına alet edilmiş ilerici gençler iyice düşünüp gerçek yerlerini almalıdırlar.